

Estadística Econòmica
Comptes

**Estadística
i comptes de
l'hoteleria
1991**

Generalitat de Catalunya
**Institut d'Estadística
de Catalunya**

© Generalitat de Catalunya
Institut d'Estadística de Catalunya
1a. edició: Barcelona, desembre 1994
Tiratge: 400 exemplars
ISBN 84-393-3228-9
Dipòsit Legal: B-21.511-1995

Presentació

L'Institut d'Estadística de Catalunya presenta, en aquesta publicació, els resultats econòmics del sector hotel·ler de l'economia catalana per a l'any 1991. Aquesta investigació ha estat possible gràcies a una enquesta que ha recollit informació referida a més d'un miler d'establiments hotelers i és, sens dubte, l'aproximació estadística més àmplia feta fins ara a Catalunya per conèixer aquesta important activitat econòmica.

Tal com queda reflectit en l'anàlisi que es pot trobar a l'inici d'aquestes pàgines, l'hoteleria és una activitat estratègica de l'economia catalana. Aquesta realitat no solament queda quantificada en els indicadors econòmics més habituals com són la facturació del sector, de 160.000 milions de pessetes l'any 1991, o els ocupats, uns 30.000. L'hoteleria és un dels motors de l'economia catalana pel fet que és un dels serveis principals de la demanda turística, tant estrangera com domèstica. La importància d'aquesta despesa turística és un fet singular de la demanda agregada de la nostra economia i, en aquest sentit, és un dels elements diferencials més positius de l'economia del país. Aquesta demanda addicional, que arriba a l'economia catalana, implica una aportació al producte interior brut que es pot avaluar en un 10%, aproximadament, entre el turisme estranger i el domèstic. A més, la dispersió territorial d'aquesta demanda entre comarques del litoral i de l'interior, és un factor molt important per a l'equilibri territorial de Catalunya.

L'estadística ofereix resultats detallats de l'oferta hotelera, segons la categoria de l'hotel, tant en termes d'establiments com de nombre de places. Els resultats són coherents amb els de la guia professional d'hotels del Departament de Comerç, Consum i Turisme si bé els conceptes considerats amplien, notablement, les possibilitats d'anàlisi. La major part de l'estadística està dedicada a la presentació del compte d'explotació dels negocis, amb el detall de l'estructura dels ingressos i de les despeses. Un aspecte rellevant d'aquest treball és l'anàlisi territorial segons les sis àrees turístiques de Catalunya. L'oferta en establiments i places, la facturació, els costos de personal, la productivitat o les diferents formes de contractació es presenten per a cada una de les àrees turístiques de Catalunya.

Per acabar, és molt satisfactori dir que aquesta estadística és fruit de la col·laboració entre l'Institut d'Estadística de Catalunya, el Departament de Comerç, Consum i Turisme, i l'organisme estadístic de l'Administració central, l'Instituto Nacional de Estadística (INE), amb qui l'Institut va signar un conveni de cooperació. El Departament de Comerç, Consum i Turisme ha participat fent gestions per tal d'assolir una taxa de resposta satisfactòria i també ho ha fet amb assessoraments en la fase d'explotació. Naturalment, la col·laboració més destacada ha estat la dels mateixos empresaris hotelers, sense els quals aquesta estadística no hagués estat possible.

Lluís Alegre i Selga
Conseller de Comerç, Consum i Turisme

Introducció

El contingut de l'*Estadística i comptes de l'hoteleria* ofereix els resultats d'estadística econòmica més significatius del sector hotel·ler de Catalunya. Cal dir que aquest treball s'emmarca en una sèrie d'estadístiques que l'Institut està portant a terme per tal de millorar el nostre coneixement estructural dels serveis que, com és conegut, representen més de la meitat de l'activitat econòmica del nostre país. Aquesta línia d'investigació ha permès millorar les estadístiques sobre aspectes tan diversos de l'economia catalana com són el comerç interior i l'internacional, el sector de la restauració, el sector del transport de mercaderies per carretera i, en l'àmbit del sector públic, el sector de l'Administració pública territorial.

L'estadística comença amb els resultats de l'oferta hotel·lera, estudiada a partir d'informació tant d'establiments com de places. Aquestes dades, per tant, són plenament compatibles amb les del Departament de Comerç, Consum i Turisme. Quant al personal ocupat, es presenten resultats coherents amb els comptes econòmics i, per tant, la unitat de mesura és el lloc de treball anual. Destaquen, en aquest punt, els resultats en termes de relació laboral (fix, discontinu, eventual, no assalariat) i també la distribució funcional dels ocupats (personal directiu, servei d'allotjament i altres). En els capítols sobre l'explotació dels negocis, queden recollides tant l'estructura dels ingressos com de les despeses. Pel que fa als ingressos, s'aprecia que bona part de la facturació hotel·lera és per serveis no d'allotjament. També resulta important conèixer el grau de penetració de les noves formes de contractació (agències de viatges o *tour operators*, enfront de la contractació directa). Pel costat de les despeses, és interessant veure les variacions entre el pes dels serveis exteriors enfront de les compres de béns. En l'apartat de macromagnituds es comparen els principals coeficients amb altres sectors d'activitat. Per acabar la consideració general del sector, s'incorpora un capítol d'indicadors per a l'anàlisi on la sensibilitat d'indicadors com els de facturació per ocupat, productivitat o costos unitaris és estudiada a partir de diferències en els establiments segons la categoria, dimensió, estacionalitat o antiguitat. Els resultats més bàsics de l'estadística són també presentats per a les sis àrees turístiques del nostre país.

Cal reconèixer, finalment, que aquesta estadística no és producte del treball aïllat de l'Institut d'Estadística de Catalunya, sinó que és conseqüència de la col·laboració amb l'Instituto Nacional de Estadística (INE), mitjançant un conveni de cooperació, i també de l'activa col·laboració del Departament de Comerç, Consum i Turisme. Gràcies a la coordinació entre les administracions es pot millorar molt el coneixement estadístic del nostre entorn sense incórrer ni en un excés de despesa, ni en un augment de les molèsties als empresaris.

Jordi Oliveras i Prats
Director de l'Institut d'Estadística de Catalunya

Presentació	3
Introducció	5
1. Anàlisi de resultats	
1.1 El sector hotel·ler en l'economia catalana	13
1.2 L'oferta hotel·lera	16
1.3 L'ocupació en el sector hotel·ler	20
1.4 Estructura d'ingressos i despeses en el sector hotel·ler	23
1.5 Macromagnituds del sector hotel·ler. Comparació intersectorial	26
1.6 Indicadors per a l'anàlisi. Productivitat	29
1.7 Àrees turístiques a Catalunya	31
2. Establiments hotel·lers. 1991	
2.01 Segons la categoria de l'establiment i la naturalesa jurídica de l'empresa	37
2.02 Segons la categoria de l'establiment i la participació de capital estranger a l'empresa	37
2.03 Segons la categoria de l'establiment i la pertinença a cadena hotel·lera	38
2.04 Segons la categoria de l'establiment i el règim de tinença	38
2.05 Segons la categoria de l'establiment i l'any d'inici de l'activitat	39
2.06 Segons la categoria de l'establiment i mesos d'activitat a l'any	39
2.07 Segons la categoria de l'establiment i la capacitat en nombre de places	40
2.08 Segons la categoria de l'establiment i la capacitat en nombre d'habitacions	40
2.09 Segons la categoria de l'establiment i la superfície dels terrenys (en m ²)	41
2.10 Segons la categoria de l'establiment i la superfície de les construccions (en m ²)	41
2.11 Segons la categoria de l'establiment i el personal ocupat	42
2.12 Segons la categoria de l'establiment i el volum d'ingressos (milions de pessetes)	42
2.13 Segons la categoria de l'establiment i els serveis de què disposa l'establiment	43
2.14 Segons la categoria de l'establiment i els serveis explotats per l'empresa gestora de l'establiment	43
2.15 Segons el personal ocupat i el volum d'ingressos (milions de pessetes)	44
2.16 Segons els mesos d'activitat l'any i la pertinença a cadena hotel·lera	44
3. Places hotel·leres. 1991	
3.01 Segons la categoria de l'establiment i la naturalesa jurídica de l'empresa	47
3.02 Segons la categoria de l'establiment i la pertinença a cadena hotel·lera	47
3.03 Segons la categoria de l'establiment i els mesos d'activitat l'any	48
3.04 Segons la categoria de l'establiment i la capacitat en nombre de places	48
3.05 Segons la categoria de l'establiment i el personal ocupat	49
3.06 Segons la categoria de l'establiment i el volum d'ingressos (milions de pessetes)	49

4. Personal ocupat en establiments hotelers. 1991

4.01	Segons la categoria de l'establiment i la naturalesa jurídica de l'empresa	53
4.02	Segons la categoria de l'establiment i la pertinença a cadena hotelera	53
4.03	Segons la categoria de l'establiment i els mesos d'activitat l'any	54
4.04	Segons la categoria de l'establiment i la capacitat en nombre de places	54
4.05	Segons la categoria de l'establiment i el personal ocupat	55
4.06	Segons la categoria de l'establiment i la distribució funcional	55
4.07	Segons la categoria de l'establiment i el sexe	56
4.08	Segons la categoria de l'establiment i el volum d'ingressos (milions de pessetes)	56
4.09	Segons la relació laboral i la categoria de l'establiment	57
4.10	Segons la relació laboral i la naturalesa jurídica de l'empresa	57
4.11	Segons la relació laboral i la participació de capital estranger	58
4.12	Segons la relació laboral i la pertinença a cadena hotelera	58
4.13	Segons la relació laboral i els mesos d'activitat de l'establiment l'any	59
4.14	Segons la relació laboral i la capacitat de l'establiment en nombre de places	59
4.15	Segons la relació laboral i la capacitat de l'establiment en nombre d'habitacions	60
4.16	Segons la relació laboral i la superfície dels terrenys (en m ²)	60
4.17	Segons la relació laboral i la superfície de les construccions (en m ²)	61
4.18	Segons la relació laboral i els trams d'ocupació	61
4.19	Segons la relació laboral i el volum d'ingressos (milions de pessetes)	62
4.20	Segons la relació laboral i els serveis de què disposa l'establiment	62
4.21	Segons la relació laboral i la distribució funcional	63
4.22	Segons la relació laboral i el sexe	63
4.23	Segons la distribució funcional i el sexe	63

5. Ingressos dels establiments hotelers. 1991

5.01	Segons la categoria de l'establiment i la naturalesa jurídica de l'empresa	67
5.02	Segons la categoria de l'establiment i la pertinença a cadena hotelera	67
5.03	Segons la categoria de l'establiment i els mesos d'activitat l'any	68
5.04	Segons la categoria de l'establiment i la capacitat en nombre de places	68
5.05	Segons la categoria de l'establiment i el personal ocupat	69
5.06	Segons la categoria de l'establiment i el volum d'ingressos (milions de pessetes)	69
5.07	Segons el seu origen i la categoria de l'establiment	70
5.08	Segons el seu origen i la naturalesa jurídica de l'empresa	70
5.09	Segons el seu origen i la participació de capital estranger	71
5.10	Segons el seu origen i la pertinença a cadena hotelera	71
5.11	Segons el seu origen i l'any d'inici de l'activitat de l'establiment	72
5.12	Segons el seu origen i els mesos d'activitat de l'establiment l'any	72
5.13	Segons el seu origen i la capacitat de l'establiment en nombre de places	73
5.14	Segons el seu origen i la capacitat de l'establiment en nombre d'habitacions	73
5.15	Segons el seu origen i la superfície dels terrenys (en m ²)	74
5.16	Segons el seu origen i la superfície de les construccions (en m ²)	74
5.17	Segons el seu origen i el personal ocupat	75
5.18	Segons el seu origen i el volum d'ingressos (milions de pessetes)	75
5.19	Segons la forma de contractació i la forma de viatjar	76

5.20	Segons la categoria de l'establiment i la forma de contractació	76
5.21	Segons la categoria de l'establiment, la forma de contractació i la forma de viatjar individual	77
5.22	Segons la categoria de l'establiment, la forma de contractació i la forma de viatjar en grup	77
6.	Despeses dels establiments hotelers. 1991	
6.01	Segons la categoria de l'establiment i la naturalesa jurídica de l'empresa	81
6.02	Segons la categoria de l'establiment i la pertinença a cadena hotelera	81
6.03	Segons la categoria de l'establiment i els mesos d'activitat l'any	82
6.04	Segons la categoria de l'establiment i la capacitat en nombre de places	82
6.05	Segons la categoria de l'establiment i el personal ocupat	83
6.06	Segons la categoria de l'establiment i el volum d'ingressos (milions de pessetes)	83
6.07	Segons la seva classe i la categoria de l'establiment	84
6.08	Segons la seva classe i la naturalesa jurídica de l'empresa	84
6.09	Segons la seva classe i la participació de capital estranger	85
6.10	Segons la seva classe i la pertinença a cadena hotelera	85
6.11	Segons la seva classe i l'any d'inici de l'activitat de l'establiment	86
6.12	Segons la seva classe i els mesos d'activitat de l'establiment l'any	86
6.13	Segons la seva classe i la capacitat de l'establiment en nombre de places	87
6.14	Segons la seva classe i la capacitat de l'establiment en nombre d'habitacions	87
6.15	Segons la seva classe i la superfície dels terrenys (en m ²)	88
6.16	Segons la seva classe i la superfície de les construccions (en m ²)	88
6.17	Segons la seva classe i el personal ocupat	89
6.18	Segons la seva classe i el volum d'ingressos (milions de pessetes)	89
7.	Macromagnituds del sector hotelier. 1991	
7.01	Valor de la producció i la seva composició segons la categoria de l'establiment	93
7.02	Valor de la producció i la seva distribució segons la categoria de l'establiment	93
7.03	VAB a preus de mercat i la seva composició segons la categoria de l'establiment	94
7.04	VAB a cost dels factors i la seva distribució segons categoria de l'establiment	94
7.05	Consum intermedi i la seva composició segons la categoria de l'establiment	95
7.06	Despeses de personal i la seva composició segons la categoria de l'establiment	95
7.07	Formació bruta de capital fix i les classes de béns segons la categoria de l'establiment	96
8.	Comptes econòmics. 1991	
8.01	Total sector hotelier	99
8.02	Hotels estrelles d'or	100
8.03	Hotels estrelles d'argent	101
9.	Indicadors per a l'anàlisi. 1991	
9.01	Valor de la producció i VAB a cost dels factors per local i per ocupat segons la categoria de l'establiment	105
9.02	Despeses de personal i excedent brut d'explotació per local i per ocupat segons la categoria de l'establiment	105
9.03	Valor de la producció i VAB a cost dels factors per local i per ocupat segons el nombre d'ocupats	106

9.04	Despeses de personal i excedent brut d'explotació per local i per ocupat segons el nombre d'ocupats	106
9.05	Valor de la producció i VAB a cost dels factors per local i per ocupat segons les places hoteleres	107
9.06	Despeses de personal i excedent brut d'explotació per local i per ocupat segons les places hoteleres	107

10. Àrees turístiques a Catalunya

10.01	Distribució de les categories dels establiments	111
10.02	Distribució dels mesos d'activitat l'any	111
10.03	Distribució de les places hoteleres	112
10.04	Distribució del personal ocupat	112
10.05	Distribució del volum d'ingressos (milions de pessetes)	113
10.06	Distribució del volum d'ingressos segons la forma de viatjar i de contractació	113
10.07	Distribució dels principals indicadors	114

Annex. Metodologia

1.	Marc metodològic	117
2.	Àmbit de la investigació	118
3.	Unitats estadístiques	122
4.	Definició de conceptes	123
5.	L'enquesta sobre l'estructura dels establiments hotelers	130
6.	Estimació de resultats poblacionals	131
7.	Qüestionari de l'enquesta	133

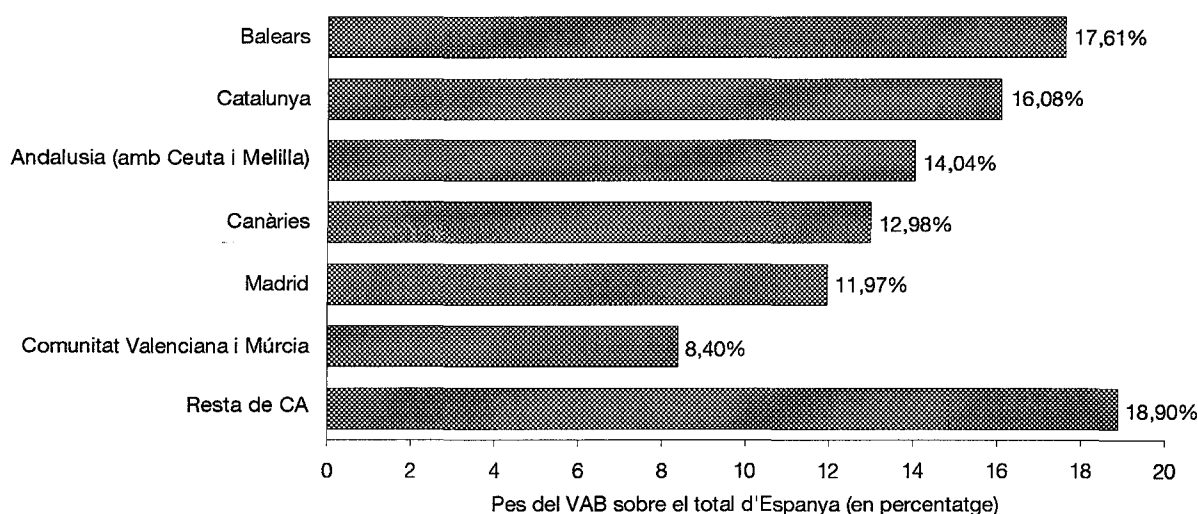
1. Anàlisi de resultats

1.1 El sector hotelier en l'economia catalana

El sector hotelier és un sector estratègic per a l'economia catalana. Si es vol mesurar la importància que té l'hoteleria, un bon indicador és el volum total d'ingressos dels establiments hotelers l'any 1991: més de 160.000 milions de pessetes. Aquesta facturació va generar un valor afegit brut, que és el concepte més adient per conèixer l'aportació del sector a la riquesa nacional, de 108.000 milions de pessetes. D'altra banda, el nombre d'ocupats en aquesta activitat superen les 22.000 persones-any. Si es considera el nombre d'ocupats, incloent-hi aquells treballadors que tenen una dedicació discontinua, s'arriba pràcticament a les 30.000 persones. Aquests nivells són semblants als que mostren altres sectors econòmics significatius com són la fabricació de gèneres de punt, el transport urbà de viatgers, correus i telecomunicacions o la sanitat privada. Tanmateix, aquests resultats no permeten esbrinar el caràcter estratègic del sector. Per entendre aquest caràcter cal fer referència al turisme exterior com a motor de l'economia catalana. Un dels trets més positius de l'economia catalana és que la seva demanda agregada té una injecció addicional sobre la demanda interna normal (de les famílies i de les empreses residents) que és la despesa turística exterior. L'any 1991 la quota de pernoctacions d'estrangers a Catalunya respecte al total de l'Estat se situa a l'entorn del 15%. Si es té en compte que la despesa per allotjament hotelier a Espanya va ser aproximadament d'uns 500.000 milions de pessetes, es pot avaluar la despesa del turisme estranger en el sector hotelier català en uns 75.000 milions. Aquesta sobredemanda, que suposa aproximadament el 50% de la facturació total del nostre sector hotelier, és un element diferencial molt positiu per a l'economia catalana. Les anteriors xifres mostren que l'hoteleria representa un paper clau en l'activitat turística i, per tant, és un dels elements que confereixen un especial dinamisme a l'economia catalana.

Una confirmació quantitativa d'aquest element diferencial de l'economia catalana es pot tenir simplement calculant el pes que té la nostra hoteleria en relació amb el total espanyol, en valor afegit brut. Tal com mostra el gràfic 1.1.1, Catalunya amb un 16,1% és la segona comunitat autònoma, en termes de participació, sobre el total de l'Estat, només superada per una economia d'especialització turística com és la de les illes Balears.

Gràfic 1.1.1 Pes del valor afegit sobre el total d'Espanya per comunitats autònomes en el sector hotelier

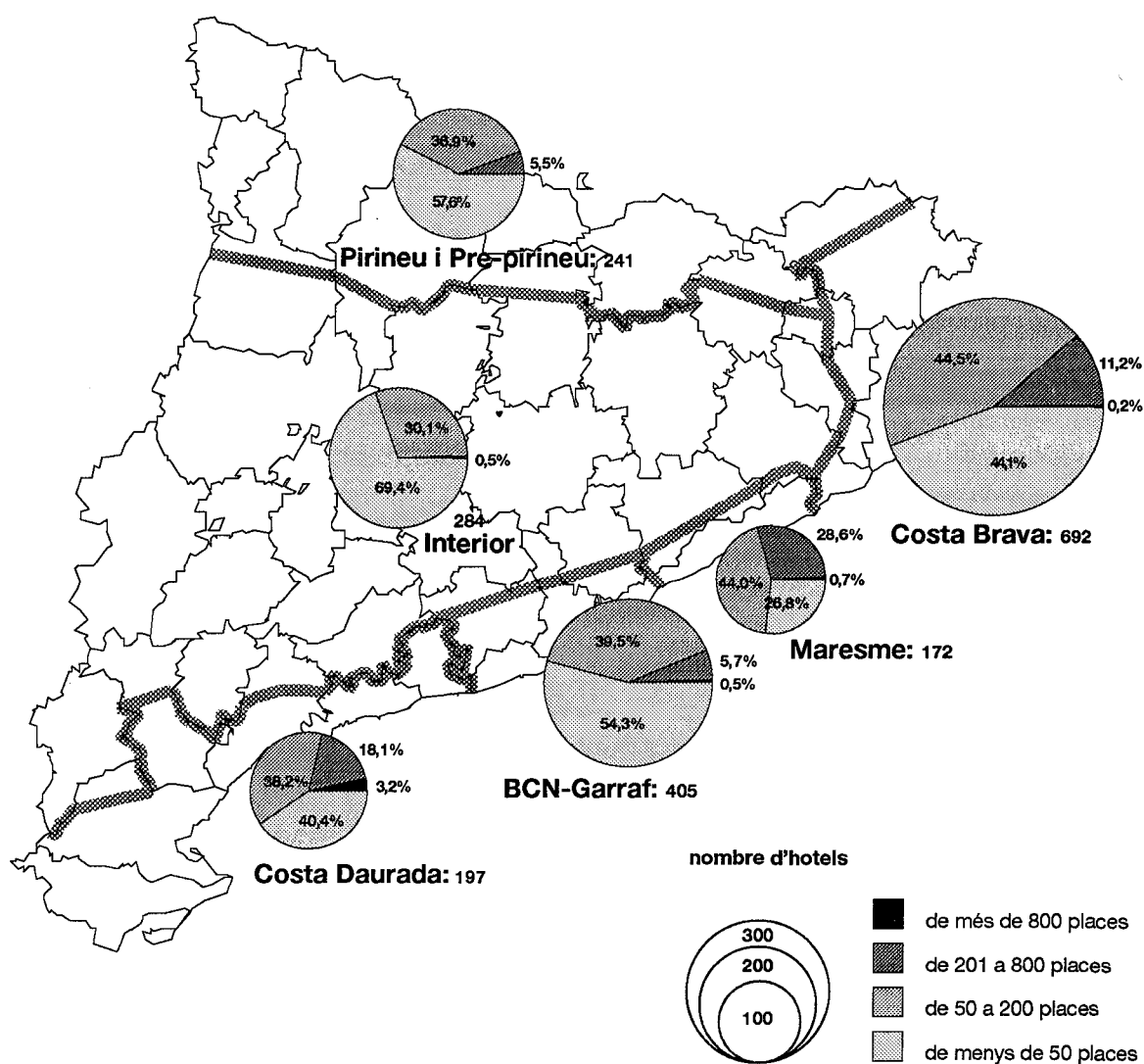

Un segon aspecte que cal tenir en consideració a l'hora de valorar la rellevància en l'activitat hotelera és el seu important grau de descentralització territorial. En efecte, tal com mostra el mapa 1, encara que l'àrea de Barcelona-Garraf concentra un nombre elevat de places, la zones més rellevants són les de la Costa Daurada i la de la Costa Brava.

Aquesta descentralització territorial no solament és important des del punt de vista de la distribució de l'activitat en termes de llocs de treball, sinó que també té una gran incidència en la distribució territorial de la renda disponible familiar. No és casualitat, en aquest sentit, que bona part de les comarques catalanes que mostren una renda disponible familiar més elevada siguin aquelles que tenen una implantació significativa de turisme domèstic o estranger i, per tant, que tenen en la seva estructura econòmica una presència rellevant del sector hotelier^(*).

Una aproximació més detallada a l'activitat hotelera de les sis zones turístiques de Catalunya es pot trobar en el darrer punt d'aquesta anàlisi de resultats.

Mapa 1. Concentració del nombre d'hotels i places a les sis àrees turístiques de Catalunya

^(*) *Macromagnituds bàsiques de les economies comarcals. 1991. Institut d'Estadística de Catalunya.*

A continuació es presenta una taula-resum de les principals dades que a partir del capítol 2 d'aquesta publicació es desenvolupen amb més detall.

	Hotels	Places	Ocupats ⁽¹⁾	Ingressos ⁽²⁾	Despeses ⁽³⁾
Estrelles d'or	912	143.795	17.782	138.039	78.852
5 i 4 estrelles	81	18.319	4.795	45.595	26.095
3 estrelles	260	53.973	6.576	51.618	28.396
2 estrelles	258	41.167	3.748	25.630	15.146
1 estrella	313	30.336	2.664	15.196	9.216
Estrelles d'argent	1.079	44.705	4.639	24.747	14.343
3 i 2 estrelles	483	22.848	2.362	12.712	7.520
1 estrella	596	21.857	2.277	12.035	6.823
Total	1.991	188.500	22.422	162.785	93.195

(1) El nombre d'ocupats està comptabilitzat com a ocupat-any, cadascun dels quals representa una quantitat de treball equivalent a un lloc de treball anual.

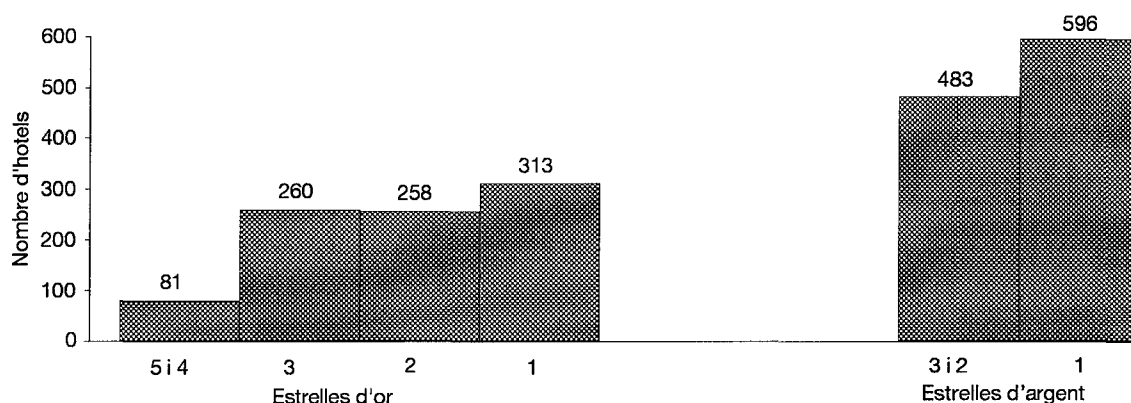
(2) Ingressos ordinaris en milions de pessetes.

(3) Despeses ordinàries, en milions de pessetes: costos de personal, compres de béns i serveis exteriors. No es consideren les despeses per operacions de capital ni les extraordinàries.

1.2 L'oferta hotelera

L'oferta hotelera a Catalunya va ser de 1991 establiments si s'exclouen les fondes, cases d'hostes i pensions no classificades per la Secretaria General de Turisme. Aquesta oferta comporta un nombre de 188.500 places. L'estructura de l'oferta per categories es pot visualitzar en el gràfic 1.2.1.

Gràfic 1.2.1 Nombre d'establiments hotelers segons la categoria

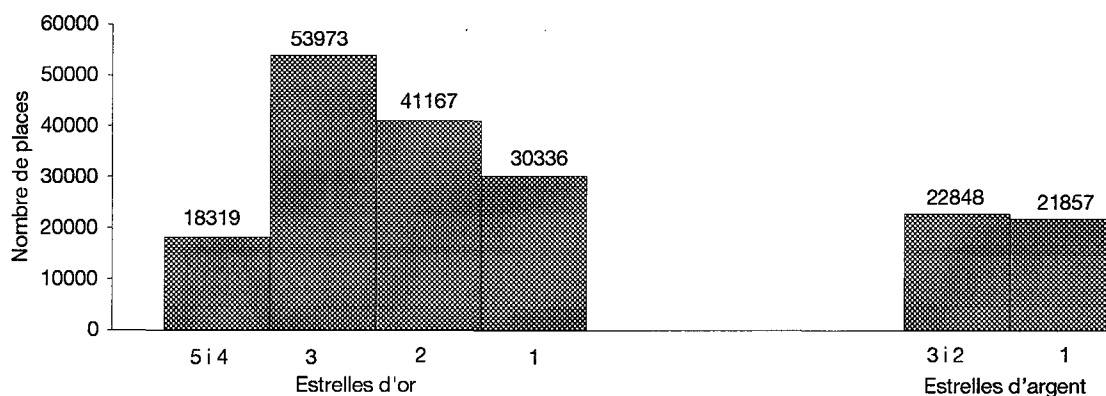
La classificació està feta en relació amb les estrelles d'or (hotels, en sentit estricte) i les estrelles d'argent (hostals i pensions classificats). A partir de la categoria dels establiments segons el nombre d'estrelles, es defineixen sis grups on destaquen clarament els de categoria més baixa.

En analitzar la distribució dels establiments hotelers segons la seva categoria s'observa que la majoria dels hotels estan classificats com a "estrelles d'argent", concretament el 54,2%. A més, afegint els hotels d'estrelles d'or de menor categoria (1 i 2 estrelles) el percentatge d'hotels de categoria més baixa és molt elevat, concretament, 83%.

Aquesta distribució per categories perd significació quan s'analitza l'oferta des del punt de vista de les places hoteleres. En efecte, tal com es pot veure en el gràfic 1.2.2 els establiments de més alta categoria aporten una capacitat d'acollida molt significativa.

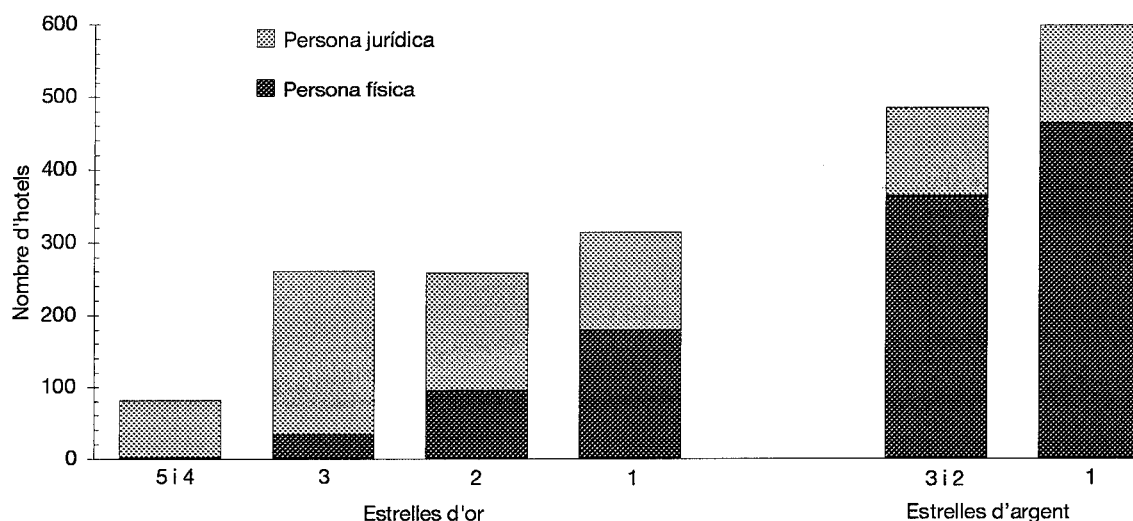
Així, el 17% dels hotels de categoria superior (a partir de 3 estrelles d'or) ofereixen quasi el 40% de les places hoteleres (38,4%).

Gràfic 1.2.2 Oferta de places segons la categoria dels establiments hotelers

També és important saber el tipus de naturalesa jurídica de l'empresa que explota l'establiment hotel·ler. En el gràfic 1.2.3 s'observa que els hotels de més categoria estan regits per empreses que són societats.

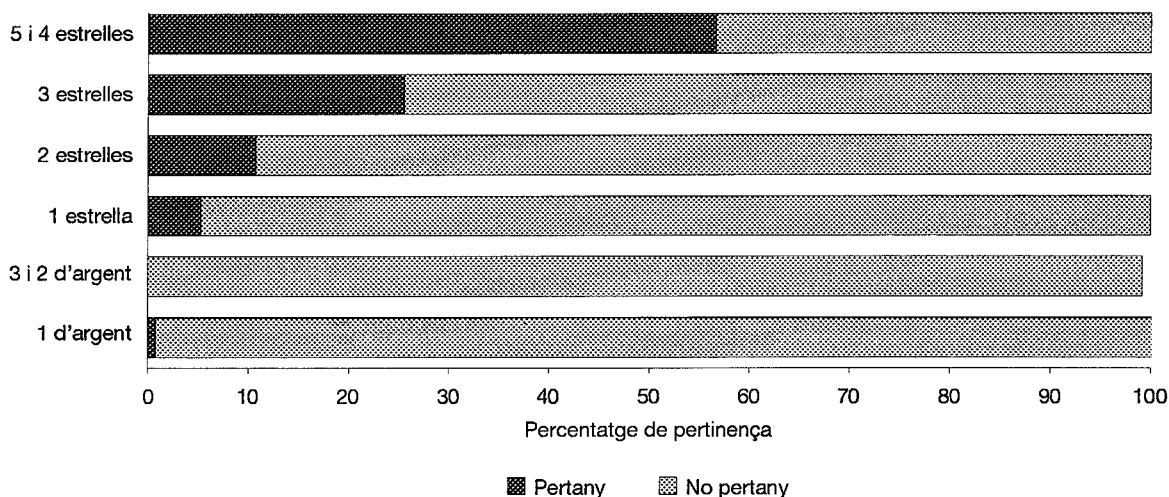
Gràfic 1.2.3 Naturalesa jurídica segons la categoria dels establiments hotelers

Concretament, la naturalesa jurídica de les empreses que exploten els hotels de 5 i 4 estrelles són, en més d'un 95%, persona jurídica i en els hotels de 3 estrelles, quasi un 90%, també persona jurídica. En les categories baixes d'establiments hotelers s'observa el fenomen contrari, és a dir, les empreses que regeixen aquests establiments són majoritàriament persona física, aproximadament un 75%.

Dos temes que en l'actualitat es consideren significatius per tal de valorar la modernitat del sector són, d'una banda, la integració dels establiments en cadenes hoteleres i, de l'altra, la presència de capital estranger. En el sector hotel·ler català aquests dos aspectes queden bàsicament reflectits en els hotels de 4 i 5 estrelles. Pel que fa a la integració en cadenes hoteleres, més de la meitat dels hotels de 4 i 5 estrelles formen part d'una cadena hotelera (56,5%). Vegeu el gràfic 1.2.4.

Gràfic 1.2.4 Pertinença a una cadena hotelera segons la categoria dels hotels (en percentatge)

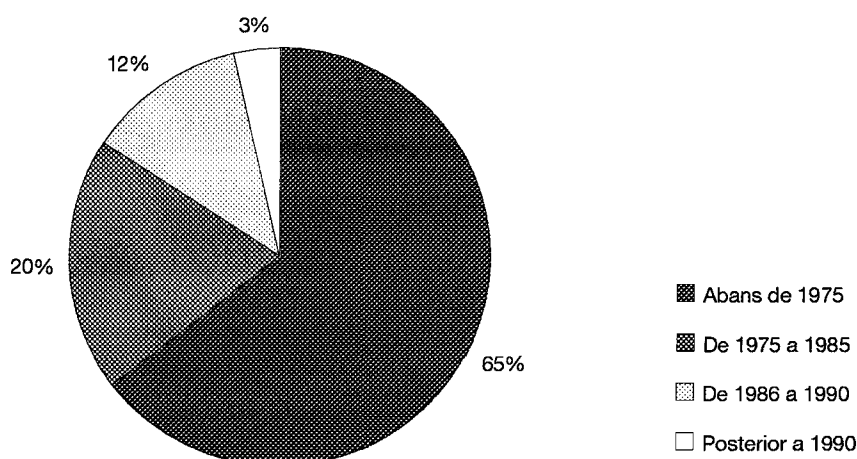

Per la seva banda, el capital estranger no arriba a participar ni en l'1% dels establiments hotelers. Aquest percentatge s'eleva a un 10,7% si es consideren els establiments de 4 i 5 estrelles d'or. En altres paraules, l'estrat de categoria superior recull el 70% dels establiments participats per capital forà.

Un dels aspectes particulars de l'activitat hotelera és la seva estabilitat en el temps, tal com mostra el gràfic 1.2.5. Malgrat que puguin produir-se canvis en la propietat, els establiments hotelers presenten una elevada antiguitat. Així el 64,5% dels hotels va iniciar la seva activitat almenys fa 20 anys, encara que el 54,3% dels hotels de 5 i 4 estrelles d'or han iniciat la seva activitat amb posterioritat a l'any 1975. Això contrasta amb la volatilitat d'altres sectors de serveis com ara el comerç. Tant els establiments de comerç al detall com els de comerç a l'engròs mostren una inferior antiguitat respecte als que tenen més de 20 anys d'activitat, ja que només suposen un 25% del total.

El que s'ha dit fins ara no contradiu el fet que en els darrers anys s'ha incrementat notablement l'oferta hotelera: des del 1990 s'han obert 67 nous hotels amb 7.580 places. Lògicament aquesta expansió de l'oferta hotelera ha de tenir relació amb la celebració dels Jocs Olímpics a Barcelona.

Gràfic 1.2.5 Antiguitat dels establiments hotelers (any d'inici de l'activitat)

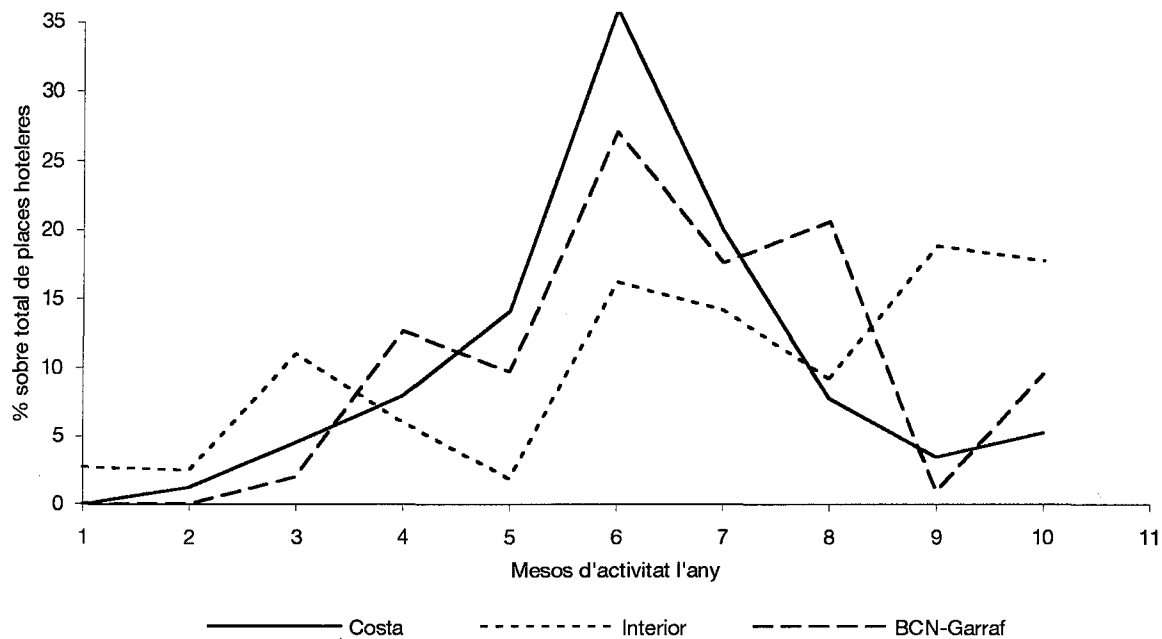

Per acabar es fa referència a un dels problemes més greus que afecta l'oferta hotelera, com és el de la variació estacional de la demanda. Tal com mostra l'estadística, només el 41% dels establiments hotelers tenen activitat al llarg de tot l'any. Aquesta proporció determina que del total de places hoteleres tan sols el 32% estan disponibles de manera continuada. Aquest problema afecta, en menor intensitat, els hotels de superior categoria. Concretament el 75% dels establiments amb 4 i 5 estrelles d'or mantenen les seves portes obertes tot l'any.

Una qüestió interessant que cal considerar és la diferent estacionalitat de l'àrea de Barcelona, de les zones costaneres i de l'interior. La proporció d'hotels oberts tot l'any a la zona Barcelona-Garraf és pràcticament del 79%. Aquesta proporció baixa fins al 57% en el cas de les zones interiors i, finalment, només el 20% dels establiments hotelers de les zones costaneres mantenen l'activitat al llarg de tota la temporada.

Pel que fa als establiments amb tancament estacional pot ser d'interès saber com es distribueix el nombre de mesos que es mantenen oberts. Tal com queda reflectit en el gràfic 1.2.6, en tots els casos, la majoria dels establiments obren la meitat de l'any. Resulta clar, a la vista dels gràfics, que aquesta distribució és diferent en cadascuna de les zones. En el cas del litoral, que és el que pateix d'una manera més acusada el fenomen de l'estacionalitat, un nombre no menyspreable d'establiments obren només una tercera part de l'any (entre 3 i 5 mesos). En canvi, a la zona de l'entorn de Barcelona, existeix una propensió a allargar el període d'activitat per sobre dels 6 mesos. Finalment bona part dels hotels de l'interior tenen la particularitat de tancar només 3 mesos l'any (activitat entre 9 i 10 mesos l'any).

Gràfic 1.2.6 Mesos d'activitat a l'any dels establiments hotelers amb tancament estacional segons el nombre de places

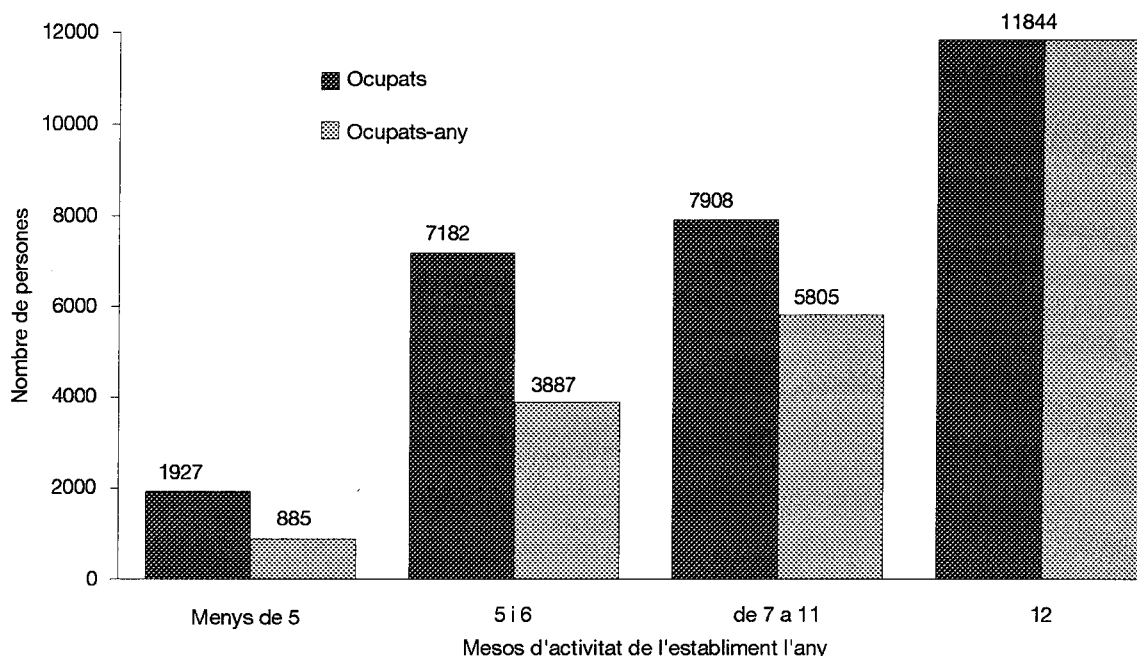

1.3 L'ocupació en el sector hotel·ler

El sector hotel·ler té una important singularitat en la seva ocupació per l'acusada estacionalitat que l'afecta, tal com s'ha pogut constatar en l'apartat anterior. Una elevada proporció d'ocupats, un 57% del total, tenen contractes discontinus o eventuais i treballen només uns mesos l'any. Un 32% dels ocupats treballen menys de la meitat de l'any. Aquesta circumstància reflecteix un tret molt real de l'activitat hotel·lera però distorsiona, notablement, l'estadística si es vol comparar aquest sector amb d'altres (en termes de productivitat, per exemple). Per aquesta raó, cal escollir si es treballa en termes de nombre d'ocupats, sense atendre si ho són només uns pocs mesos l'any, o en termes d'ocupats-any(*). Aquesta darrera és l'opció típica dels comptes econòmics i és la que l'Institut ha considerat idònia per tal que els resultats siguin realment comparables amb la resta de l'economia i els indicadors per a l'anàlisi no quedin desvirtuats.

La rellevància de l'opció feta queda palesa en el mateix total d'ocupats del sector hotel·ler. Si es consideren els ocupats-any tenim que aquesta activitat ocupa 22.000 persones-any. Si es considera els ocupats amb independència de la dedicació anual que tinguin, el nombre d'ocupats passa a ser quasi de 29.000. Aquesta disminució d'efectius afecta de forma diversa, els diferents col·lectius de treballadors segons la seva relació laboral amb l'empresa, tal com es pot apreciar en el gràfic 1.3.1. A partir d'aquest punt, tota la resta de l'anàlisi i la totalitat de la informació estadística que es presenta es refereix a ocupats-any.

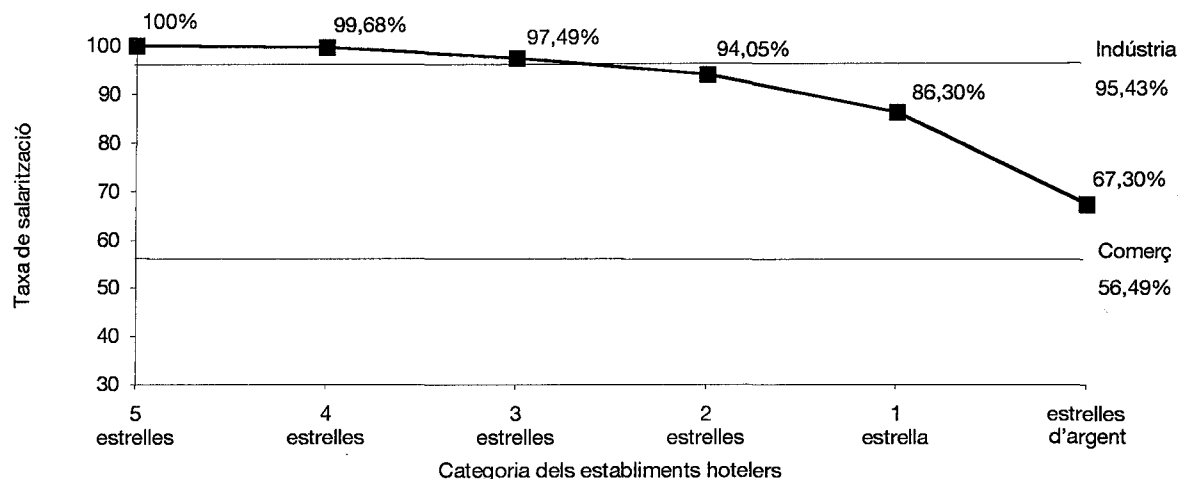
Gràfic 1.3.1 Ocupats versus ocupats-any

(*) Es pot considerar que cada *ocupat-any* representa una quantitat de treball equivalent a un lloc de treball anual.

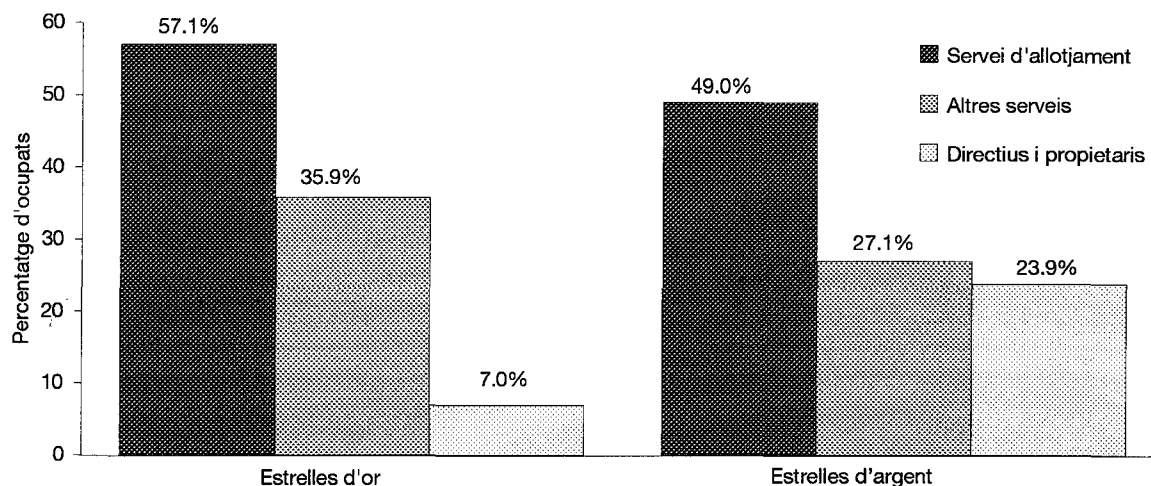
La importància de l'ocupació no assalariada és només del 10%, valor que és pràcticament igual al de la indústria i que se situa per sobre de la mitjana dels serveis i molt per sobre del gran sector en el qual l'hoteleria queda integrada amb la restauració i el comerç, que té un pes de l'ocupació no assalariada del 8,6%. Naturalment, el pes de l'ocupació per compte propi va augmentant de forma inversa a la categoria de l'establiment hotel·ler. Com es pot veure en el gràfic 1.3.2, la taxa de salarització és sensible al nombre d'estrelles de l'hotel.

Gràfic 1.3.2 Taxa de salarització segons la categoria dels establiments hotelers

Un aspecte específic del sector hotel·ler és la distribució dels ocupats entre el personal directiu, personal d'allotjament i personal en altres serveis auxiliars de l'establiment. Poc més del 55% dels ocupats estan considerats com a personal d'allotjament, sent la resta de personal d'altres serveis o directiu. Aquesta distribució és diferent segons si l'establiment és un hotel o un hostel o fonda. La diferència queda palesa en el gràfic 1.3.3.

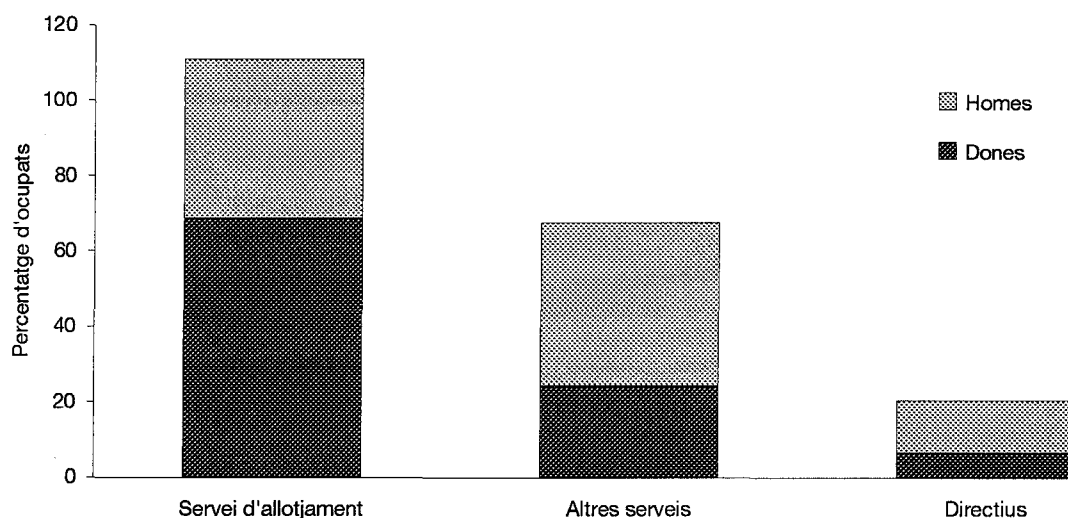
Gràfic 1.3.3 Distribució funcional segons la categoria de l'establiment

Per acabar aquesta breu referència a l'ocupació, resulta obligat fer un comentari sobre la participació del personal femení en el conjunt de l'ocupació del sector hotel·ler. Globalment, l'ocupació femenina és pràcticament d'un 50% sobre el total. Aquest percentatge situa la participació femenina netament per sobre de la que tenen els altres sectors de l'economia. Concretament, la construcció i l'agricultura tenen una participació molt reduïda, del 5,2% i 18,4%, respectivament. La indústria presenta una participació del 26%, sent el sector dels serveis amb un 46,6% el que més presència femenina té.

En referència a la distribució de l'ocupació femenina, cal destacar que a mesura que baixa la categoria de l'establiment hotel·ler, aquesta és superior. Finalment, la distribució de les dones des del punt de vista funcional és la que mostra el gràfic 1.3.4. La major part dels efectius femenins queden integrats en la categoria de personal d'allotjament, que mostra una distribució inversa a la de les altres dues categories d'ocupació.

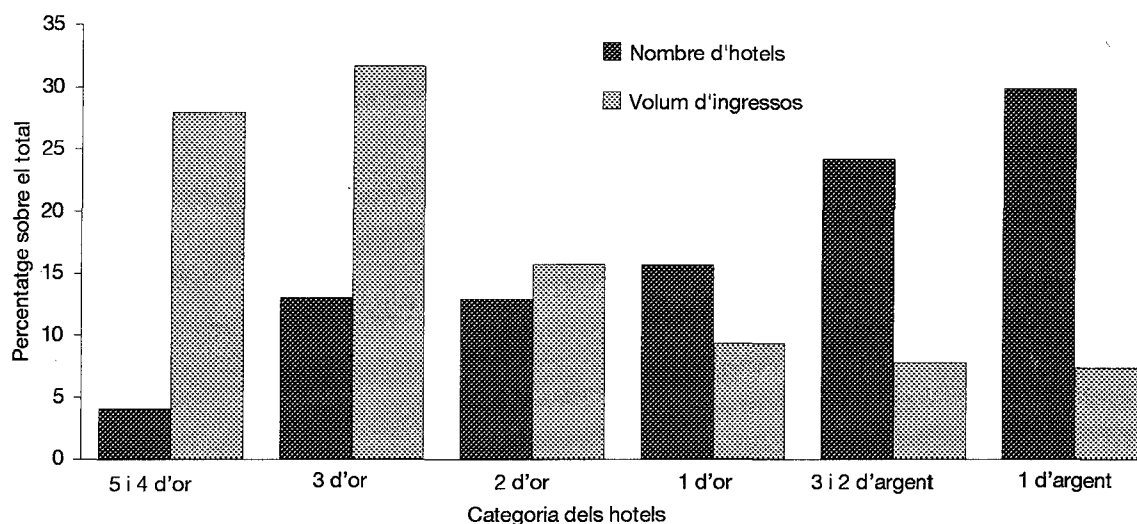
Gràfic 1.3.4 Distribució funcional de les dones ocupades en el sector hotel·ler

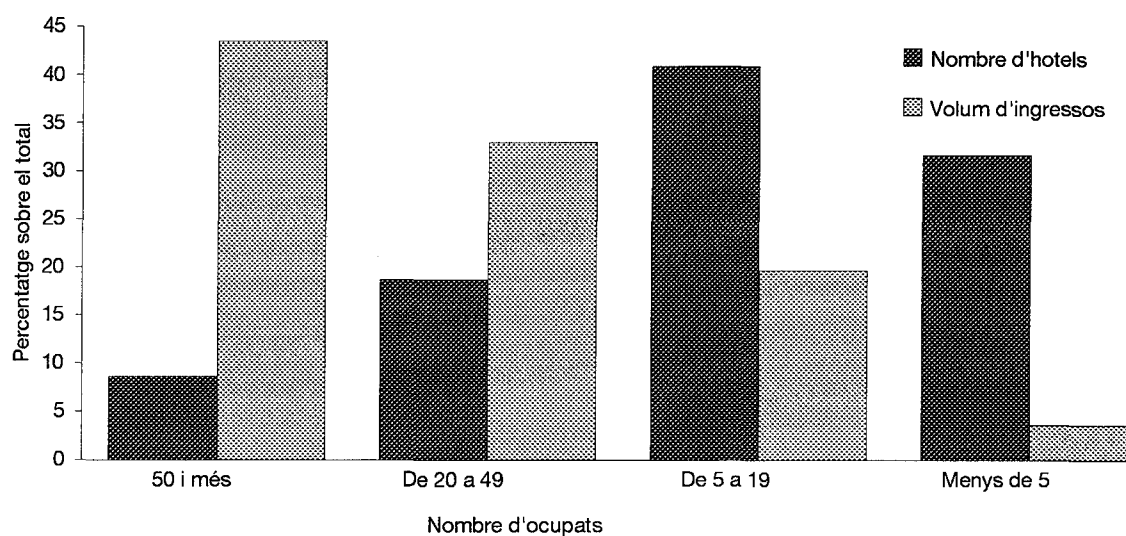
1.4 Estructura d'ingressos i despeses en el sector hotel·ler

Els ingressos dels establiments hotelers al llarg de 1991 van ser de més de 160.000 milions de pessetes. El 84% d'aquests ingressos corresponen a hotels, mentre que el 15% ho són d'hostals i fondes. És destacable que els hotels de 3, 4 i 5 estrelles d'or, uns 340 establiments (17% del total), concentren més de 95.000 milions, és a dir, el 60% dels ingressos globals del sector. Aquesta concentració es ratifica des de l'òptica de la dimensió. Els 540 establiments amb més de 20 ocupats, un 27% del total, suposen el 73% dels ingressos totals. Els gràfics 1.4.1 i 1.4.2 són representatius de la distribució dels ingressos segons les categories i segons el nombre d'ocupats.

Gràfic 1.4.1 Distribució dels establiments hotelers i dels ingressos segons la categoria

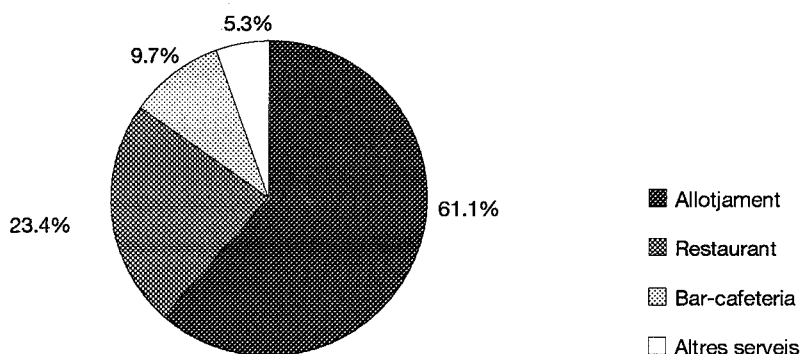

Gràfic 1.4.2 Distribució dels ocupats i dels ingressos pels estrats d'ocupació

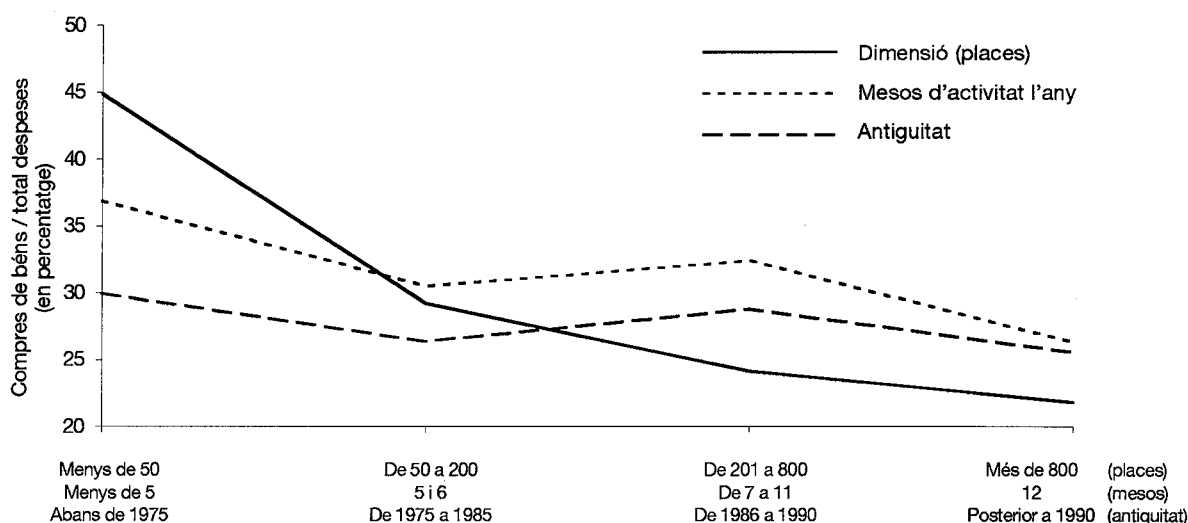
Una informació molt rellevant del capítol d'ingressos és la distribució segons el seu origen. És significatiu que només un 61 % dels ingressos són derivats del servei d'allotjament, mentre que un 30 % són derivats d'activitats de restauració i un 10 % d'altres serveis complementaris tal com es reflecteix en el gràfic 1.4.3. Aquesta distribució és força permanent, si bé el concepte d'altres serveis (discoteca, sales de reunions, etc.) varia en funció de si l'hotel té o no capital estranger (4,2% contra 12%), si és o no d'una cadena hotelera (4,5% contra 7%), de la seva estacionalitat (menys de 5 mesos d'activitat, un 2,4%, tot l'any un 5,9%), i, especialment, de la seva dimensió (menys de 50 places, 2,2%, més de 800, 6,7%).

Gràfic 1.4.3 Distribució dels ingressos segons el seu origen (en percentatges)

Pel que fa a les despeses i la seva distribució, aproximadament un 40% són despeses de personal, un 30% són compres de béns i l'altre 30% són serveis exteriors. La sensibilitat d'aquesta distribució en les diverses classificacions emprades no és molt forta, però té elements significatius. El pes dels costos de personal té una relació directa amb la taxa de salarització dels establiments. La importància de l'ocupació per compte propi en els hostals i pensions i en els establiments que jurídicament són persones físiques, determinen que el cost de personal assalariat sigui inferior al del conjunt del sector (un 32% i un 34% enfront del 36,6% del conjunt de l'hoteleria). També destaca el comportament diferencial del pes de les compres de béns respecte als serveis exteriors. En aquest punt, que l'establiment sigui de menys categoria, més antic, que tingui una forta estacionalitat i que sigui petit afavoreix la importància de les compres de béns i redueix la dels serveis exteriors, tal com es pot apreciar en el gràfic 1.4.4.

Gràfic 1.4.4 Pes de les compres de béns sobre el total de les despeses (en percentatge)

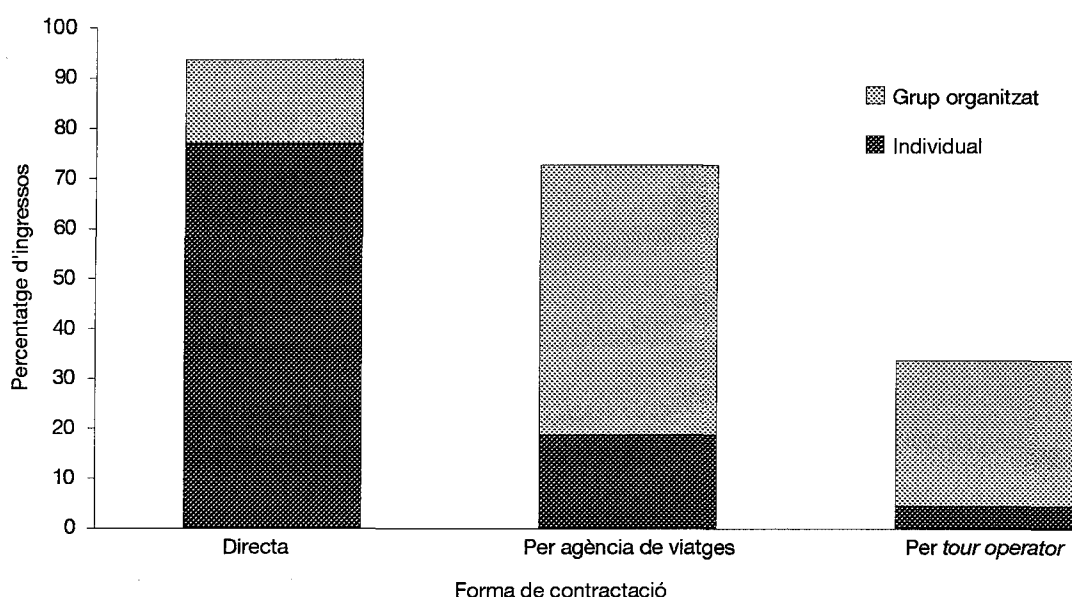

Dos aspectes finals molt específics de l'activitat hotelera són la contractació i la forma de viatjar predominants. Pel que fa a la forma de contractació, progressivament la contractació directa ha estat parcialment substituïda amb la presència de la contractació per agència de viatges i, més recentment, per la contractació mitjançant *tour operators*. L'estadística mostra que, malgrat la importància d'aquestes formes de contractació més noves, continua sent majoritària la contractació directa, amb un 58% del total. La contractació per agència de viatges suposa pràcticament un 30%, mentre que els *tour operators* abasten el 12% dels ingressos.

Si s'analitza la distribució de les diferents modalitats de contractació segons la categoria de l'establiment hotel·ler es pot constatar que la contractació directa és especialment rellevant tant en els establiments de màxima categoria (5 i 4 estrelles d'or amb un 66% de la contractació), com en els de categoria inferior (estrelles d'argent que tenen el 85% de contractació directa). O el que és el mateix, la major part de la contractació per agència de viatges o *tour operators* afecta els establiments de categoria intermèdia, els quals suposen més del 50% del total en aquestes modalitats de contractació. Concretament, per als establiments de tres estrelles, suposa el 53% mentre que, per als establiments de dues estrelles d'or, és el 55%. S'aprecia, també, un cert predomini de la contractació per agència de viatges en les 3 estrelles i per *tour operators* en les 2 estrelles d'or.

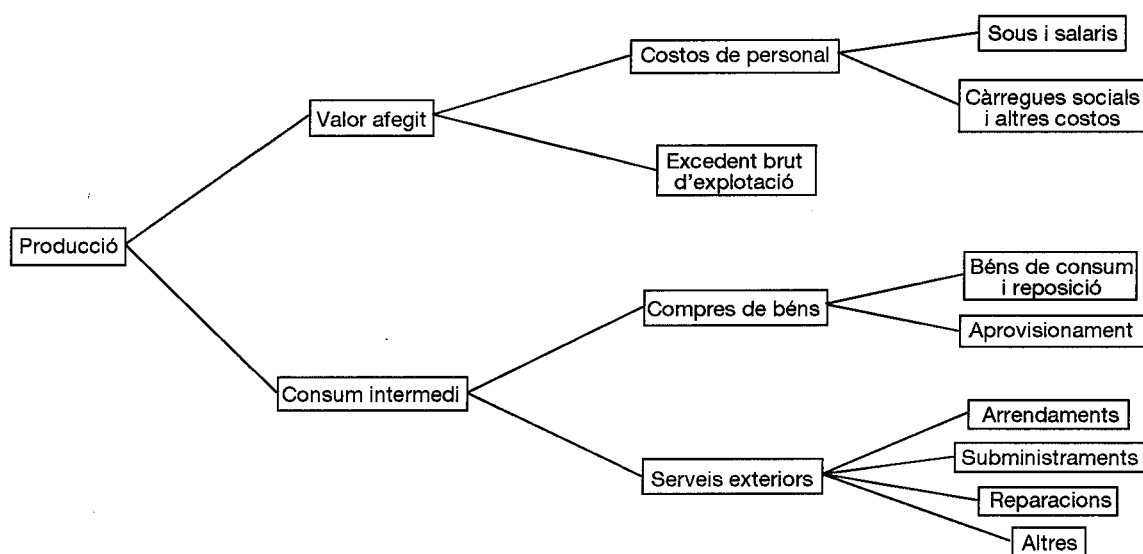
La forma de contractació està estretament relacionada amb la forma de viatjar, individual o en grup organitzat, gràfic 1.4.5. En el conjunt del sector, el 69% de l'ingrés es pot atribuir a la modalitat individual, que representa, en els ingressos per contractació de grups, un 31%. Si en la contractació directa la forma de viatjar majoritària és la individual, 90%, en canvi en la contractació a través d'agències de viatges les modalitats individual o per grup estan força equilibrades, si bé resulta una mica més important la de grup organitzat, 55%. Finalment, la contractació per *tour operator* està centrada en els grups d'una forma molt evident i representa, aquesta forma de viatjar, el 74% d'aquest tipus de contractació.

Gràfic 1.4.5 Distribució dels ingressos segons la forma de contractació i la forma de viatjar

1.5 Macromagnituds del sector hotel·er. Comparació intersectorial

La macromagnitud que millor mesura l'aportació del sector a la riquesa nacional és el valor afegit brut a preus de mercat. Aquest valor, per al sector hotel·er, es va situar l'any 1991 en els 108.316 milions de pessetes. Hi ha d'altres macromagnituds també representatives de la importància del sector. En el diagrama 1 es pot veure la relació existent entre aquests diferents conceptes.

Com es pot veure el valor de la producció és el primer concepte que cal considerar i, a més, és el valor que més a prop està de la facturació empresarial (la diferència són els ingressos per activitats no ordinàries). El valor de la producció en el sector va quedar situat en els 162.852 milions de pessetes. D'aquesta quantitat, per arribar al valor afegit brut, cal minorar el valor consumit en la pròpia activitat, és a dir, el consum intermedi que queda xifrat en 54.535 milions de pessetes.

El valor afegit brut queda descompost en els costos de personal i l'excedent brut d'explotació segons els resultats. Les despeses de personal del sector hotel·er representen 38.659 milions, els quals suposen el 36,5% del total del valor afegit. D'aquestes despeses de personal el 23,4% són destinades a les càrregues socials, corresponent el 76,6% als sous i salaris dels treballadors.

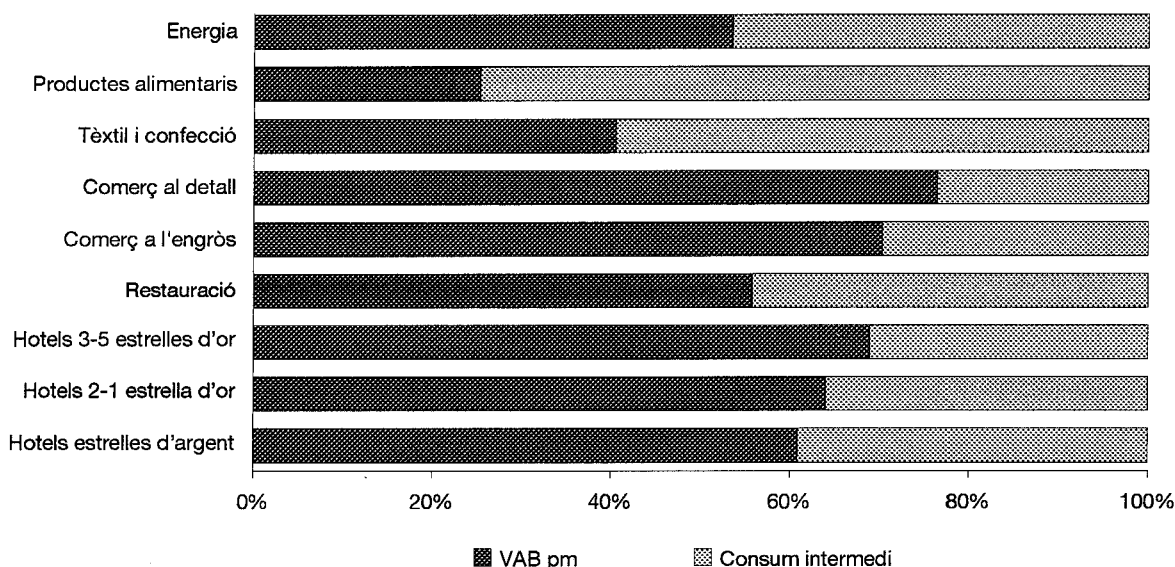
Pel que fa al consum intermedi aquest queda desglossat d'una manera equilibrada entre la compra de béns i els serveis exteriors: 26.907 i 27.628 milions de pessetes respectivament.

Encara que no forma part dels resultats de l'explotació de les empreses, una macromagnitud també rellevant és la formació bruta de capital fix. Aquesta, l'any 1991, es pot avaluar en 25.600 milions de pessetes, dels quals pràcticament la totalitat van quedar assignats en el concepte d'immobilitzat material. S'ha d'entendre que aquesta va ser la inversió dels establiments amb activitat l'any 1991. No queda computada, doncs, aquella inversió adreçada al sector hotel·er per part d'empreses sense activitat efectiva al llarg de l'any. Atesa la importància de la construcció d'establiments hotel·ers en l'any anterior a la celebració dels Jocs Olímpics, l'anterior consideració s'ha de tenir present a l'hora de fer la valoració dels resultats.

A continuació es fa una breu anàlisi de la distribució d'aquestes macromagnituds en el sector hoteler però a partir de la comparació amb d'altres sectors econòmics. Aquests sectors són:

- Per a la indústria: energia, productes alimentaris i tèxtil i confecció.
- Per al comerç: comerç a l'engròs i comerç al detall.
- Restauració.
- Per a l'hoteleria: hotels 3-5 estrelles d'or, hotels 2-1 estrelles d'or i hotels estrelles d'argent.

Gràfic 1.5.1 Distribució de la producció en diferents sectors econòmics

Pel que fa al valor de la producció en el sector hoteler, es pot observar en el gràfic 1.5.1 que aquest es distribueix amb més valor afegit i menys consum intermediari. Aquesta característica és la pròpia de les activitats del sector serveis i contrasta amb les proporcions que mostren les activitats industrials. En la mesura que l'activitat econòmica consisteix en una transformació dels béns, el consum intermediari tendeix a ser més important. Quan l'activitat transformadora és mínima, com en el cas paradigmàtic de la distribució comercial, el consum intermediari redueix la seva presència.

L'activitat hotelera se situa en el conjunt de les activitats de serveis entre l'activitat comercial i la de la restauració. Resulta lògic, atès que aquesta última conté un component transformador més elevat.

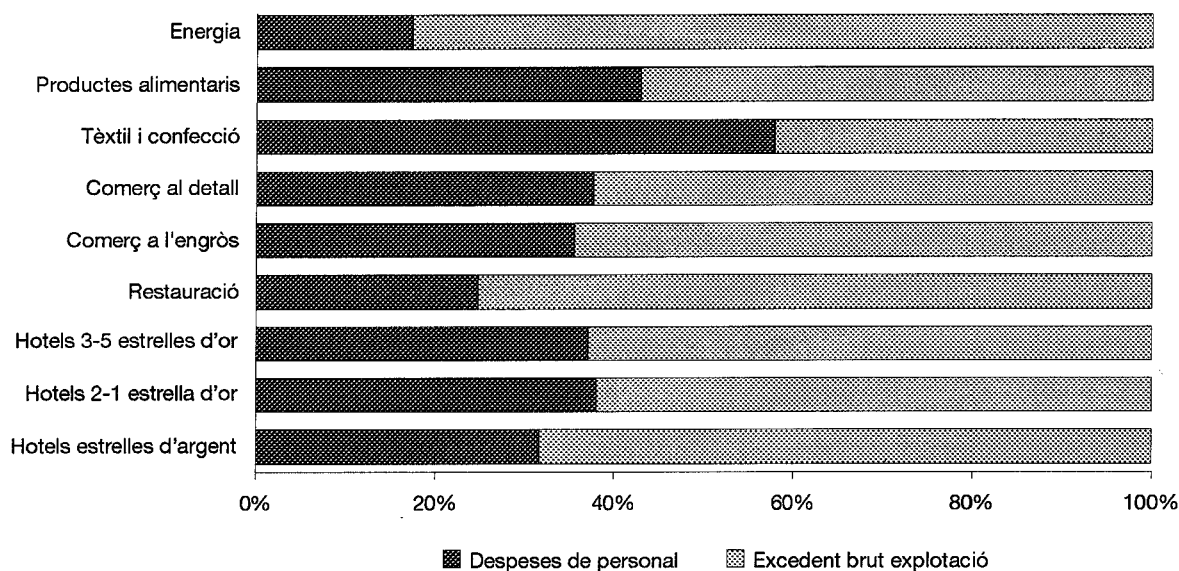
D'altra banda, la producció és generadora d'un valor afegit que és utilitzat per remunerar els factors productius que han intervingut en el procés productiu, com ara el treball (els costos de personal) i el capital (excedent brut d'explotació). Pel que fa a la distribució d'aquest valor afegit brut en el sector hotelier, al voltant d'un 60% és excedent brut d'explotació i la resta costos de personal. La relació és molt similar al comerç, tal com es pot veure en el gràfic 1.5.2.

En la indústria i, concretament, en el sector tèxtil, les despeses de personal arriben a un 60% del valor afegit. Tant en el sector alimentari com en el sector tèxtil hi ha una major aportació manufacturera en la producció, cosa que suposa uns majors costos de personal. En els hotels, el caràcter autònom del personal en els de baixa categoria fa que l'excedent brut d'explotació sigui percentualment més gran.

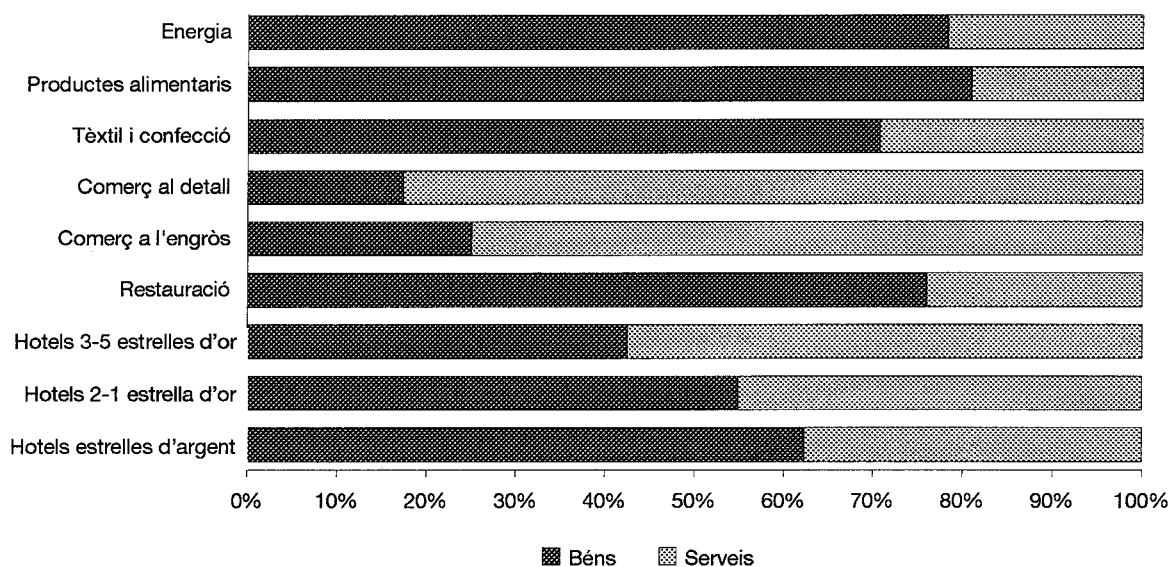
Finalment en el gràfic 1.5.3 es pot veure la distribució del consum intermediari utilitzat en el procés de producció. En el sector hotelier està repartit aproximadament en un 50% les compres de béns i les despeses en serveis. Però el que sí que es pot observar són les diferències d'aquesta distribució segons la categoria dels hotels: a més categoria més despeses en serveis i menys en béns. A menys categoria menys despeses en serveis i més en béns. El motiu pot estar en el caràcter familiar dels hotels petits

els quals contracten menys serveis. En canvi, en el sector de la restauració, comprèn "primeres matèries" per poder servir el producte final, cosa que suposa quasi un 80% del consum intermedi, aproximant-se més, doncs, als percentatges de la indústria (on les despeses en béns inclouen el consum d'energia). Per la seva banda, el comerç mostra el predomini de les despeses en serveis en coherència amb el tipus d'activitat que desenvolupa.

Gràfic 1.5.2 Distribució del valor afegit brut en diferents sectors econòmics

Gràfic 1.5.3 Distribució del consum intermedi en diferents sectors econòmics

1.6 Indicadors per a l'anàlisi. Productivitat

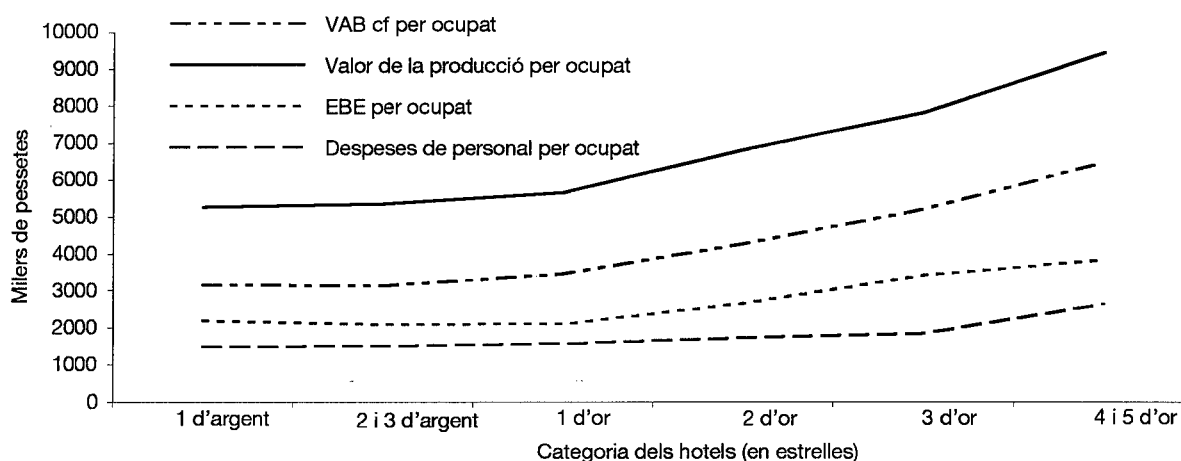
Un dels temes de més protagonisme en l'estudi dels sectors econòmics és la productivitat aparent del treball. Normalment en l'anàlisi econòmica, la productivitat es defineix com el valor afegit que, per terme mitjà, genera cada ocupat en el sector, és a dir, la generació de riquesa "per càpita" de l'activitat hotelera.

Si s'atén als últims resultats publicats a l'*Evolució de les principals macromagnituds de l'economia catalana*, per a l'any 1991, trobem que el conjunt dels serveis tenen una productivitat aparent de 5,7 milions de pessetes, xifra superior a la que registra el sector industrial, que és de 4,2 milions. Naturalment existeixen diferències significatives entre les diverses activitats dels serveis. Els sectors emergents, els que comporten una més gran capacitat del factor treball, els que tenen un equipament de capital per treballador més elevat i, finalment, aquells que estan subjectes a més intensos canvis tècnics, són els que realment tenen productivitats per sobre del sector industrial.

L'estadística del sector hotelier, que aquí presentem, ens pot ajudar a completar i detallar més l'anterior anàlisi general de la productivitat aparent pel que fa als serveis d'hoteleria. L'hoteleria va tenir una productivitat aparent de 4,7 milions de pessetes l'any 1991, amb aquesta xifra veiem que l'hoteleria s'aproxima, de forma significativa, al nivell del conjunt dels serveis en general però es manté lleugerament per sota.

En els gràfics que a continuació es presenten, s'observa la sensibilitat que té la productivitat a més d'altres indicadors com són el valor de la producció per ocupat, l'excedent brut d'explotació per ocupat i les despeses de personal per ocupat. En el gràfic 1.6.1 es fa referència a aquesta sensibilitat dels indicadors segons la categoria dels hotels.

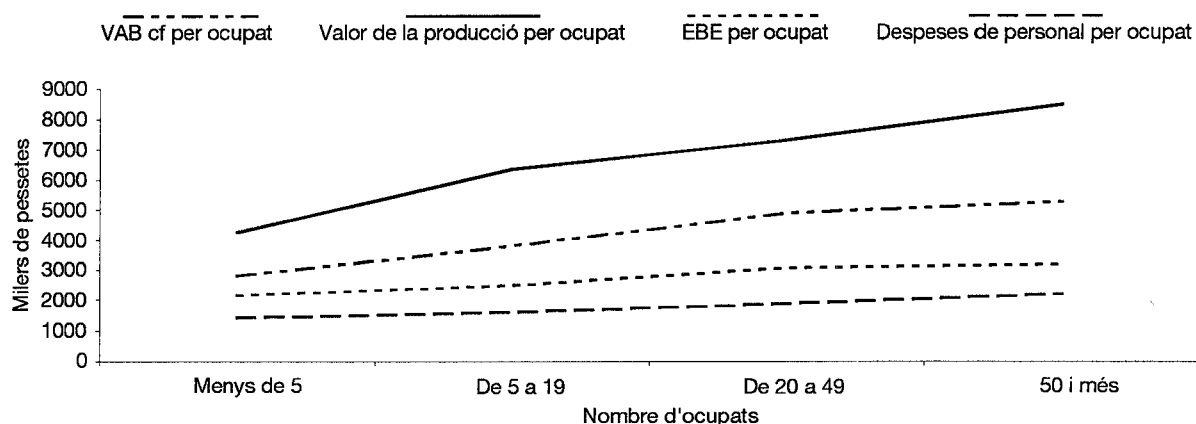
Gràfic 1.6.1 Indicadors per a l'anàlisi segons la categoria dels establiments hotelers

Tant el VAB per ocupat, productivitat, com el valor de la producció per ocupat tenen un comportament creixent a mesura que augmenta la categoria de l'establiment hotelier. A més, aquest creixement en les diferents categories d'estrelles d'or, és quasi lineal en ambdós casos. En canvi, tant l'excedent brut d'explotació per ocupat com les despeses de personal per ocupat mantenen una certa estabilitat. En el cas de les despeses de personal es produeix un lleuger augment en els hotels de més categoria, sobrepassant els 2 milions de pessetes per ocupat.

Si, d'altra banda, es fa una comparació d'aquests indicadors segons el nombre d'ocupats dels establiments hotelers, com s'observa en el gràfic 1.6.2, es pot fer una aproximació a l'existència d'economies d'escala segons la dimensió de l'establiment. El resultat de l'estadística és que existeix una certa economia d'escala, més pronunciada en l'indicador del valor de la producció per ocupat que no en el VAB per ocupat. Cal destacar el fort augment que es produeix en el valor de la producció per ocupat en el pas del primer estrat (menys de 5 ocupats) al segon (de 5 ocupats a 19) en uns dos milions de pessetes.

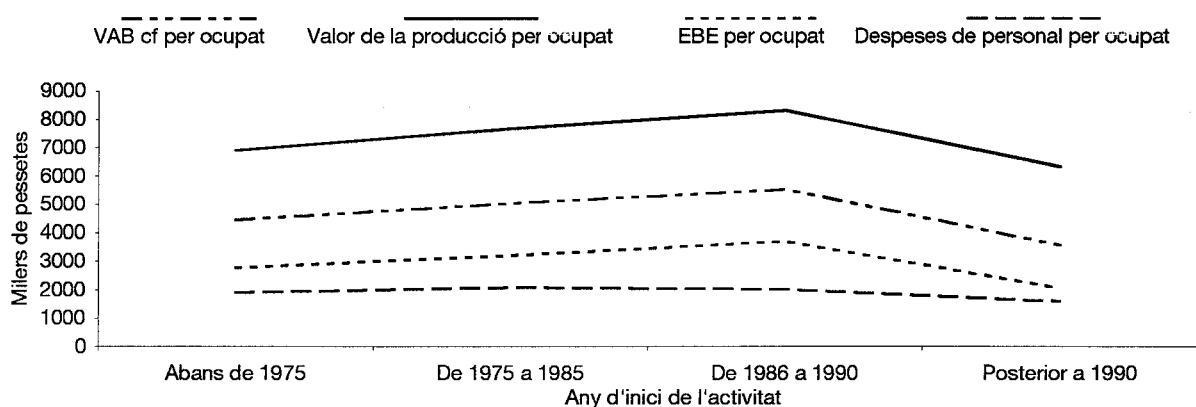
Gràfic 1.6.2 Indicadors per a l'anàlisi segons el nombre d'ocupats

Per últim, es pot veure en el gràfic 1.6.3 l'evolució dels diferents indicadors segons l'any d'inici de l'activitat. S'observa que, en aquest cas, les corbes són diferents de les anteriors, ja que es produeix una davallada en el valor dels indicadors quan se situa en els establiments hotelers de recent construcció, la majoria dels quals han estat amb activitat parcial els anys inicials. L'únic indicador que es manté són les despeses de personal per ocupat cosa que, donada l'estructura dels establiments hotelers a Catalunya, és normal.

En una perspectiva de futur, l'experiència dels darrers anys permet esperar que, una vegada recuperat part del poder adquisitiu que els salaris han perdut en el sector i millorada, també, la situació d'atur actualment existent, els salaris reals augmentin més lentament i hi hagi una orientació preferent a la millora de les condicions de treball. Amb tot, cal pensar que els costos de personal continuaran pressionant fortament i traduint-se, per tant, en les possibilitats d'augmentar la productivitat en l'hoteleria tradicional, que són cada cop més reduïdes tant per les característiques mateixes de les explotacions com pels esforços que ja han estat acomplerts en aquest terreny els darrers temps.

Gràfic 1.6.3 Indicadors per a l'anàlisi segons l'any d'inici de l'activitat

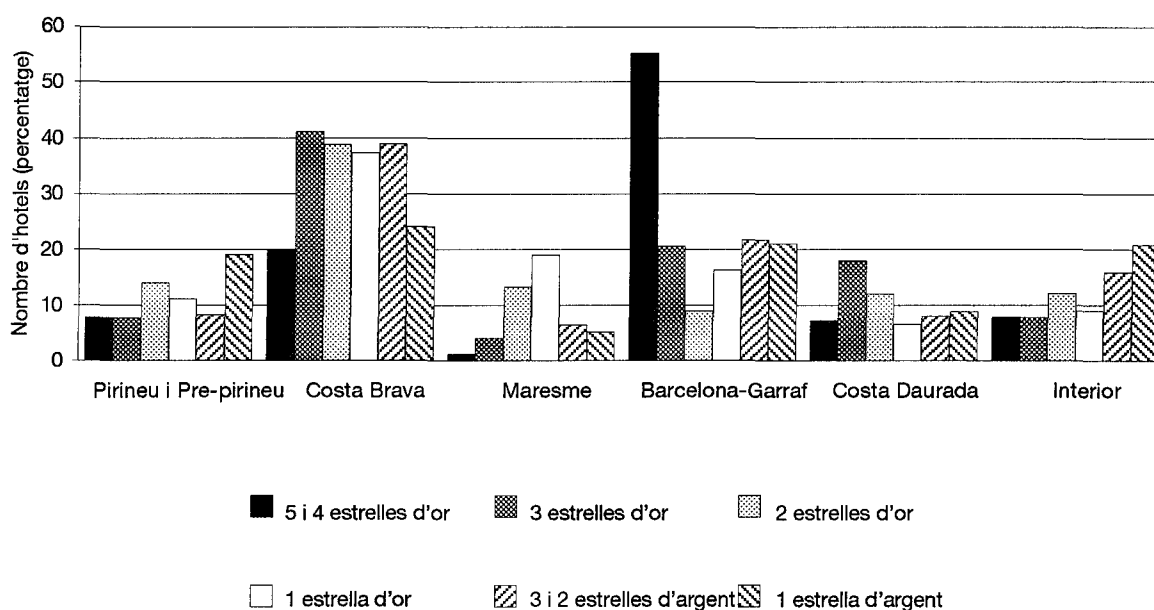
1.7 Àrees turístiques a Catalunya

És interessant conèixer el nombre i la distribució dels establiments segons la seva categoria en certes zones geogràfiques. Aquestes zones geogràfiques es defineixen atenent les sis àrees turístiques en les quals el Departament de Comerç, Consum i Turisme ha dividit Catalunya.

Les sis àrees turístiques són les següents: Pirineu i Pre-pirineu, Costa Brava, Maresme, Barcelona-Garraf, Costa Daurada i zona de l'Interior. Cadascuna d'aquestes zones representen un tipus de zona turística específic, pel que fa a la geografia, la infraestructura d'accessos i serveis, l'oferta d'allotjament i complementària, els recursos turístics, la tipologia de la demanda i les possibilitats de promoció turística.

Observant el gràfic 1.7.1, és evident que la major part dels hotels d'estrelles d'or estan situats en la zona del litoral, cosa que suposa una més gran capacitat d'acollida en aquestes zones. D'altra banda, hi ha un predomini de les categories més baixes a les zones no costaneres (Pirineu i Pre-pirineu i Interior).

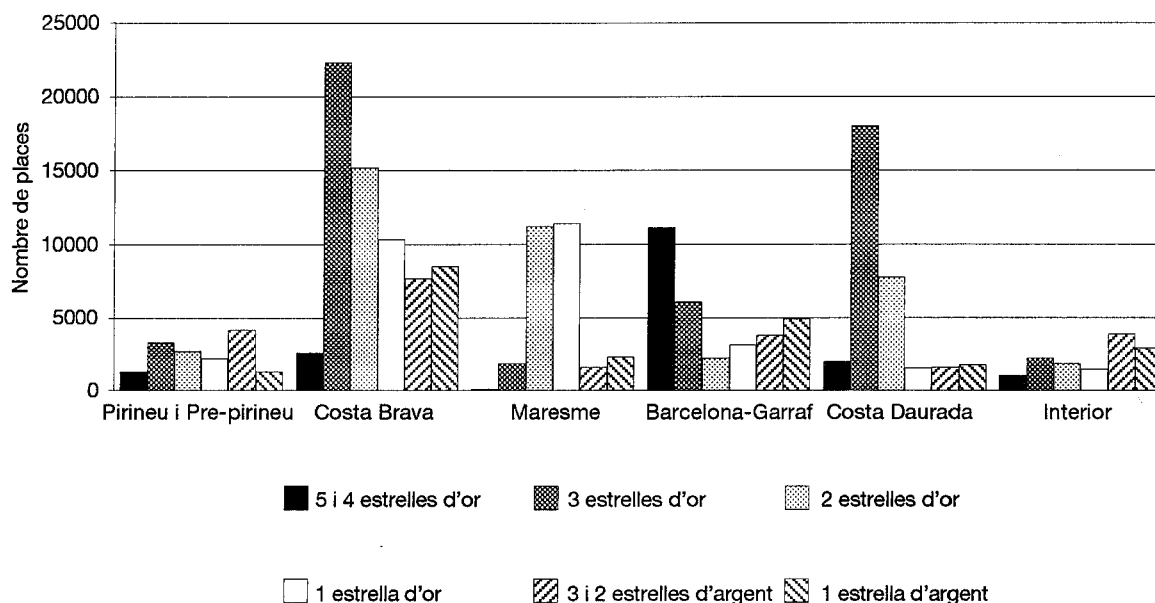
Gràfic 1.7.1 Categoria dels establiments hotelers segons les àrees turístiques (en percentatge)

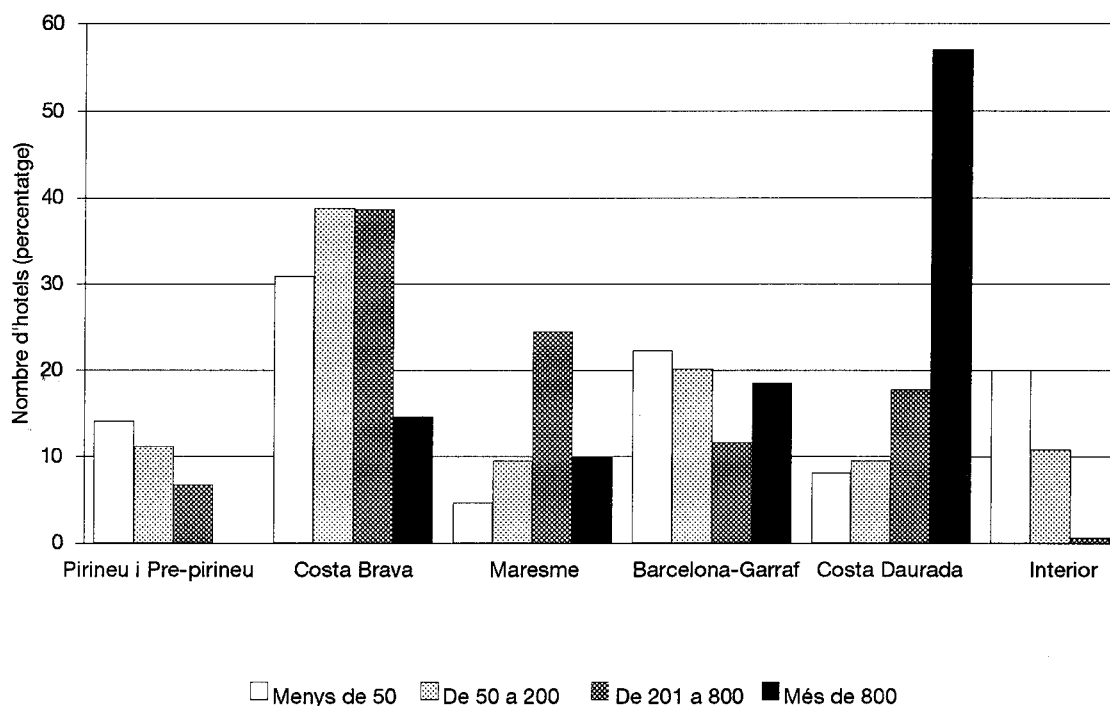
En aquest gràfic 1.7.1 es pot veure com l'àrea Barcelona-Garraf destaca quant al nombre d'hotels de 5 i 4 estrelles d'or (55,4%). Això es degut al pes que tenen en aquesta zona els components culturals i esportius, els centres de negocis, les fires comercials, etc.

A més d'observar una localització dels establiments hotelers de més categoria a les zones costaneres, també hi ha una més gran capacitat d'allotjament en les mateixes àrees, tal com es pot veure en els gràfics 1.7.2 i 1.7.3. Cal, però, destacar el cas del Maresme, zona que no destaca en el nombre d'establiments hotelers, però sí que ho fa en la capacitat en nombre de places.

Gràfic 1.7.2 Capacitat en nombre de places segons la categoria i les àrees turístiques

Gràfic 1.7.3 Capacitat dels establiments hotelers en nombre de places segons les àrees turístiques (en percentatge)

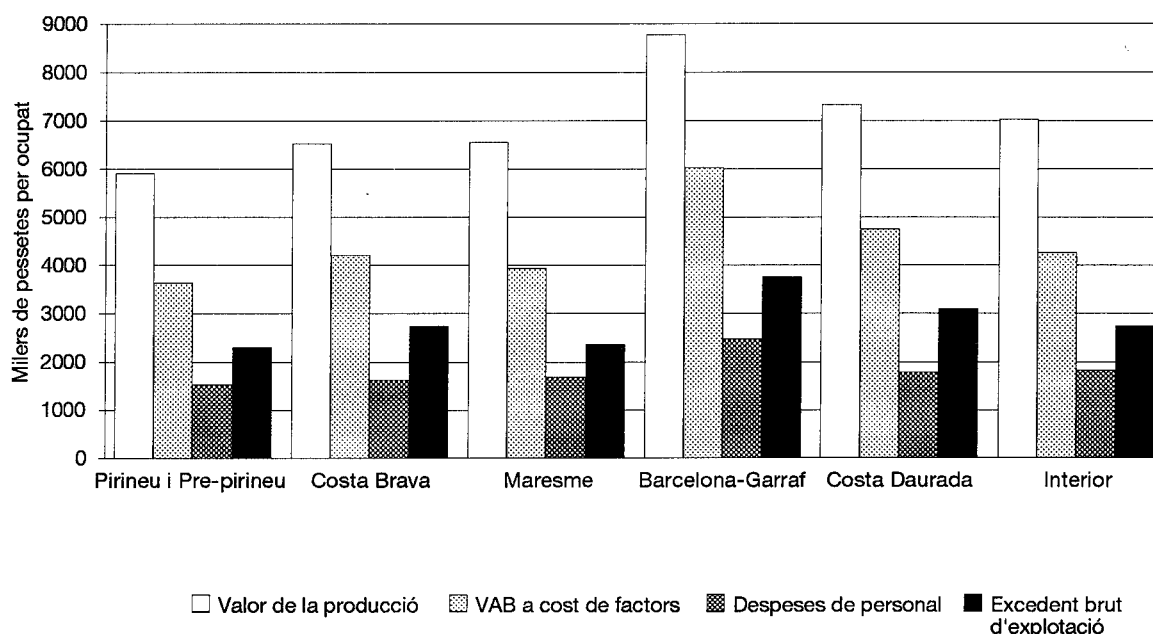

S'ha de tenir en compte que la Costa Brava i la Costa Daurada suposen més de la meitat del total d'establiments hotelers de Catalunya (55,1%). Per tant, fent referència al nombre de places disponibles es pot observar que la Costa Daurada, amb un 57,0%, acapara per complet els establiments hotelers amb més de 800 places. La resta d'hotels amb similar capacitat estan repartits entre la resta de zones costaneres.

L'alta muntanya, Pirineu i Pre-pirineu i la part de la Catalunya interior són potser les àrees que tenen la capacitat més infravalorada pel fet de no haver inclòs les fondes en la mostra. Aquest tipus d'establiment hotelier es caracteritza per una gran dispersió geogràfica i per ser petits establiments de tipus familiar. Els establiments hotelers de dimensió mitjana-gran i amb una oferta més qualificada han estat promoguts només a prop de les estacions d'esquí.

És important també, fer una breu anàlisi dels diferents indicadors de l'activitat hotelera atenent les sis àrees turístiques en les quals hem dividit el territori català. Això queda reflectit en el gràfic 1.7.4.

Gràfic 1.7.4 Principals indicadors (per ocupat) de l'activitat hotelera. Àrees turístiques de Catalunya

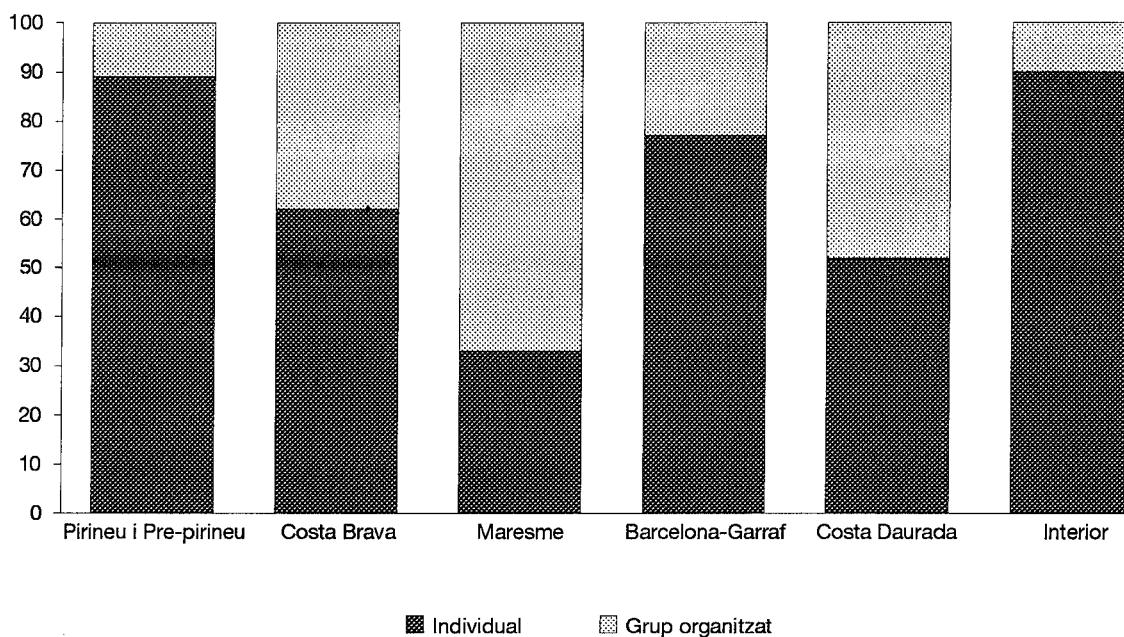
L'àrea Barcelona-Garraf supera, en tots els indicadors, la resta de zones. Destaca, sobretot, com indicador el VAB a cost de factors per ocupat, és a dir, la productivitat que arriba als 6 milions de pessetes. La Costa Daurada la segueix amb una productivitat de 4,8 milions, situant-se la resta de zones per sota d'aquestes dades i sent la més baixa l'àrea del Pirineu i Pre-pirineu amb 3,7 milions.

En el valor de la producció per ocupat es mantenen les mateixes diferències entre àrees turístiques, on destaca de nou Barcelona-Garraf amb 8,8 milions de pessetes, i sent també el valor més baix el de l'àrea del Pirineu i Pre-pirineu amb 5,9 milions.

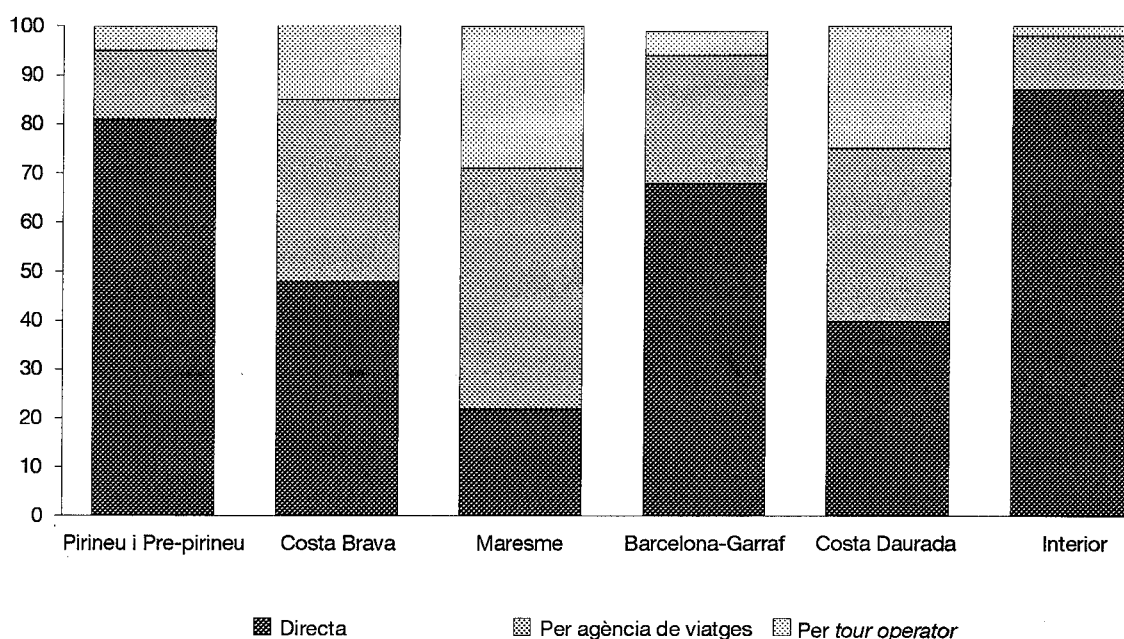
En els dos indicadors restants, despeses de personal i excedent brut d'explotació per ocupat, les diferències entre àrees turístiques no són tant destacables. Cal dir, però, que les despeses de personal per ocupat suposen, aproximadament, 1,5 milions de pessetes en totes les àrees, llevat de Barcelona-Garraf. En aquesta zona, el major valor en les despeses de personal pot ser degut a la més elevada especialització dels ocupats en els hotels de màxima categoria, 5 i 4 estrelles d'or.

Per últim, es pot comprovar en el gràfic 1.7.5, com les zones costaneres tenen uns ingressos més elevats per viatges en grup que les zones d'interior, destacant sobretot el Maresme amb un 67% dels ingressos, seguit de la Costa Daurada (48%) i de la Costa Brava (38%). També en aquestes tres àrees turístiques (Maresme, Costa Daurada i Costa Brava), els ingressos per forma de contractació a través d'agència de viatges o per *tour operator* (gràfic 1.7.6) són majoritaris, més del 50%. Tant al Maresme com a la Costa Daurada, els ingressos per *tour operator* estan al voltant del 25%, quedant-se la Costa Brava en el 16%.

Gràfic 1.7.5 Ingressos per la forma de viatjar segons les àrees turístiques (en percentatge)

Gràfic 1.7.6 Ingressos per la forma de contractació segons les àrees turístiques (en percentatge)

2. Establiments hotelers. 1991

2.01 Establiments hotelers (hotels). 1991.

Segons la categoria de l'establiment i la naturalesa jurídica de l'empresa.

	Total		Persona física		Persona jurídica	
	hotels	% sobre sector	hotels	% sobre fila	hotels	% sobre fila
Estrelles d'or	912	45,8	308	33,8	604	66,2
5 i 4 estrelles	81	4,1	2	3,1	79	96,9
3 estrelles	260	13,1	33	12,6	227	87,4
2 estrelles	258	13,0	95	36,8	163	63,2
1 estrella	313	15,7	178	56,8	135	43,2
Estrelles d'argent	1 079	54,2	824	76,4	255	23,6
3 i 2 estrelles	483	24,3	362	75,0	121	25,0
1 estrella	596	29,9	461	77,4	135	22,6
Total hotels	1 991	100,0	1 132	56,8	859	43,2

2.02 Establiments hotelers (hotels). 1991.

Segons la categoria de l'establiment i la participació de capital estranger a l'empresa.

	Total		Sense capital estranger		Amb capital estranger	
	hotels	% sobre sector	hotels	% sobre fila	hotels	% sobre fila
Estrelles d'or	912	45,8	899	98,6	13	1,4
5 i 4 estrelles	81	4,1	72	89,3	9	10,7
3 estrelles	260	13,1	256	98,5	4	1,5
2 estrelles	258	13,0	258	100,0	0	0,0
1 estrella	313	15,7	313	100,0	0	0,0
Estrelles d'argent	1 079	54,2	1 079	100,0	0	0,0
3 i 2 estrelles	483	24,3	483	100,0	0	0,0
1 estrella	596	29,9	596	100,0	0	0,0
Total hotels	1 991	100,0	1 978	99,4	13	0,6

2.03 Establiments hotelers (hotels). 1991.

Segons la categoria de l'establiment i la pertinença a cadena hotelera.

	Total		No pertany a cadena hotelera		Pertany a cadena hotelera	
	hotels	% sobre sector	hotels	% sobre fila	hotels	% sobre fila
Estrelles d'or	912	45,8	756	82,9	156	17,1
5 i 4 estrelles	81	4,1	35	43,4	46	56,6
3 estrelles	260	13,1	194	74,5	66	25,5
2 estrelles	258	13,0	230	89,3	28	10,7
1 estrella	313	15,7	296	94,7	17	5,3
Estrelles d'argent	1 079	54,2	1 074	99,6	5	0,4
3 i 2 estrelles	483	24,3	483	100,0	0	0,0
1 estrella	596	29,9	591	99,2	5	0,8
Total hotels	1 991	100,0	1 830	91,9	161	8,1

2.04 Establiments hotelers (hotels). 1991.

Segons la categoria de l'establiment i el règim de tinença.

	Total		Propietat		Lloguer i altres	
	hotels	% sobre sector	hotels	% sobre fila	hotels	% sobre fila
Estrelles d'or	912	45,8	556	61,0	356	39,0
5 i 4 estrelles	81	4,1	49	60,0	32	40,0
3 estrelles	260	13,1	165	63,4	95	36,6
2 estrelles	258	13,0	167	64,8	91	35,2
1 estrella	313	15,7	176	56,2	137	43,8
Estrelles d'argent	1 079	54,2	681	63,1	398	36,9
3 i 2 estrelles	483	24,3	317	65,6	166	34,4
1 estrella	596	29,9	364	61,1	232	38,9
Total hotels	1 991	100,0	1 238	62,2	753	37,8

2.05 Establiments hotelers (hotels). 1991.

Segons la categoria de l'establiment i l'any d'inici d'activitat.

	Total		Abans de 1975		De 1975 a 1985		De 1986 a 1990		Posterior a 1990	
	hotels	% sobre sector	hotels	% sobre fila	hotels	% sobre fila	hotels	% sobre fila	hotels	% sobre fila
Estrelles d'or	912	45,8	608	66,7	142	15,6	127	13,9	35	3,8
5 i 4 estrelles	81	4,1	37	46,2	23	27,9	18	22,2	3	3,8
3 estrelles	260	13,1	171	65,7	52	19,9	30	11,7	7	2,7
2 estrelles	258	13,0	186	72,0	30	11,8	32	12,5	10	3,8
1 estrella	313	15,7	214	68,4	38	12,0	46	14,8	15	4,7
Estrelles d'argent	1 079	54,2	677	62,7	250	23,1	121	11,2	32	3,0
3 i 2 estrelles	483	24,3	288	59,6	110	22,8	61	12,6	24	5,0
1 estrella	596	29,9	389	65,2	139	23,4	60	10,1	8	1,3
Total hotels	1 991	100,0	1 285	64,5	392	19,7	248	12,4	67	3,3

2.06 Establiments hotelers (hotels). 1991.

Segons la categoria de l'establiment i els mesos d'activitat l'any.

	Total		Menys de 5		5 i 6		De 7 a 11		12	
	hotels	% sobre sector	hotels	% sobre fila	hotels	% sobre fila	hotels	% sobre fila	hotels	% sobre fila
Estrelles d'or	912	45,8	99	10,8	255	28,0	229	25,1	329	36,0
5 i 4 estrelles	81	4,1	2	2,0	9	11,1	11	13,4	60	73,5
3 estrelles	260	13,1	6	2,1	74	28,5	78	30,0	102	39,4
2 estrelles	258	13,0	33	12,7	66	25,7	79	30,5	80	31,0
1 estrella	313	15,7	59	18,8	106	33,8	62	19,7	87	27,7
Estrelles d'argent	1 079	54,2	185	17,2	193	17,9	208	19,3	492	45,6
3 i 2 estrelles	483	24,3	70	14,5	79	16,4	98	20,3	236	48,8
1 estrella	596	29,9	115	19,3	114	19,1	110	18,5	257	43,1
Total hotels	1 991	100,0	284	14,3	448	22,5	438	22,0	821	41,2

2.07 Establiments hotelers (hotels). 1991.

Segons la categoria de l'establiment i la capacitat en nombre de places.

	Total		Menys de 50		De 50 a 200		De 201 a 800		Més de 800	
	hotels	% sobre sector	hotels	% sobre fila	hotels	% sobre fila	hotels	% sobre fila	hotels	% sobre fila
Estrelles d'or	912	45,8	184	20,2	520	57,1	196	21,5	11	1,2
5 i 4 estrelles	81	4,1	2	2,7	46	57,3	30	37,4	2	2,6
3 estrelles	260	13,1	11	4,1	164	62,9	81	31,0	5	1,9
2 estrelles	258	13,0	55	21,2	141	54,8	58	22,4	4	1,6
1 estrella	313	15,7	116	37,2	169	54,0	28	8,8	0	0,0
Estrelles d'argent	1 079	54,2	803	74,4	272	25,2	4	0,4	0	0,0
3 i 2 estrelles	483	24,3	311	64,5	168	34,7	4	0,8	0	0,0
1 estrella	596	29,9	491	82,4	105	17,6	0	0,0	0	0,0
Total hotels	1 991	100,0	987	49,6	793	39,8	200	10,1	11	0,6

2.08 Establiments hotelers (hotels). 1991.

Segons la categoria de l'establiment i la capacitat en nombre d'habitacions.

	Total		Menys de 25		De 25 a 100		De 101 a 400		Més de 400	
	hotels	% sobre sector	hotels	% sobre fila	hotels	% sobre fila	hotels	% sobre fila	hotels	% sobre fila
Estrelles d'or	912	45,8	148	16,3	531	58,2	223	24,4	10	1,1
5 i 4 estrelles	81	4,1	2	2,7	41	50,9	36	43,8	2	2,6
3 estrelles	260	13,1	5	2,0	161	61,7	90	34,7	4	1,5
2 estrelles	258	13,0	45	17,3	149	57,7	60	23,4	4	1,6
1 estrella	313	15,7	96	30,8	180	57,6	37	11,7	0	0,0
Estrelles d'argent	1 079	54,2	714	66,1	360	33,4	5	0,5	0	0,0
3 i 2 estrelles	483	24,3	274	56,6	204	42,3	5	1,1	0	0,0
1 estrella	596	29,9	440	73,8	156	26,2	0	0,0	0	0,0
Total hotels	1 991	100,0	862	43,3	891	44,8	228	11,4	10	0,5

2.09 Establiments hotelers (hotels). 1991.

Segons la categoria de l'establiment i la superfície dels terrenys (metres quadrats).

	Total		Menys de 1 000		De 1 000 a 6 000		De 6 001 a 20 000		Més de 20 000	
	hotels	% sobre sector	hotels	% sobre fila	hotels	% sobre fila	hotels	% sobre fila	hotels	% sobre fila
Estrelles d'or	912	45,8	426	46,7	385	42,2	85	9,3	16	1,8
5 i 4 estrelles	81	4,1	27	33,5	24	29,9	23	28,9	6	7,7
3 estrelles	260	13,1	83	32,0	128	49,3	45	17,3	4	1,3
2 estrelles	258	13,0	102	39,4	144	55,6	9	3,7	3	1,3
1 estrella	313	15,7	214	68,4	89	28,5	7	2,1	3	1,0
Estrelles d'argent	1 079	54,2	917	85,0	135	12,5	21	1,9	6	0,5
3 i 2 estrelles	483	24,3	389	80,6	73	15,2	20	4,1	1	0,2
1 estrella	596	29,9	528	88,6	62	10,4	1	0,2	5	0,8
Total hotels	1 991	100,0	1 343	67,5	521	26,1	105	5,3	22	1,1

2.10 Establiments hotelers (hotels). 1991.

Segons la categoria de l'establiment i la superfície de les construccions (metres quadrats).

	Total		Menys de 800		De 800 a 2 000		De 2 001 a 10 500		Més de 10 500	
	hotels	% sobre sector	hotels	% sobre fila	hotels	% sobre fila	hotels	% sobre fila	hotels	% sobre fila
Estrelles d'or	912	45,8	146	16,0	299	32,8	407	44,6	60	6,6
5 i 4 estrelles	81	4,1	0	0,0	8	9,8	58	71,1	16	19,1
3 estrelles	260	13,1	11	4,3	62	23,7	163	62,9	24	9,1
2 estrelles	258	13,0	31	12,2	96	37,2	114	44,1	17	6,6
1 estrella	313	15,7	103	32,9	134	42,8	72	23,0	4	1,2
Estrelles d'argent	1 079	54,2	756	70,1	284	26,4	38	3,6	0	0,0
3 i 2 estrelles	483	24,3	283	58,5	173	35,7	28	5,8	0	0,0
1 estrella	596	29,9	473	79,4	112	18,8	11	1,8	0	0,0
Total hotels	1 991	100,0	902	45,3	584	29,3	445	22,4	60	3,0

2.11 Establiments hotelers (hotels). 1991.

Segons la categoria de l'establiment i el personal ocupat.

	Total		Menys de 5		De 5 a 19		De 20 a 49		50 i més	
	hotels	% sobre sector	hotels	% sobre fila	hotels	% sobre fila	hotels	% sobre fila	hotels	% sobre fila
Estrelles d'or	912	45,8	132	14,5	356	39,0	278	30,5	146	16,0
5 i 4 estrelles	81	4,1	0	0,0	6	7,1	34	42,1	41	50,8
3 estrelles	260	13,1	4	1,7	72	27,9	110	42,5	73	28,0
2 estrelles	258	13,0	49	18,8	124	48,0	68	26,4	17	6,8
1 estrella	313	15,7	80	25,4	154	49,2	65	20,8	14	4,6
Estrelles d'argent	1 079	54,2	499	46,2	458	42,5	95	8,8	27	2,5
3 i 2 estrelles	483	24,3	218	45,2	208	43,1	39	8,0	18	3,7
1 estrella	596	29,9	280	47,1	250	42,0	56	9,4	9	1,6
Total hotels	1 991	100,0	631	31,7	815	40,9	373	18,7	173	8,7

2.12 Establiments hotelers (hotels). 1991.

Segons la categoria de l'establiment i el volum d'ingressos (milions de pessetes).

	Total		Menys de 20		De 20 a 99		De 100 a 249		250 i més	
	hotels	% sobre sector	hotels	% sobre fila	hotels	% sobre fila	hotels	% sobre fila	hotels	% sobre fila
Estrelles d'or	912	45,8	77	8,5	318	34,9	233	25,5	284	31,2
5 i 4 estrelles	81	4,1	0	0,0	1	1,3	11	14,2	68	84,5
3 estrelles	260	13,1	0	0,0	35	13,5	84	32,2	141	54,4
2 estrelles	258	13,0	36	13,9	105	40,7	77	29,7	41	15,7
1 estrella	313	15,7	41	13,2	177	56,5	61	19,5	34	10,8
Estrelles d'argent	1 079	54,2	412	38,2	495	45,9	116	10,7	56	5,2
3 i 2 estrelles	483	24,3	180	37,2	238	49,2	44	9,1	22	4,5
1 estrella	596	29,9	233	39,0	257	43,2	72	12,0	34	5,8
Total hotels	1 991	100,0	489	24,6	813	40,8	348	17,5	340	17,1

2.13 Establiments hotelers (hotels). 1991.

Segons la categoria de l'establiment i els serveis de què disposa l'establiment.

	Restaurant		Bar o cafeteria		Sala de reunions		Altres (1)	
	hotels	% sobre fila	hotels	% sobre fila	hotels	% sobre fila	hotels	% sobre fila
Estrelles d'or	694	76,1	819	89,8	256	28,0	180	19,7
5 i 4 estrelles	75	92,0	80	98,7	74	91,0	31	38,5
3 estrelles	224	86,0	256	98,4	99	38,0	79	30,3
2 estrelles	192	74,5	235	91,0	49	18,9	40	15,6
1 estrella	203	64,9	249	79,4	34	11,0	30	9,5
Estrelles d'argent	530	49,1	555	51,5	32	2,9	30	2,8
3 i 2 estrelles	255	52,8	284	58,7	26	5,3	18	3,7
1 estrella	275	46,1	272	45,6	6	1,0	12	2,0
Total hotels	1 223	61,4	1 375	69,0	288	14,4	210	10,5

(1) Altres: instal·lació esportiva, discoteca, sala de festes, etc.

2.14 Establiments hotelers (hotels). 1991.

Segons la categoria de l'establiment i els serveis explotats per l'empresa gestora de l'establiment.

	Restaurant		Bar o cafeteria		Sala de reunions		Altres (1)	
	hotels	% sobre fila	hotels	% sobre fila	hotels	% sobre fila	hotels	% sobre fila
Estrelles d'or	641	70,2	757	83,0	196	21,5	116	12,7
5 i 4 estrelles	70	86,3	75	92,1	66	81,4	24	30,0
3 estrelles	207	79,7	238	91,5	73	28,2	51	19,8
2 estrelles	183	70,9	221	85,6	38	14,9	24	9,2
1 estrella	181	57,7	224	71,5	19	6,0	16	5,2
Estrelles d'argent	490	45,4	512	47,4	21	2,0	21	2,0
3 i 2 estrelles	237	49,1	254	52,6	15	3,1	10	2,1
1 estrella	253	42,4	258	43,3	6	1,0	11	1,8
Total hotels	1 130	56,8	1 269	63,7	217	10,9	137	6,9

(1) Altres: instal·lació esportiva, discoteca, sala de festes, etc.

2.15 Establiments hotelers (hotels). 1991.

Segons el personal ocupat i el volum d'ingressos (milions de pessetes).

	Total		Menys de 20		De 20 a 99		De 100 a 249		250 i més	
	hotels	% sobre sector	hotels	% sobre fila	hotels	% sobre fila	hotels	% sobre fila	hotels	% sobre fila
Menys de 5	631	31,7	413	65,4	211	33,4	7	1,1	0	0,0
De 5 a 19	815	40,9	76	9,4	566	69,5	155	19,0	17	2,1
De 20 a 49	373	18,7	0	0,0	36	9,7	171	46,0	165	44,3
50 i més	173	8,7	0	0,0	0	0,0	15	8,6	158	91,4
Total hotels	1 991	100,0	489	24,6	813	40,8	348	17,5	340	17,1

2.16 Establiments hotelers (hotels). 1991.

Segons els mesos d'activitat l'any i la pertinença a cadena hotelera.

	Total		No pertany a cadena hotelera		Pertany a cadena hotelera	
	hotels	% sobre sector	hotels	% sobre fila	hotels	% sobre fila
Menys de 5	284	14,3	277	97,4	7	2,6
5 i 6	448	22,5	422	94,2	26	5,8
De 7 a 11	438	22,0	411	94,0	26	6,0
12	821	41,2	720	87,7	101	12,3
Total hotels	1 991	100,0	1 830	91,9	161	8,1

3. Places hoteleres. 1991

3.01 Places hoteleres. 1991.

Segons la categoria de l'establiment i la naturalesa jurídica de l'empresa.

	Total		Persona física		Persona jurídica	
	places	% sobre sector	places	% sobre fila	places	% sobre fila
Estrelles d'or	143 795	76,3	24 243	16,9	119 552	83,1
5 i 4 estrelles	18 319	9,7	698	3,8	17 622	96,2
3 estrelles	53 973	28,6	3 912	7,2	50 061	92,8
2 estrelles	41 167	21,8	7 965	19,3	33 202	80,7
1 estrella	30 336	16,1	11 668	38,5	18 669	61,5
Estrelles d'argent	44 705	23,7	30 424	68,1	14 280	31,9
3 i 2 estrelles	22 848	12,1	14 988	65,6	7 860	34,4
1 estrella	21 857	11,6	15 437	70,6	6 420	29,4
Total places	188 500	100,0	54 667	29,0	133 833	71,0

3.02 Places hoteleres. 1991.

Segons la categoria de l'establiment i la pertinença a cadena hotelera.

	Total		No pertany a cadena hotelera		Pertany a cadena hotelera	
	places	% sobre sector	places	% sobre fila	places	% sobre fila
Estrelles d'or	143 795	76,3	106 565	74,1	37 230	25,9
5 i 4 estrelles	18 319	9,7	8 536	46,6	9 783	53,4
3 estrelles	53 973	28,6	37 545	69,6	16 428	30,4
2 estrelles	41 167	21,8	33 047	80,3	8 120	19,7
1 estrella	30 336	16,1	27 437	90,4	2 899	9,6
Estrelles d'argent	44 705	23,7	44 504	99,6	200	0,4
3 i 2 estrelles	22 848	12,1	22 848	100,0	0	0,0
1 estrella	21 857	11,6	21 657	99,1	200	0,9
Total places	188 500	100,0	151 069	80,1	37 431	19,9

3.03 Places hoteleres. 1991.

Segons la categoria de l'establiment i els mesos d'activitat l'any.

	Total		Menys de 5		5 i 6		De 7 a 11		12	
	places	% sobre sector	places	% sobre fila	places	% sobre fila	places	% sobre fila	places	% sobre fila
Estrelles d'or	143 795	76,3	9 086	6,3	46 590	32,4	45 132	31,4	42 988	29,9
5 i 4 estrelles	18 319	9,7	330	1,8	1 888	10,3	2 263	12,4	13 839	75,5
3 estrelles	53 973	28,6	739	1,4	16 025	29,7	21 919	40,6	15 289	28,3
2 estrelles	41 167	21,8	3 010	7,3	16 624	40,4	13 322	32,4	8 211	19,9
1 estrella	30 336	16,1	5 007	16,5	12 053	39,7	7 628	25,1	5 649	18,6
Estrelles d'argent	44 705	23,7	8 074	18,1	9 958	22,3	8 347	18,7	18 325	41,0
3 i 2 estrelles	22 848	12,1	3 836	16,8	4 386	19,2	4 902	21,5	9 724	42,6
1 estrella	21 857	11,6	4 238	19,4	5 572	25,5	3 445	15,8	8 601	39,4
Total places	188 500	100,0	17 160	9,1	56 548	30,0	53 479	28,4	61 313	32,5

3.04 Places hoteleres. 1991.

Segons la categoria de l'establiment i la capacitat en nombre de places.

	Total		Menys de 50		De 50 a 200		De 201 a 800		Més de 800	
	places	% sobre sector	places	% sobre fila	places	% sobre fila	places	% sobre fila	places	% sobre fila
Estrelles d'or	143 795	76,3	6 559	4,6	56 296	39,2	70 218	48,8	10 722	7,5
5 i 4 estrelles	18 319	9,7	51	0,3	6 568	35,9	9 900	54,0	1 801	9,8
3 estrelles	53 973	28,6	448	0,8	19 058	35,3	29 250	54,2	5 217	9,7
2 estrelles	41 167	21,8	2 038	5,0	13 682	33,2	21 744	52,8	3 704	9,0
1 estrella	30 336	16,1	4 022	13,3	16 989	56,0	9 325	30,7	0	0,0
Estrelles d'argent	44 705	23,7	22 406	50,1	21 242	47,5	1 057	2,4	0	0,0
3 i 2 estrelles	22 848	12,1	9 064	39,7	12 727	55,7	1 057	4,6	0	0,0
1 estrella	21 857	11,6	13 341	61,0	8 515	39,0	0	0,0	0	0,0
Total places	188 500	100,0	28 965	15,4	77 539	41,1	71 274	37,8	10 722	5,7

3.05 Places hoteleres. 1991.

Segons la categoria de l'establiment i el personal ocupat.

	Total		Menys de 5		De 5 a 19		De 20 a 49		50 i més	
	places	% sobre sector	places	% sobre fila	places	% sobre fila	places	% sobre fila	places	% sobre fila
Estrelles d'or	143 795	76,3	4 014	2,8	33 556	23,3	61 575	42,8	44 650	31,1
5 i 4 estrelles	18 319	9,7	0	0,0	592	3,2	6 066	33,1	11 661	63,7
3 estrelles	53 973	28,6	0	0,0	9 434	17,5	26 245	48,6	18 294	33,9
2 estrelles	41 167	21,8	1 295	3,1	10 042	24,4	16 358	39,7	13 472	32,7
1 estrella	30 336	16,1	2 719	9,0	13 488	44,5	12 907	42,5	1 222	4,0
Estrelles d'argent	44 705	23,7	20 092	44,9	21 536	48,2	3 077	6,9	0	0,0
3 i 2 estrelles	22 848	12,1	9 028	39,5	11 912	52,1	1 909	8,4	0	0,0
1 estrella	21 857	11,6	11 064	50,6	9 624	44,0	1 168	5,3	0	0,0
Total places	188 500	100,0	24 106	12,8	55 092	29,2	64 652	34,3	44 650	23,7

3.06 Places hoteleres. 1991.

Segons la categoria de l'establiment i el volum d'ingressos (milions de pessetes).

	Total		Menys de 20		De 20 a 99		De 100 a 249		250 i més	
	places	% sobre sector	places	% sobre fila	places	% sobre fila	places	% sobre fila	places	% sobre fila
Estrelles d'or	143 795	76,3	13 005	9,0	45 639	31,7	55 134	38,3	30 017	20,9
5 i 4 estrelles	18 319	9,7	0	0,0	720	3,9	5 542	30,3	12 058	65,8
3 estrelles	53 973	28,6	425	0,8	16 050	29,7	22 447	41,6	15 051	27,9
2 estrelles	41 167	21,8	4 114	10,0	12 691	30,8	21 622	52,5	2 740	6,7
1 estrella	30 336	16,1	8 466	27,9	16 177	53,3	5 524	18,2	169	0,6
Estrelles d'argent	44 705	23,7	30 896	69,1	11 905	26,6	1 904	4,3	0	0,0
3 i 2 estrelles	22 848	12,1	14 799	64,8	6 607	28,9	1 442	6,3	0	0,0
1 estrella	21 857	11,6	16 096	73,6	5 298	24,2	462	2,1	0	0,0
Total places	188 500	100,0	43 900	23,3	57 544	30,5	57 039	30,3	30 017	15,9

4. Personal ocupat en establiments hotelers. 1991

4.01 Personal ocupat en establiments hotelers. 1991.

Segons la categoria de l'establiment i la naturalesa jurídica de l'empresa.

	Total		Persona física		Persona jurídica	
	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre fila	ocupats	% sobre fila
Estrelles d'or	17 782	79,3	2 406	13,5	15 376	86,5
5 i 4 estrelles	4 795	21,4	80	1,7	4 714	98,3
3 estrelles	6 576	29,3	509	7,7	6 067	92,3
2 estrelles	3 748	16,7	744	19,9	3 003	80,1
1 estrella	2 664	11,9	1 073	40,3	1 591	59,7
Estrelles d'argent	4 639	20,7	2 982	64,3	1 657	35,7
3 i 2 estrelles	2 362	10,5	1 505	63,7	857	36,3
1 estrella	2 277	10,2	1 478	64,9	800	35,1
Total ocupats	22 422	100,0	5 389	24,0	17 033	76,0

4.02 Personal ocupat en establiments hotelers. 1991.

Segons la categoria de l'establiment i la pertinença a cadena hotelera.

	Total		No pertany a cadena hotelera		Pertany a cadena hotelera	
	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre fila	ocupats	% sobre fila
Estrelles d'or	17 782	79,3	5 999	33,7	11 784	66,3
5 i 4 estrelles	4 795	21,4	2 851	59,5	1 944	40,5
3 estrelles	6 576	29,3	2 111	32,1	4 464	67,9
2 estrelles	3 748	16,7	759	20,2	2 989	79,8
1 estrella	2 664	11,9	278	10,4	2 386	89,6
Estrelles d'argent	4 639	20,7	1	0,0	4 638	100,0
3 i 2 estrelles	2 362	10,5	0	0,0	2 362	100,0
1 estrella	2 277	10,2	1	0,1	2 276	99,9
Total ocupats	22 422	100,0	6 000	26,8	16 422	73,2

4.03 Personal ocupat en establiments hotelers. 1991.

Segons la categoria de l'establiment i els mesos d'activitat l'any.

	Total		Menys de 5		5 i 6		De 7 a 11		12	
	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre fila	ocupats	% sobre fila	ocupats	% sobre fila	ocupats	% sobre fila
Estrelles d'or	17 782	79,3	531	3,0	3 127	17,6	4 699	26,4	9 426	53,0
5 i 4 estrelles	4 795	21,4	35	0,7	233	4,9	588	12,3	3 938	82,1
3 estrelles	6 576	29,3	33	0,5	1 106	16,8	2 057	31,3	3 380	51,4
2 estrelles	3 748	16,7	153	4,1	1 006	26,8	1 364	36,4	1 226	32,7
1 estrella	2 664	11,9	310	11,6	782	29,3	691	25,9	882	33,1
Estrelles d'argent	4 639	20,7	354	7,6	761	16,4	1 106	23,8	2 418	52,1
3 i 2 estrelles	2 362	10,5	149	6,3	279	11,8	643	27,2	1 291	54,7
1 estrella	2 277	10,2	205	9,0	482	21,2	464	20,4	1 127	49,5
Total ocupats	22 422	100,0	885	3,9	3 887	17,3	5 805	25,9	11 844	52,8

4.04 Personal ocupat en establiments hotelers. 1991.

Segons la categoria de l'establiment i la capacitat en nombre de places.

	Total		Menys de 50		De 50 a 200		De 201 a 800		Més de 800	
	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre fila	ocupats	% sobre fila	ocupats	% sobre fila	ocupats	% sobre fila
Estrelles d'or	17 782	79,3	1 066	6,0	8 578	48,2	7 047	39,6	1 091	6,1
5 i 4 estrelles	4 795	21,4	29	0,6	1 814	37,8	2 455	51,2	497	10,4
3 estrelles	6 576	29,3	178	2,7	3 574	54,4	2 475	37,6	348	5,3
2 estrelles	3 748	16,7	349	9,3	1 575	42,0	1 577	42,1	246	6,6
1 estrella	2 664	11,9	509	19,1	1 615	60,6	540	20,3	0	0,0
Estrelles d'argent	4 639	20,7	2 712	58,5	1 820	39,2	108	2,3	0	0,0
3 i 2 estrelles	2 362	10,5	1 157	49,0	1 097	46,5	108	4,6	0	0,0
1 estrella	2 277	10,2	1 555	68,3	722	31,7	0	0,0	0	0,0
Total ocupats	22 422	100,0	3 778	16,9	10 398	46,4	7 155	31,9	1 091	4,9

4.05 Personal ocupat en establiments hotelers. 1991.

Segons la categoria de l'establiment i el personal ocupat.

	Total		Menys de 5		De 5 a 19		De 20 a 49		De 50 i més	
	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre fila	ocupats	% sobre fila	ocupats	% sobre fila	ocupats	% sobre fila
Estrelles d'or	17 782	79,3	251	1,4	3 185	17,9	7 119	40,0	7 227	40,6
5 i 4 estrelles	4 795	21,4	0	0,0	60	1,2	1 317	27,5	3 418	71,3
3 estrelles	6 576	29,3	0	0,0	908	13,8	3 103	47,2	2 565	39,0
2 estrelles	3 748	16,7	77	2,1	1 033	27,6	1 572	41,9	1 066	28,4
1 estrella	2 664	11,9	174	6,5	1 185	44,5	1 128	42,3	178	6,7
Estrelles d'argent	4 639	20,7	1 425	30,7	2 513	54,2	701	15,1	0	0,0
3 i 2 estrelles	2 362	10,5	606	25,7	1 352	57,2	404	17,1	0	0,0
1 estrella	2 277	10,2	819	36,0	1 161	51,0	297	13,0	0	0,0
Total ocupats	22 422	100,0	1 677	7,5	5 698	25,4	7 820	34,9	7 227	32,2

4.06 Personal ocupat en establiments hotelers. 1991.

Segons la categoria de l'establiment i la distribució funcional.

	Total		Directius		Servei d'allotjament		Altres serveis	
	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre fila	ocupats	% sobre fila	ocupats	% sobre fila
Estrelles d'or	17 782	79,3	1 243	7,0	10 157	57,1	6 383	35,9
5 i 4 estrelles	4 795	21,4	155	3,2	2 703	56,4	1 937	40,4
3 estrelles	6 576	29,3	376	5,7	3 772	57,4	2 428	36,9
2 estrelles	3 748	16,7	349	9,3	2 263	60,4	1 136	30,3
1 estrella	2 664	11,9	363	13,6	1 419	53,3	882	33,1
Estrelles d'argent	4 639	20,7	1 107	23,9	2 274	49,0	1 258	27,1
3 i 2 estrelles	2 362	10,5	497	21,0	1 183	50,1	683	28,9
1 estrella	2 277	10,2	611	26,8	1 091	47,9	576	25,3
Total ocupats	22 422	100,0	2 350	10,5	12 431	55,4	7 641	34,1

4.07 Personal ocupat en establiments hotelers. 1991.

Segons la categoria de l'establiment i el sexe.

	Total		Homes		Dones	
	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre fila	ocupats	% sobre fila
Estrelles d'or	17 782	79,3	9 218	51,8	8 564	48,2
5 i 4 estrelles	4 795	21,4	2 735	57,0	2 060	43,0
3 estrelles	6 576	29,3	3 337	50,7	3 239	49,3
2 estrelles	3 748	16,7	1 885	50,3	1 862	49,7
1 estrella	2 664	11,9	1 261	47,3	1 404	52,7
Estrelles d'argent	4 639	20,7	2 158	46,5	2 481	53,5
3 i 2 estrelles	2 362	10,5	1 061	44,9	1 301	55,1
1 estrella	2 277	10,2	1 098	48,2	1 180	51,8
Total ocupats	22 422	100,0	11 377	50,7	11 045	49,3

4.08 Personal ocupat en establiments hotelers. 1991.

Segons la categoria de l'establiment i el volum d'ingressos (milions de pessetes).

	Total		Menys de 20		De 20 a 99		De 100 a 249		De 250 i més	
	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre fila	ocupats	% sobre fila	ocupats	% sobre fila	ocupats	% sobre fila
Estrelles d'or	17 782	79,3	861	4,8	4 500	25,3	6 073	34,2	6 348	35,7
5 i 4 estrelles	4 795	21,4	0	0,0	80	1,7	1 153	24,0	3 562	74,3
3 estrelles	6 576	29,3	34	0,5	1 505	22,9	2 601	39,6	2 436	37,0
2 estrelles	3 748	16,7	271	7,2	1 388	37,0	1 815	48,4	274	7,3
1 estrella	2 664	11,9	555	20,8	1 528	57,3	505	19,0	76	2,8
Estrelles d'argent	4 639	20,7	2 306	49,7	1 915	41,3	419	9,0	0	0,0
3 i 2 estrelles	2 362	10,5	1 070	45,3	1 036	43,9	255	10,8	0	0,0
1 estrella	2 277	10,2	1 236	54,3	878	38,6	163	7,2	0	0,0
Total ocupats	22 422	100,0	3 167	14,1	6 415	28,6	6 492	29,0	6 348	28,3

4.09 Personal ocupat en establiments hotelers. 1991.

Segons la relació laboral i la categoria de l'establiment.

	Total		Estrelles d'or		Estrelles d'argent	
	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre sector
Personal remunerat	20 140	89,8	17 019	95,7	3 122	67,3
personal fix	7 256	32,4	6 059	34,1	1 197	25,8
personal fix discontinu	4 640	20,7	4 095	23,0	545	11,7
personal eventual	8 244	36,8	6 864	38,6	1 380	29,7
Personal no remunerat	2 281	10,2	764	4,3	1 517	32,7
Total ocupats	22 422	100,0	17 782	100,0	4 639	100,0

4.10 Personal ocupat en establiments hotelers. 1991.

Segons la relació laboral i la naturalesa jurídica de l'empresa.

	Total		Persona física		Persona jurídica	
	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre sector
Personal remunerat	20 140	89,8	3 736	69,3	16 404	96,3
personal fix	7 256	32,4	1 282	23,8	5 974	35,1
personal fix discontinu	4 640	20,7	896	16,6	3 744	22,0
personal eventual	8 244	36,8	1 558	28,9	6 686	39,3
Personal no remunerat	2 281	10,2	1 652	30,7	629	3,7
Total ocupats	22 422	100,0	5 389	100,0	17 033	100,0

4.11 Personal ocupat en establiments hotelers. 1991. Segons la relació laboral i la participació de capital estranger.

	Total		Sense capital estranger		Amb capital estranger	
	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre sector
Personal remunerat	20 140	89,8	18 960	89,3	1 181	99,8
personal fix	7 256	32,4	6 504	30,6	752	63,6
personal fix discontinu	4 640	20,7	4 619	21,7	21	1,8
personal eventual	8 244	36,8	7 837	36,9	407	34,4
Personal no remunerat	2 281	10,2	2 279	10,7	2	0,2
Total ocupats	22 422	100,0	21 239	100,0	1 183	100,0

4.12 Personal ocupat en establiments hotelers. 1991. Segons la relació laboral i la pertinença a cadena hotelera.

	Total		No pertany a cadena hotelera		Pertany a cadena hotelera	
	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre sector
Personal remunerat	20 140	89,8	5 917	98,6	14 224	86,6
personal fix	7 256	32,4	2 413	40,2	4 843	29,5
personal fix discontinu	4 640	20,7	876	14,6	3 764	22,9
personal eventual	8 244	36,8	2 627	43,8	5 617	34,2
Personal no remunerat	2 281	10,2	83	1,4	2 198	13,4
Total ocupats	22 422	100,0	6 000	100,0	16 422	100,0

4.13 Personal ocupat en establiments hotelers. 1991.

Segons la relació laboral i els mesos d'activitat de l'establiment l'any.

	Total		Menys de 5		5 i 6		De 7 a 11		12	
	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre sector
Personal remunerat	20 140	89,8	599	67,7	3 472	89,3	5 306	91,4	10 764	90,9
personal fix	7 256	32,4	187	21,1	419	10,8	1 032	17,8	5 618	47,4
personal fix discontinu	4 640	20,7	119	13,5	1 545	39,7	1 885	32,5	1 091	9,2
personal eventual	8 244	36,8	293	33,1	1 508	38,8	2 389	41,2	4 054	34,2
Personal no remunerat	2 281	10,2	286	32,3	416	10,7	499	8,6	1 080	9,1
Total ocupats	22 422	100,0	885	100,0	3 887	100,0	5 805	100,0	11 844	100,0

4.14 Personal ocupat en establiments hotelers. 1991.

Segons la relació laboral i la capacitat de l'establiment en nombre de places.

	Total		Menys de 50		De 50 a 200		De 201 a 800		Més de 800	
	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre sector
Personal remunerat	20 140	89,8	2 405	63,7	9 580	92,1	7 065	98,7	1 091	100,0
personal fix	7 256	32,4	1 092	28,9	3 785	36,4	1 904	26,6	475	43,5
personal fix discontinu	4 640	20,7	351	9,3	1 724	16,6	2 258	31,6	307	28,1
personal eventual	8 244	36,8	962	25,5	4 071	39,2	2 902	40,6	309	28,3
Personal no remunerat	2 281	10,2	1 373	36,3	819	7,9	90	1,3	0	0,0
Total ocupats	22 422	100,0	3 778	100,0	10 398	100,0	7 155	100,0	1 091	100,0

4.15 Personal ocupat en establiments hotelers. 1991.

Segons la relació laboral i la capacitat de l'establiment en nombre d'habitacions.

	Total		Menys de 25		De 25 a 100		De 101 a 400		Més de 400	
	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre sector
Personal remunerat	20 140	89,8	1 951	62,2	9 377	90,4	7 743	98,7	1 069	100,0
personal fix	7 256	32,4	846	27,0	3 809	36,7	2 126	27,1	474	44,4
personal fix discontinu	4 640	20,7	290	9,2	1 637	15,8	2 419	30,8	294	27,5
personal eventual	8 244	36,8	815	26,0	3 930	37,9	3 198	40,8	301	28,2
Personal no remunerat	2 281	10,2	1 185	37,8	994	9,6	102	1,3	0	0,0
Total ocupats	22 422	100,0	3 137	100,0	10 371	100,0	7 845	100,0	1 069	100,0

4.16 Personal ocupat en establiments hotelers. 1991.

Segons la relació laboral i la superfície dels terrenys (metres quadrats).

	Total		Menys de 1 000		De 1 000 a 6 000		De 6 001 a 20 000		Més de 20 000	
	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre sector
Personal remunerat	20 140	89,8	6 855	80,5	9 106	94,3	3 264	98,2	915	99,3
personal fix	7 256	32,4	2 775	32,6	3 072	31,8	1 114	33,5	294	31,9
personal fix discontinu	4 640	20,7	1 127	13,2	2 398	24,8	845	25,4	269	29,2
personal eventual	8 244	36,8	2 953	34,7	3 636	37,6	1 305	39,2	352	38,2
Personal no remunerat	2 281	10,2	1 665	19,5	551	5,7	59	1,8	6	0,7
Total ocupats	22 422	100,0	8 520	100,0	9 657	100,0	3 324	100,0	921	100,0

4.17 Personal ocupat en establiments hotelers. 1991. Segons la relació laboral i la superfície de les construccions (metres quadrats).

	Total		Menys de 800		De 800 a 2 000		De 2 001 a 10 500		Més de 10 500	
	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre sector
Personal remunerat	20 140	89,8	2 031	62,6	4 077	84,1	10 440	97,3	3 592	99,8
personal fix	7 256	32,4	774	23,9	1 525	31,5	3 534	32,9	1 423	39,5
personal fix discontinu	4 640	20,7	456	14,0	611	12,6	2 593	24,2	981	27,2
personal eventual	8 244	36,8	801	24,7	1 941	40,0	4 314	40,2	1 188	33,0
Personal no remunerat	2 281	10,2	1 214	37,4	772	15,9	287	2,7	9	0,2
Total ocupats	22 422	100,0	3 244	100,0	4 849	100,0	10 727	100,0	3 601	100,0

4.18 Personal ocupat en establiments hotelers. 1991. Segons la relació laboral i els trams d'ocupació.

	Total		Menys de 5		De 5 a 19		De 20 a 49		50 i més	
	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre sector
Personal remunerat	20 140	89,8	691	41,2	4 738	83,2	7 549	96,5	7 162	99,1
personal fix	7 256	32,4	350	20,9	1 809	31,7	2 154	27,5	2 944	40,7
personal fix discontinu	4 640	20,7	114	6,8	960	16,9	1 917	24,5	1 649	22,8
personal eventual	8 244	36,8	228	13,6	1 970	34,6	3 478	44,5	2 569	35,5
Personal no remunerat	2 281	10,2	985	58,8	960	16,8	271	3,5	65	0,9
Total ocupats	22 422	100,0	1 677	100,0	5 698	100,0	7 820	100,0	7 227	100,0

4.19 Personal ocupat en establiments hotelers. 1991.

Segons la relació laboral i el volum d'ingressos (milions de pessetes).

	Total		Menys de 20		De 20 a 99		De 100 a 249		250 i més	
	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre sector
Personal remunerat	20 140	89,8	1 763	55,7	5 730	89,3	6 361	98,0	6 286	99,0
personal fix	7 256	32,4	598	18,9	1 706	26,6	1 893	29,2	3 060	48,2
personal fix discontinu	4 640	20,7	334	10,5	1 695	26,4	1 632	25,1	979	15,4
personal eventual	8 244	36,8	832	26,3	2 328	36,3	2 836	43,7	2 248	35,4
Personal no remunerat	2 281	10,2	1 404	44,3	685	10,7	131	2,0	62	1,0
Total ocupats	22 422	100,0	3 167	100,0	6 415	100,0	6 492	100,0	6 348	100,0

4.20 Personal ocupat en establiments hotelers. 1991.

Segons la relació laboral i els serveis de què disposa l'establiment.

	Restaurant		Bar o cafeteria		Sala de reunions		Altres	
	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre sector
Personal remunerat	17 688	92,7	18 772	92,5	8 899	96,5	9 869	97,4
personal fix	6 270	32,9	6 617	32,6	4 048	43,9	3 298	32,6
personal fix discontinu	4 082	21,4	4 448	21,9	1 350	14,6	2 445	24,1
personal eventual	7 336	38,4	7 707	38,0	3 500	38,0	4 126	40,7
Personal no remunerat	1 391	7,3	1 529	7,5	323	3,5	261	2,6
Total ocupats	19 079	100,0	20 300	100,0	9 221	100,0	10 130	100,0

4.21 Personal ocupat en establiments hotelers. 1991.

Segons la relació laboral i la distribució funcional.

	Total		Directius		Servei d'allotjament		Altres serveis	
	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre sector
Personal remunerat	20 140	89,8	925	39,4	11 785	94,8	7 430	97,2
personal fix	7 256	32,4	791	33,7	3 620	29,1	2 846	37,2
personal fix discontinu	4 640	20,7	79	3,3	3 174	25,5	1 387	18,2
personal eventual	8 244	36,8	56	2,4	4 991	40,2	3 198	41,8
Personal no remunerat	2 281	10,2	1 425	60,6	645	5,2	211	2,8
Total ocupats	22 422	100,0	2 350	100,0	12 431	100,0	7 641	100,0

4.22 Personal ocupat en establiments hotelers. 1991.

Segons la relació laboral i el sexe.

	Total		Homes		Dones	
	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre sector
Personal remunerat	20 140	89,8	10 152	89,2	9 989	90,4
personal fix	7 256	32,4	4 213	37,0	3 043	27,5
personal fix discontinu	4 640	20,7	2 168	19,1	2 472	22,4
personal eventual	8 244	36,8	3 770	33,1	4 474	40,5
Personal no remunerat	2 281	10,2	1 225	10,8	1 056	9,6
Total ocupats	22 422	100,0	11 377	100,0	11 045	100,0

4.23 Personal ocupat en establiments hotelers. 1991.

Segons la distribució funcional i el sexe.

	Total		Homes		Dones	
	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre sector	ocupats	% sobre sector
Directius	2 350	10,5	1 609	14,1	741	6,7
Empleats allotjament	12 431	55,4	4 835	42,5	7 595	68,8
Empleats altres serveis	7 641	34,1	4 933	43,4	2 708	24,5
Total ocupats	22 422	100,0	11 377	100,0	11 045	100,0

5. Ingressos dels establiments hotelers. 1991

5.01 Ingressos dels establiments hotelers. 1991.

Segons la categoria de l'establiment i la naturalesa jurídica de l'empresa.

Milions de pessetes

	Total		Persona física		Persona jurídica	
	ingressos	% sobre sector	ingressos	% sobre fila	ingressos	% sobre fila
Estrelles d'or	138 039	84,8	14 313	10,4	123 725	89,6
5 i 4 estrelles	45 595	28,0	587	1,3	45 008	98,7
3 estrelles	51 618	31,7	3 837	7,4	47 780	92,6
2 estrelles	25 630	15,7	4 412	17,2	21 218	82,8
1 estrella	15 196	9,3	5 477	36,0	9 719	64,0
Estrelles d'argent	24 747	15,2	14 146	57,2	10 601	42,8
3 i 2 estrelles	12 712	7,8	7 209	56,7	5 503	43,3
1 estrella	12 035	7,4	6 937	57,6	5 098	42,4
Total ingressos	162 785	100,0	28 459	17,5	134 326	82,5

5.02 Ingressos dels establiments hotelers. 1991.

Segons la categoria de l'establiment i la pertinença a cadena hotelera.

Milions de pessetes

	Total		No pertany a cadena hotelera		Pertany a cadena hotelera	
	ingressos	% sobre sector	ingressos	% sobre fila	ingressos	% sobre fila
Estrelles d'or	138 039	84,8	85 191	61,7	52 848	38,3
5 i 4 estrelles	45 595	28,0	17 089	37,5	28 506	62,5
3 estrelles	51 618	31,7	33 795	65,5	17 822	34,5
2 estrelles	25 630	15,7	20 713	80,8	4 917	19,2
1 estrella	15 196	9,3	13 594	89,5	1 602	10,5
Estrelles d'argent	24 747	15,2	24 740	100,0	7	0,0
3 i 2 estrelles	12 712	7,8	12 712	100,0	0	0,0
1 estrella	12 035	7,4	12 028	99,9	7	0,1
Total ingressos	162 785	100,0	109 931	67,5	52 854	32,5

5.03 Ingressos dels establiments hotelers. 1991.

Segons la categoria de l'establiment i els mesos d'activitat l'any.

Milions de pessetes

	Total		Menys de 5		5 i 6		De 7 a 11		12	
	ingressos	% sobre sector	ingressos	% sobre fila	ingressos	% sobre fila	ingressos	% sobre fila	ingressos	% sobre fila
Estrelles d'or	138 039	84,8	3 631	2,6	21 836	15,8	35 757	25,9	76 814	55,6
5 i 4 estrelles	45 595	28,0	293	0,6	1 922	4,2	4 607	10,1	38 773	85,0
3 estrelles	51 618	31,7	349	0,7	8 775	17,0	17 042	33,0	25 451	49,3
2 estrelles	25 630	15,7	662	2,6	6 847	26,7	10 065	39,3	8 057	31,4
1 estrella	15 196	9,3	2 327	15,3	4 292	28,2	4 043	26,6	4 533	29,8
Estrelles d'argent	24 747	15,2	1 603	6,5	3 530	14,3	5 987	24,2	13 628	55,1
3 i 2 estrelles	12 712	7,8	831	6,5	1 298	10,2	3 556	28,0	7 027	55,3
1 estrella	12 035	7,4	771	6,4	2 232	18,5	2 431	20,2	6 601	54,8
Total ingressos	162 785	100,0	5 234	3,2	25 366	15,6	41 744	25,6	90 442	55,6

5.04 Ingressos dels establiments hotelers. 1991.

Segons la categoria de l'establiment i la capacitat en nombre de places.

Milions de pessetes

	Total		Menys de 50		De 50 a 200		De 201 a 800		Més de 800	
	ingressos	% sobre sector	ingressos	% sobre fila	ingressos	% sobre fila	ingressos	% sobre fila	ingressos	% sobre fila
Estrelles d'or	138 039	84,8	6 284	4,6	61 447	44,5	60 112	43,5	10 195	7,4
5 i 4 estrelles	45 595	28,0	300	0,7	15 726	34,5	23 472	51,5	6 098	13,4
3 estrelles	51 618	31,7	1 106	2,1	26 874	52,1	21 191	41,1	2 446	4,7
2 estrelles	25 630	15,7	2 082	8,1	9 759	38,1	12 137	47,4	1 651	6,4
1 estrella	15 196	9,3	2 796	18,4	9 088	59,8	3 311	21,8	0	0,0
Estrelles d'argent	24 747	15,2	13 916	56,2	10 044	40,6	786	3,2	0	0,0
3 i 2 estrelles	12 712	7,8	6 265	49,3	5 660	44,5	786	6,2	0	0,0
1 estrella	12 035	7,4	7 651	63,6	4 384	36,4	0	0,0	0	0,0
Total ingressos	162 785	100,0	20 200	12,4	71 491	43,9	60 898	37,4	10 195	6,3

5.05 Ingressos dels establiments hotelers. 1991.

Segons la categoria de l'establiment i el personal ocupat.

Milions de pessetes

	Total		Menys de 5		De 5 a 19		De 20 a 49		De 50 i més	
	ingressos	% sobre sector	ingressos	% sobre fila	ingressos	% sobre fila	ingressos	% sobre fila	ingressos	% sobre fila
Estrelles d'or	138 039	84,8	1 486	1,1	21 617	15,7	53 239	38,6	61 697	44,7
5 i 4 estrelles	45 595	28,0	0	0,0	759	1,7	12 135	26,6	32 701	71,7
3 estrelles	51 618	31,7	0	0,0	8 165	15,8	24 195	46,9	19 257	37,3
2 estrelles	25 630	15,7	384	1,5	6 216	24,3	10 744	41,9	8 286	32,3
1 estrella	15 196	9,3	1 101	7,2	6 477	42,6	6 165	40,6	1 452	9,6
Estrelles d'argent	24 747	15,2	5 691	23,0	14 764	59,7	4 291	17,3	0	0,0
3 i 2 estrelles	12 712	7,8	2 691	21,2	7 745	60,9	2 277	17,9	0	0,0
1 estrella	12 035	7,4	3 001	24,9	7 020	58,3	2 014	16,7	0	0,0
Total ingressos	162 785	100,0	7 177	4,4	36 382	22,3	57 530	35,3	61 697	37,9

5.06 Ingressos dels establiments hotelers. 1991.

Segons la categoria de l'establiment i el volum d'ingressos (milions de pessetes).

Milions de pessetes

	Total		Menys de 20		De 20 a 99		De 100 a 249		De 250 i més	
	ingressos	% sobre sector	ingressos	% sobre fila	ingressos	% sobre fila	ingressos	% sobre fila	ingressos	% sobre fila
Estrelles d'or	138 039	84,8	3 298	2,4	27 529	19,9	45 829	33,2	61 383	44,5
5 i 4 estrelles	45 595	28,0	0	0,0	603	1,3	8 381	18,4	36 611	80,3
3 estrelles	51 618	31,7	146	0,3	9 637	18,7	20 987	40,7	20 847	40,4
2 estrelles	25 630	15,7	1 008	3,9	8 403	32,8	13 127	51,2	3 091	12,1
1 estrella	15 196	9,3	2 143	14,1	8 885	58,5	3 333	21,9	834	5,5
Estrelles d'argent	24 747	15,2	8 398	33,9	12 954	52,3	3 395	13,7	0	0,0
3 i 2 estrelles	12 712	7,8	4 058	31,9	6 922	54,5	1 731	13,6	0	0,0
1 estrella	12 035	7,4	4 340	36,1	6 032	50,1	1 663	13,8	0	0,0
Total ingressos	162 785	100,0	11 696	7,2	40 482	24,9	49 223	30,2	61 383	37,7

5.07 Ingressos dels establiments hotelers. 1991.

Segons el seu origen i la categoria de l'establiment.

Millions de pessetes

	Total (1)		Estrelles d'or		Estrelles d'argent	
	ingressos	% sobre sector	ingressos	% sobre sector	ingressos	% sobre sector
Activitats ordinàries	162 785	99,6	138 039	99,5	24 747	99,7
al·lotjament	99 987	61,1	87 016	62,7	12 970	52,3
restaurant	38 245	23,4	29 987	21,6	8 259	33,3
bar – cafeteria	15 870	9,7	12 765	9,2	3 105	12,5
altres serveis (2)	8 684	5,3	8 271	6,0	413	1,7
Altres ingressos (3)	726	0,4	659	0,5	67	0,3
Total ingressos	163 511	100,0	138 698	100,0	24 813	100,0

(1) Ingressos corrents: no es consideren els ingressos per operacions de capital ni la variació d'existències.

(2) Discoteca, sala de festes, sala de reunions, instal·lació esportiva, etc.

(3) Activitats extraordinàries i subvencions a l'explotació.

5.08 Ingressos dels establiments hotelers. 1991.

Segons el seu origen i la naturalesa jurídica de l'empresa.

Millions de pessetes

	Total (1)		Persona física		Persona jurídica	
	ingressos	% sobre sector	ingressos	% sobre sector	ingressos	% sobre sector
Activitats ordinàries	162 785	99,6	28 459	100,0	134 326	99,5
al·lotjament	99 987	61,1	17 175	60,3	82 811	61,3
restaurant	38 245	23,4	8 013	28,1	30 233	22,4
bar – cafeteria	15 870	9,7	2 904	10,2	12 965	9,6
altres serveis (2)	8 684	5,3	367	1,3	8 317	6,2
Altres ingressos (3)	726	0,4	8	0,0	718	0,5
Total ingressos	163 511	100,0	28 467	100,0	135 044	100,0

(1) Ingressos corrents: no es consideren els ingressos per operacions de capital ni la variació d'existències.

(2) Discoteca, sala de festes, sala de reunions, instal·lació esportiva, etc.

(3) Activitats extraordinàries i subvencions a l'explotació.

5.09 Ingressos dels establiments hotelers. 1991. Segons el seu origen i la participació de capital estranger.

Millions de pessetes

	Total (1)		Sense capital estranger		Amb capital estranger	
	ingressos	% sobre sector	ingressos	% sobre sector	ingressos	% sobre sector
Activitats ordinàries	162 785	99,6	151 660	99,6	11 126	98,4
al·lotjament	99 987	61,1	92 672	60,9	7 315	64,7
restaurant	38 245	23,4	36 067	23,7	2 178	19,3
bar – cafeteria	15 870	9,7	15 598	10,2	272	2,4
altres serveis (2)	8 684	5,3	7 323	4,8	1 360	12,0
Altres ingressos (3)	726	0,4	550	0,4	176	1,6
Total ingressos	163 511	100,0	152 210	100,0	11 302	100,0

(1) Ingressos corrents: no es consideren els ingressos per operacions de capital ni la variació d'existències.

(2) Discoteca, sala de festes, sala de reunions, instal·lació esportiva, etc.

(3) Activitats extraordinàries i subvencions a l'explotació.

5.10 Ingressos dels establiments hotelers. 1991. Segons el seu origen i la pertinença a cadena hotelera.

Millions de pessetes

	Total (1)		No pertany a cadena hotelera		Pertany a cadena hotelera	
	ingressos	% sobre sector	ingressos	% sobre sector	ingressos	% sobre sector
Activitats ordinàries	162 785	99,6	109 931	99,6	52 854	99,5
al·lotjament	99 987	61,1	66 015	59,8	33 972	64,0
restaurant	38 245	23,4	26 550	24,0	11 695	22,0
bar – cafeteria	15 870	9,7	12 445	11,3	3 425	6,4
altres serveis (2)	8 684	5,3	4 921	4,5	3 762	7,1
Altres ingressos (3)	726	0,4	480	0,4	246	0,5
Total ingressos	163 511	100,0	110 411	100,0	53 100	100,0

(1) Ingressos corrents: no es consideren els ingressos per operacions de capital ni la variació d'existències.

(2) Discoteca, sala de festes, sala de reunions, instal·lació esportiva, etc.

(3) Activitats extraordinàries i subvencions a l'explotació.

5.11 Ingressos dels establiments hotelers. 1991.

Segons el seu origen i l'any d'inici de l'activitat de l'establiment.

Milions de pessetes

	Total (1)		Abans de 1975		De 1975 a 1985		De 1986 a 1990		Posterior a 1990	
	ingressos	% sobre sector	ingressos	% sobre sector	ingressos	% sobre sector	ingressos	% sobre sector	ingressos	% sobre sector
Activitats ordinàries	162 785	99,6	98 427	99,6	34 755	99,4	25 039	99,6	4 564	99,9
allotjament	99 987	61,1	61 552	62,3	20 509	58,6	15 217	60,5	2 709	59,3
restaurant	38 245	23,4	22 676	22,9	7 973	22,8	6 574	26,2	1 022	22,4
bar – cafeteria	15 870	9,7	8 745	8,8	4 544	13,0	2 020	8,0	561	12,3
altres serveis (2)	8 684	5,3	5 454	5,5	1 730	4,9	1 228	4,9	272	5,9
Altres ingressos (3)	726	0,4	396	0,4	226	0,6	99	0,4	4	0,1
Total ingressos	163 511	100,0	98 823	100,0	34 981	100,0	25 139	100,0	4 568	100,0

(1) Ingressos corrents: no es consideren els ingressos per operacions de capital ni la variació d'existències.

(2) Discoteca, sala de festes, sala de reunions, instal·lació esportiva, etc.

(3) Activitats extraordinàries i subvencions a l'explotació.

5.12 Ingressos dels establiments hotelers. 1991.

Segons el seu origen i els mesos d'activitat de l'establiment l'any.

Milions de pessetes

	Total (1)		Menys de 5		5 i 6		De 7 a 11		12	
	ingressos	% sobre sector	ingressos	% sobre sector	ingressos	% sobre sector	ingressos	% sobre sector	ingressos	% sobre sector
Activitats ordinàries	162 785	99,6	5 234	100,0	25 366	99,6	41 744	99,3	90 442	99,6
allotjament	99 987	61,1	2 957	56,5	17 118	67,2	24 080	57,3	55 831	61,5
restaurant	38 245	23,4	1 587	30,3	4 429	17,4	11 446	27,2	20 783	22,9
bar – cafeteria	15 870	9,7	563	10,8	2 770	10,9	4 090	9,7	8 447	9,3
altres serveis (2)	8 684	5,3	127	2,4	1 048	4,1	2 128	5,1	5 381	5,9
Altres ingressos (3)	726	0,4	1	0,0	107	0,4	278	0,7	340	0,4
Total ingressos	163 511	100,0	5 235	100,0	25 473	100,0	42 022	100,0	90 782	100,0

(1) Ingressos corrents: no es consideren els ingressos per operacions de capital ni la variació d'existències.

(2) Discoteca, sala de festes, sala de reunions, instal·lació esportiva, etc.

(3) Activitats extraordinàries i subvencions a l'explotació.

5.13 Ingressos dels establiments hotelers. 1991.

Segons el seu origen i la capacitat de l'establiment en nombre de places.

Millions de pessetes

	Total (1)		Menys de 50		De 50 a 200		De 201 a 800		Més de 800	
	ingressos	% sobre sector	ingressos	% sobre sector	ingressos	% sobre sector	ingressos	% sobre sector	ingressos	% sobre sector
Activitats ordinàries	162 785	99,6	20 200	99,7	71 491	99,5	60 898	99,8	10 195	98,6
al·lotjament	99 987	61,1	9 066	44,8	43 095	60,0	41 190	67,5	6 635	64,2
restaurant	38 245	23,4	7 768	38,4	17 701	24,6	10 426	17,1	2 350	22,7
bar – cafeteria	15 870	9,7	2 923	14,4	7 441	10,4	4 988	8,2	517	5,0
altres serveis (2)	8 684	5,3	443	2,2	3 254	4,5	4 294	7,0	692	6,7
Altres ingressos (3)	726	0,4	55	0,3	379	0,5	152	0,2	140	1,4
Total ingressos	163 511	100,0	20 256	100,0	71 870	100,0	61 050	100,0	10 335	100,0

(1) Ingressos corrents: no es consideren els ingressos per operacions de capital ni la variació d'existències.

(2) Discoteca, sala de festes, sala de reunions, instal·lació esportiva, etc.

(3) Activitats extraordinàries i subvencions a l'explotació.

5.14 Ingressos dels establiments hotelers. 1991.

Segons el seu origen i la capacitat de l'establiment en nombre d'habitacions.

Millions de pessetes

	Total (1)		Menys de 25		De 25 a 100		De 101 a 400		Més de 400	
	ingressos	% sobre sector	ingressos	% sobre sector	ingressos	% sobre sector	ingressos	% sobre sector	ingressos	% sobre sector
Activitats ordinàries	162 785	99,6	16 399	99,9	69 860	99,4	66 622	99,7	9 904	98,6
al·lotjament	99 987	61,1	6 985	42,5	41 732	59,4	44 892	67,2	6 378	63,5
restaurant	38 245	23,4	6 486	39,5	17 994	25,6	11 422	17,1	2 344	23,3
bar – cafeteria	15 870	9,7	2 559	15,6	7 207	10,3	5 603	8,4	500	5,0
altres serveis (2)	8 684	5,3	368	2,2	2 927	4,2	4 706	7,0	682	6,8
Altres ingressos (3)	726	0,4	25	0,1	388	0,6	174	0,3	140	1,4
Total ingressos	163 511	100,0	16 423	100,0	70 248	100,0	66 795	100,0	10 044	100,0

(1) Ingressos corrents: no es consideren els ingressos per operacions de capital ni la variació d'existències.

(2) Discoteca, sala de festes, sala de reunions, instal·lació esportiva, etc.

(3) Activitats extraordinàries i subvencions a l'explotació.

5.15 Ingressos dels establiments hotelers. 1991.

Segons el seu origen i la superfície dels terrenys (metres quadrats).

Milions de pessetes

	Total (1)		Menys de 1 000		De 1 000 a 6 000		De 6 001 a 20 000		Més de 20 000	
	ingressos	% sobre sector	ingressos	% sobre sector	ingressos	% sobre sector	ingressos	% sobre sector	ingressos	% sobre sector
Activitats ordinàries	162 785	99,6	56 609	99,7	72 513	99,5	27 855	99,3	5 808	100,0
al·lotjament	99 987	61,1	37 607	66,2	44 475	61,0	15 058	53,7	2 847	49,0
restaurant	38 245	23,4	11 600	20,4	15 853	21,8	8 764	31,2	2 029	34,9
bar – cafeteria	15 870	9,7	5 140	9,1	8 348	11,5	1 814	6,5	568	9,8
altres serveis (2)	8 684	5,3	2 262	4,0	3 837	5,3	2 219	7,9	365	6,3
Altres ingressos (3)	726	0,4	177	0,3	346	0,5	201	0,7	2	0,0
Total ingressos	163 511	100,0	56 786	100,0	72 858	100,0	28 057	100,0	5 810	100,0

(1) Ingressos corrents: no es consideren els ingressos per operacions de capital ni la variació d'existències.

(2) Discoteca, sala de festes, sala de reunions, instal·lació esportiva, etc.

(3) Activitats extraordinàries i subvencions a l'explotació.

5.16 Ingressos dels establiments hotelers. 1991.

Segons el seu origen i la superfície de les construccions (metres quadrats).

Milions de pessetes

	Total (1)		Menys de 800		De 800 a 2 000		De 2 001 a 10 500		Més de 10 500	
	ingressos	% sobre sector	ingressos	% sobre sector	ingressos	% sobre sector	ingressos	% sobre sector	ingressos	% sobre sector
Activitats ordinàries	162 785	99,6	16 596	99,8	29 948	99,8	81 319	99,4	34 922	99,6
al·lotjament	99 987	61,1	9 286	55,8	16 821	56,0	50 771	62,1	23 109	65,9
restaurant	38 245	23,4	5 123	30,8	8 559	28,5	17 412	21,3	7 152	20,4
bar – cafeteria	15 870	9,7	2 028	12,2	3 549	11,8	8 157	10,0	2 136	6,1
altres serveis (2)	8 684	5,3	158	1,0	1 020	3,4	4 980	6,1	2 525	7,2
Altres ingressos (3)	726	0,4	35	0,2	71	0,2	473	0,6	146	0,4
Total ingressos	163 511	100,0	16 631	100,0	30 019	100,0	81 793	100,0	35 069	100,0

(1) Ingressos corrents: no es consideren els ingressos per operacions de capital ni la variació d'existències.

(2) Discoteca, sala de festes, sala de reunions, instal·lació esportiva, etc.

(3) Activitats extraordinàries i subvencions a l'explotació.

5.17 Ingressos dels establiments hotelers. 1991.

Segons el seu origen i el personal ocupat.

Milions de pessetes

	Total (1)		Menys de 5		De 5 a 19		De 20 a 49		50 i més	
	ingressos	% sobre sector	ingressos	% sobre sector	ingressos	% sobre sector	ingressos	% sobre sector	ingressos	% sobre sector
Activitats ordinàries	162 785	99,6	7 177	99,9	36 382	99,8	57 530	99,3	61 697	99,6
al·lotjament	99 987	61,1	4 772	66,4	21 369	58,6	36 077	62,3	37 768	61,0
restaurant	38 245	23,4	1 489	20,7	10 135	27,8	13 257	22,9	13 365	21,6
bar – cafeteria	15 870	9,7	789	11,0	4 193	11,5	5 001	8,6	5 887	9,5
altres serveis (2)	8 684	5,3	128	1,8	685	1,9	3 195	5,5	4 676	7,5
Altres ingressos (3)	726	0,4	5	0,1	58	0,2	412	0,7	251	0,4
Total ingressos	163 511	100,0	7 182	100,0	36 439	100,0	57 942	100,0	61 947	100,0

(1) Ingressos corrents: no es consideren els ingressos per operacions de capital ni la variació d'existències.

(2) Discoteca, sala de festes, sala de reunions, instal·lació esportiva, etc.

(3) Activitats extraordinàries i subvencions a l'explotació.

5.18 Ingressos dels establiments hotelers. 1991.

Segons el seu origen i el volum d'ingressos.

Milions de pessetes

	Total (1)		Menys de 20		De 20 a 99		De 100 a 249		De 250 i més	
	ingressos	% sobre sector	ingressos	% sobre sector	ingressos	% sobre sector	ingressos	% sobre sector	ingressos	% sobre sector
Activitats ordinàries	162 785	99,6	11 696	100,0	40 482	99,7	49 223	99,3	61 383	99,6
al·lotjament	99 987	61,1	8 137	69,5	24 165	59,5	30 500	61,6	37 185	60,3
restaurant	38 245	23,4	2 095	17,9	10 662	26,2	11 981	24,2	13 507	21,9
bar – cafeteria	15 870	9,7	1 377	11,8	4 631	11,4	4 530	9,1	5 332	8,7
altres serveis (2)	8 684	5,3	87	0,7	1 024	2,5	2 213	4,5	5 359	8,7
Altres ingressos (3)	726	0,4	6	0,0	142	0,3	323	0,7	255	0,4
Total ingressos	163 511	100,0	11 702	100,0	40 624	100,0	49 547	100,0	61 638	100,0

(1) Ingressos corrents: no es consideren els ingressos per operacions de capital ni la variació d'existències.

(2) Discoteca, sala de festes, sala de reunions, instal·lació esportiva, etc.

(3) Activitats extraordinàries i subvencions a l'explotació.

5.19 Ingressos dels establiments hotelers. 1991.

Segons la forma de contractació i la forma de viatjar.

Milions de pessetes

	Total		Directa		Per agència de viatges		Per "tour operators"	
	ingressos	% sobre total	ingressos	% sobre fila	ingressos	% sobre fila	ingressos	% sobre fila
Individual	88 383	68,7	67 933	76,9	16 484	18,7	3 966	4,5
Grup organitzat	40 307	31,3	6 747	16,7	21 772	54,0	11 789	29,2
Total ingressos (1)	128 691	100,0	74 680	58,0	38 256	29,7	15 754	12,2

(1) Aquest volum d'ingressos correspon a una part dels ingressos ordinaris.

5.20 Ingressos dels establiments hotelers. 1991.

Segons la categoria de l'establiment i la forma de contractació.

Milions de pessetes

	Total (1)	Directa		Per agència de viatges		Per "tour operators"	
		ingressos	% sobre fila	ingressos	% sobre fila	ingressos	% sobre fila
Estrelles d'or	110 584	59 136	53,5	36 441	33,0	15 006	13,6
5 i 4 estrelles	35 825	23 671	66,1	9 231	25,8	2 922	8,2
3 estrelles	42 824	20 115	47,0	17 242	40,3	5 466	12,8
2 estrelles	19 768	8 852	44,8	6 273	31,7	4 643	23,5
1 estrella	12 167	6 498	53,4	3 695	30,4	1 974	16,2
Estrelles d'argent	18 107	15 544	85,8	1 815	10,0	748	4,1
3 i 2 estrelles	9 279	7 955	85,7	641	6,9	682	7,4
1 estrella	8 828	7 589	86,0	1 174	13,3	66	0,7
Total ingressos	128 691	74 680	58,0	38 256	29,7	15 754	12,2

(1) Aquest volum d'ingressos correspon a una part dels ingressos ordinaris.

5.21 Ingressos dels establiments hotelers. 1991.

Segons la categoria de l'establiment, la forma de contractació i la forma de viatjar individual.

Millions de pessetes

	Total (1)	Directa		Per agència de viatges		Per "tour operators"	
		ingressos	% sobre fila	ingressos	% sobre fila	ingressos	% sobre fila
Estrelles d'or	72 230	52 721	73,0	16 086	22,3	3 423	4,7
5 i 4 estrelles	27 011	19 457	72,0	6 476	24,0	1 078	4,0
3 estrelles	27 634	18 860	68,2	7 054	25,5	1 721	6,2
2 estrelles	10 027	8 095	80,7	1 593	15,9	339	3,4
1 estrella	7 557	6 309	83,5	963	12,7	285	3,8
Estrelles d'argent	16 154	15 213	94,2	398	2,5	543	3,4
3 i 2 estrelles	8 627	7 896	91,5	187	2,2	543	6,3
1 estrella	7 527	7 316	97,2	211	2,8	0	0,0
Ingressos viatges indiv.	88 383	67 933	76,9	16 484	18,7	3 966	4,5

(1) Aquest volum d'ingressos correspon a una part dels ingressos ordinaris.

5.22 Ingressos dels establiments hotelers. 1991.

Segons la categoria de l'establiment, la forma de contractació i la forma de viatjar en grup.

Millions de pessetes

	Total (1)	Directa		Per agència de viatges		Per "tour operators"	
		ingressos	% sobre fila	ingressos	% sobre fila	ingressos	% sobre fila
Estrelles d'or	38 354	6 415	16,7	20 355	53,1	11 584	30,2
5 i 4 estrelles	8 813	4 215	47,8	2 754	31,3	1 844	20,9
3 estrelles	15 190	1 256	8,3	10 189	67,1	3 746	24,7
2 estrelles	9 741	757	7,8	4 680	48,0	4 305	44,2
1 estrella	4 610	189	4,1	2 732	59,3	1 689	36,6
Estrelles d'argent	1 953	331	17,0	1 417	72,5	205	10,5
3 i 2 estrelles	652	59	9,1	454	69,6	139	21,3
1 estrella	1 301	272	20,9	963	74,0	66	5,1
Ingressos viatges grup	40 307	6 747	16,7	21 772	54,0	11 789	29,2

(1) Aquest volum d'ingressos correspon a una part dels ingressos ordinaris.

6. Despeses dels establiments hotelers. 1991

6.01 Despeses dels establiments hotelers. 1991.

Segons la categoria de l'establiment i la naturalesa jurídica de l'empresa.

Milions de pessetes

	Total (1)		Persona física		Persona jurídica	
	despeses	% sobre sector	despeses	% sobre fila	despeses	% sobre fila
Estrelles d'or	78 852	84,6	8 396	10,6	70 456	89,4
5 i 4 estrelles	26 095	28,0	377	1,4	25 718	98,6
3 estrelles	28 396	30,5	2 231	7,9	26 165	92,1
2 estrelles	15 146	16,3	2 682	17,7	12 464	82,3
1 estrella	9 216	9,9	3 107	33,7	6 109	66,3
Estrelles d'argent	14 343	15,4	8 186	57,1	6 157	42,9
3 i 2 estrelles	7 520	8,1	4 300	57,2	3 220	42,8
1 estrella	6 823	7,3	3 886	57,0	2 937	43,0
Total despeses	93 195	100,0	16 582	17,8	76 612	82,2

(1) Despeses ordinàries: costos de personal, compres de béns i serveis exteriors. No es consideren les despeses per operacions de capital ni les extraordinàries.

6.02 Despeses dels establiments hotelers. 1991.

Segons la categoria de l'establiment i la pertinença a cadena hotelera.

Milions de pessetes

	Total (1)		No pertany a cadena hotelera		Pertany a cadena hotelera	
	despeses	% sobre sector	despeses	% sobre fila	despeses	% sobre fila
Estrelles d'or	78 852	84,6	48 818	61,9	30 034	38,1
5 i 4 estrelles	26 095	28,0	9 857	37,8	16 238	62,2
3 estrelles	28 396	30,5	18 807	66,2	9 589	33,8
2 estrelles	15 146	16,3	11 943	78,9	3 203	21,1
1 estrella	9 216	9,9	8 211	89,1	1 004	10,9
Estrelles d'argent	14 343	15,4	14 322	99,9	21	0,1
3 i 2 estrelles	7 520	8,1	7 520	100,0	0	0,0
1 estrella	6 823	7,3	6 802	99,7	21	0,3
Total despeses	93 195	100,0	63 139	67,8	30 055	32,2

(1) Despeses ordinàries: costos de personal, compres de béns i serveis exteriors. No es consideren les despeses per operacions de capital ni les extraordinàries.

6.03 Despeses dels establiments hotelers. 1991.

Segons la categoria de l'establiment i els mesos d'activitat l'any.

Milions de pessetes

	Total (1)		Menys de 5		5 i 6		De 7 a 11		12	
	despeses	% sobre sector	despeses	% sobre fila	despeses	% sobre fila	despeses	% sobre fila	despeses	% sobre fila
Estrelles d'or	78 852	84,6	2 203	2,8	13 094	16,6	20 044	25,4	43 512	55,2
5 i 4 estrelles	26 095	28,0	138	0,5	1 258	4,8	2 866	11,0	21 832	83,7
3 estrelles	28 396	30,5	188	0,7	4 917	17,3	8 975	31,6	14 316	50,4
2 estrelles	15 146	16,3	405	2,7	4 210	27,8	5 910	39,0	4 620	30,5
1 estrella	9 216	9,9	1 472	16,0	2 708	29,4	2 292	24,9	2 744	29,8
Estrelles d'argent	14 343	15,4	848	5,9	2 016	14,1	3 465	24,2	8 013	55,9
3 i 2 estrelles	7 520	8,1	441	5,9	796	10,6	2 150	28,6	4 133	55,0
1 estrella	6 823	7,3	407	6,0	1 219	17,9	1 316	19,3	3 880	56,9
Total despeses	93 195	100,0	3 051	3,3	15 110	16,2	23 509	25,2	51 525	55,3

(1) Despeses ordinàries: costos de personal, compres de béns i serveis exteriors. No es consideren les despeses per operacions de capital ni les extraordinàries.

6.04 Despeses dels establiments hotelers. 1991.

Segons la categoria de l'establiment i la capacitat en nombre de places.

Milions de pessetes

	Total (1)		Menys de 50		De 50 a 200		De 201 a 800		Més de 800	
	despeses	% sobre sector	despeses	% sobre fila	despeses	% sobre fila	despeses	% sobre fila	despeses	% sobre fila
Estrelles d'or	78 852	84,6	3 746	4,8	35 858	45,5	33 288	42,2	5 960	7,6
5 i 4 estrelles	26 095	28,0	207	0,8	9 021	34,6	13 253	50,8	3 614	13,8
3 estrelles	28 396	30,5	660	2,3	15 491	54,6	10 925	38,5	1 320	4,6
2 estrelles	15 146	16,3	1 248	8,2	5 770	38,1	7 102	46,9	1 026	6,8
1 estrella	9 216	9,9	1 631	17,7	5 576	60,5	2 009	21,8	0	0,0
Estrelles d'argent	14 343	15,4	7 939	55,3	5 853	40,8	551	3,8	0	0,0
3 i 2 estrelles	7 520	8,1	3 601	47,9	3 369	44,8	551	7,3	0	0,0
1 estrella	6 823	7,3	4 338	63,6	2 485	36,4	0	0,0	0	0,0
Total despeses	93 195	100,0	11 684	12,5	41 712	44,8	33 839	36,3	5 960	6,4

(1) Despeses ordinàries: costos de personal, compres de béns i serveis exteriors. No es consideren les despeses per operacions de capital ni les extraordinàries.

6.05 Despeses dels establiments hotelers. 1991.

Segons la categoria de l'establiment i el personal ocupat.

Milions de pessetes

	Total (1)		Menys de 5		De 5 a 19		De 20 a 49		50 i més	
	despeses	% sobre sector	despeses	% sobre fila	despeses	% sobre fila	despeses	% sobre fila	despeses	% sobre fila
Estrelles d'or	78 852	84,6	996	1,3	12 134	15,4	27 280	34,6	38 442	48,8
5 i 4 estrelles	26 095	28,0	0	0,0	534	2,0	5 871	22,5	19 690	75,5
3 estrelles	28 396	30,5	105	0,4	3 481	12,3	10 853	38,2	13 956	49,2
2 estrelles	15 146	16,3	359	2,4	4 382	28,9	6 750	44,6	3 654	24,1
1 estrella	9 216	9,9	531	5,8	3 738	40,6	3 806	41,3	1 141	12,4
Estrelles d'argent	14 343	15,4	2 083	14,5	6 589	45,9	3 713	25,9	1 958	13,6
3 i 2 estrelles	7 520	8,1	1 106	14,7	3 585	47,7	1 256	16,7	1 574	20,9
1 estrella	6 823	7,3	977	14,3	3 004	44,0	2 457	36,0	384	5,6
Total despeses	93 195	100,0	3 079	3,3	18 724	20,1	30 993	33,3	40 400	43,3

(1) Despeses ordinàries: costos de personal, compres de béns i serveis exteriors. No es consideren les despeses per operacions de capital ni les extraordinàries.

6.06 Despeses dels establiments hotelers. 1991.

Segons la categoria de l'establiment i el volum d'ingressos (milions de pessetes).

Milions de pessetes

	Total (1)		Menys de 20		De 20 a 99		De 100 a 249		250 i més	
	despeses	% sobre sector	despeses	% sobre fila	despeses	% sobre fila	despeses	% sobre fila	despeses	% sobre fila
Estrelles d'or	78 852	84,6	330	0,4	6 342	8,0	14 848	18,8	57 332	72,7
5 i 4 estrelles	26 095	28,0	0	0,0	50	0,2	1 223	4,7	24 822	95,1
3 estrelles	28 396	30,5	0	0,0	964	3,4	5 053	17,8	22 378	78,8
2 estrelles	15 146	16,3	165	1,1	2 636	17,4	5 625	37,1	6 720	44,4
1 estrella	9 216	9,9	165	1,8	2 692	29,2	2 948	32,0	3 411	37,0
Estrelles d'argent	14 343	15,4	1 024	7,1	5 505	38,4	3 773	26,3	4 041	28,2
3 i 2 estrelles	7 520	8,1	556	7,4	3 399	45,2	1 795	23,9	1 770	23,5
1 estrella	6 823	7,3	468	6,9	2 106	30,9	1 978	29,0	2 272	33,3
Total despeses	93 195	100,0	1 354	1,5	11 847	12,7	18 621	20,0	61 373	65,9

(1) Despeses ordinàries: costos de personal compres de béns i serveis exteriors. No es consideren les despeses per operacions de capital ni les extraordinàries.

6.07 Despeses dels establiments hotelers. 1991.

Segons la seva classe i per la categoria de l'establiment.

Millions de pessetes

	Total (1)		Estrelles d'or		Estrelles d'argent	
	despeses	% sobre sector	despeses	% sobre sector	despeses	% sobre sector
Despeses de personal	38 659	41,5	34 012	43,1	4 647	32,4
sous i salaris bruts	29 631	31,8	26 241	33,3	3 390	23,6
càrregues socials (2)	9 028	9,7	7 772	9,9	1 257	8,8
Compres de béns (3)	26 907	28,9	20 869	26,5	6 038	42,1
Serveis exteriors	27 628	29,6	23 970	30,4	3 658	25,5
arrendaments	5 241	5,6	4 554	5,8	687	4,8
reparacions ordinàries	5 411	5,8	4 671	5,9	740	5,2
subministraments	7 520	8,1	6 294	8,0	1 225	8,5
altres serveis (4)	9 457	10,1	8 450	10,7	1 006	7,0
Total despeses	93 195	100,0	78 852	100,0	14 343	100,0

(1) Despeses ordinàries.

(2) Cotitzacions a la Seguretat Social i altres despeses de personal a càrrec de l'empresa.

(3) Béns de consum i reposició + altres aprovisionaments.

(4) Primes d'assegurances, publicitat i propaganda, comissions bancàries i altres serveis.

6.08 Despeses dels establiments hotelers. 1991.

Segons la seva classe i la naturalesa jurídica de l'empresa.

Millions de pessetes

	Total (1)		Persona física		Persona jurídica	
	despeses	% sobre sector	despeses	% sobre sector	despeses	% sobre sector
Despeses de personal	38 659	41,5	5 658	34,1	33 001	43,1
sous i salaris bruts	29 631	31,8	4 146	25,0	25 485	33,3
càrregues socials (2)	9 028	9,7	1 513	9,1	7 516	9,8
Compres de béns (3)	26 907	28,9	6 440	38,8	20 467	26,7
Serveis exteriors	27 628	29,6	4 484	27,0	23 144	30,2
arrendaments	5 241	5,6	878	5,3	4 363	5,7
reparacions ordinàries	5 411	5,8	964	5,8	4 447	5,8
subministraments	7 520	8,1	1 455	8,8	6 064	7,9
altres serveis (4)	9 457	10,1	1 186	7,2	8 270	10,8
Total despeses	93 195	100,0	16 582	100,0	76 612	100,0

(1) Despeses ordinàries.

(2) Cotitzacions a la Seguretat Social i altres despeses de personal a càrrec de l'empresa.

(3) Béns de consum i reposició + altres aprovisionaments.

(4) Primes d'assegurances, publicitat i propaganda, comissions bancàries i altres serveis.

6.09 Despeses dels establiments hotelers. 1991.

Segons la seva classe i la participació de capital estranger.

Milions de pessetes

	Total (1)		Sense capital estranger		Amb capital estranger	
	despeses	% sobre sector	despeses	% sobre sector	despeses	% sobre sector
Despeses de personal	38 659	41,5	35 312	40,8	3 347	51,2
sous i salaris bruts	29 631	31,8	26 999	31,2	2 632	40,2
càrregues socials (2)	9 028	9,7	8 313	9,6	715	10,9
Compres de béns (3)	26 907	28,9	25 794	29,8	1 113	17,0
Serveis exteriors	27 628	29,6	25 546	29,5	2 083	31,8
arrendaments	5 241	5,6	5 205	6,0	36	0,5
reparacions ordinàries	5 411	5,8	5 066	5,8	345	5,3
subministraments	7 520	8,1	7 008	8,1	511	7,8
altres serveis (4)	9 457	10,1	8 266	9,5	1 190	18,2
Total despeses	93 195	100,0	86 652	100,0	6 543	100,0

(1) Despeses ordinàries.

(2) Cotitzacions a la Seguretat Social i altres despeses de personal a càrrec de l'empresa.

(3) Béns de consum i reposició + altres aprovisionaments.

(4) Primes d'assegurances, publicitat i propaganda, comissions bancàries i altres serveis.

6.10 Despeses dels establiments hotelers. 1991.

Segons la seva classe i la pertinença a cadena hotelera.

Milions de pessetes

	Total (1)		No pertany a cadena hotelera		Pertany a cadena hotelera	
	despeses	% sobre sector	despeses	% sobre sector	despeses	% sobre sector
Despeses de personal	38 659	41,5	24 736	39,2	13 923	46,3
sous i salaris bruts	29 631	31,8	18 831	29,8	10 799	35,9
càrregues socials (2)	9 028	9,7	5 905	9,4	3 123	10,4
Compres de béns (3)	26 907	28,9	20 548	32,5	6 358	21,2
Serveis exteriors	27 628	29,6	17 854	28,3	9 774	32,5
arrendaments	5 241	5,6	3 457	5,5	1 784	5,9
reparacions ordinàries	5 411	5,8	3 770	6,0	1 641	5,5
subministraments	7 520	8,1	4 941	7,8	2 579	8,6
altres serveis (4)	9 457	10,1	5 686	9,0	3 770	12,5
Total despeses	93 195	100,0	63 139	100,0	30 055	100,0

(1) Despeses ordinàries.

(2) Cotitzacions a la Seguretat Social i altres despeses de personal a càrrec de l'empresa.

(3) Béns de consum i reposició + altres aprovisionaments.

(4) Primes d'assegurances, publicitat i propaganda, comissions bancàries i altres serveis.

6.11 Despeses dels establiments hotelers. 1991.

Segons la seva classe i l'any d'inici de l'activitat de l'establiment.

Milions de pessetes

	Total (1)		Abans de 1975		De 1975 a 1985		De 1986 a 1990		Posterior a 1990	
	despeses	% sobre sector	despeses	% sobre sector	despeses	% sobre sector	despeses	% sobre sector	despeses	% sobre sector
Despeses de personal	38 659	41,5	23 777	41,7	8 340	42,5	5 464	40,3	1 078	36,0
sous i salaris bruts	29 631	31,8	18 100	31,7	6 470	33,0	4 212	31,1	849	28,3
càrregues socials (2)	9 028	9,7	5 677	10,0	1 871	9,5	1 251	9,2	230	7,7
Compres de béns (3)	26 907	28,9	17 069	29,9	5 173	26,3	3 900	28,8	765	25,6
Serveis exteriors	27 628	29,6	16 174	28,4	6 119	31,2	4 185	30,9	1 150	38,4
arrendaments	5 241	5,6	2 657	4,7	1 124	5,7	1 089	8,0	371	12,4
reparacions ordinàries	5 411	5,8	3 670	6,4	1 013	5,2	538	4,0	190	6,3
subministraments	7 520	8,1	4 646	8,1	1 579	8,0	1 050	7,8	244	8,2
altres serveis (4)	9 457	10,1	5 201	9,1	2 403	12,2	1 508	11,1	345	11,5
Total despeses	93 195	100,0	57 020	100,0	19 632	100,0	13 549	100,0	2 993	100,0

(1) Despeses ordinàries.

(2) Cotitzacions a la Seguretat Social i altres despeses de personal a càrrec de l'empresa.

(3) Béns de consum i reposició + altres aprovisionaments.

(4) Primes d'assegurances, publicitat i propaganda, comissions bancàries i altres serveis.

6.12 Despeses dels establiments hotelers. 1991.

Segons la seva classe i els mesos d'activitat de l'establiment l'any.

Milions de pessetes

	Total (1)		Menys de 5		5 i 6		De 7 a 11		12	
	despeses	% sobre sector	despeses	% sobre sector	despeses	% sobre sector	despeses	% sobre sector	despeses	% sobre sector
Despeses de personal	38 659	41,5	1 121	36,7	6 045	40,0	9 180	39,0	22 314	43,3
sous i salaris bruts	29 631	31,8	850	27,9	4 549	30,1	6 966	29,6	17 265	33,5
càrregues socials (2)	9 028	9,7	271	8,9	1 495	9,9	2 214	9,4	5 048	9,8
Compres de béns (3)	26 907	28,9	1 124	36,8	4 604	30,5	7 611	32,4	13 568	26,3
Serveis exteriors	27 628	29,6	806	26,4	4 461	29,5	6 719	28,6	15 643	30,4
arrendaments	5 241	5,6	154	5,0	829	5,5	1 187	5,0	3 072	6,0
reparacions ordinàries	5 411	5,8	243	8,0	1 071	7,1	1 449	6,2	2 648	5,1
subministraments	7 520	8,1	217	7,1	1 205	8,0	1 822	7,8	4 276	8,3
altres serveis (4)	9 457	10,1	192	6,3	1 357	9,0	2 261	9,6	5 647	11,0
Total despeses	93 195	100,0	3 051	100,0	15 110	100,0	23 509	100,0	51 525	100,0

(1) Despeses ordinàries.

(2) Cotitzacions a la Seguretat Social i altres despeses de personal a càrrec de l'empresa.

(3) Béns de consum i reposició + altres aprovisionaments.

(4) Primes d'assegurances, publicitat i propaganda, comissions bancàries i altres serveis.

6.13 Despeses dels establiments hotelers. 1991.

Segons la seva classe i la capacitat de l'establiment en nombre de places.

Milions de pessetes

	Total (1)		Menys de 50		De 50 a 200		De 201 a 800		Més de 800	
	despeses	% sobre sector	despeses	% sobre sector	despeses	% sobre sector	despeses	% sobre sector	despeses	% sobre sector
Despeses de personal	38 659	41,5	3 646	31,2	17 134	41,1	15 207	44,9	2 672	44,8
sous i salaris bruts	29 631	31,8	2 655	22,7	13 205	31,7	11 664	34,5	2 107	35,3
càrregues socials (2)	9 028	9,7	990	8,5	3 929	9,4	3 543	10,5	566	9,5
Compres de béns (3)	26 907	28,9	5 240	44,8	12 194	29,2	8 173	24,2	1 300	21,8
Serveis exteriors	27 628	29,6	2 799	24,0	12 383	29,7	10 458	30,9	1 988	33,3
arrendaments	5 241	5,6	548	4,7	2 553	6,1	1 845	5,5	295	4,9
reparacions ordinàries	5 411	5,8	499	4,3	2 621	6,3	2 057	6,1	234	3,9
subministraments	7 520	8,1	965	8,3	3 385	8,1	2 712	8,0	458	7,7
altres serveis (4)	9 457	10,1	787	6,7	3 824	9,2	3 844	11,4	1 001	16,8
Total despeses	93 195	100,0	11 684	100,0	41 712	100,0	33 839	100,0	5 960	100,0

(1) Despeses ordinàries.

(2) Cotitzacions a la Seguretat Social i altres despeses de personal a càrrec de l'empresa.

(3) Béns de consum i reposició + altres aprovisionaments.

(4) Primes d'assegurances, publicitat i propaganda, comissions bancàries i altres serveis.

6.14 Despeses dels establiments hotelers. 1991.

Segons la seva classe i la capacitat de l'establiment en nombre d'habitacions.

Milions de pessetes

	Total (1)		Menys de 25		De 25 a 100		De 101 a 400		Més de 400	
	despeses	% sobre sector	despeses	% sobre sector	despeses	% sobre sector	despeses	% sobre sector	despeses	% sobre sector
Despeses de personal	38 659	41,5	2 834	30,1	16 594	40,6	16 599	44,7	2 632	45,2
sous i salaris bruts	29 631	31,8	2 039	21,6	12 811	31,4	12 705	34,2	2 076	35,7
càrregues socials (2)	9 028	9,7	796	8,4	3 782	9,3	3 895	10,5	556	9,6
Compres de béns (3)	26 907	28,9	4 382	46,5	12 204	29,9	9 077	24,4	1 244	21,4
Serveis exteriors	27 628	29,6	2 209	23,4	12 026	29,5	11 451	30,8	1 942	33,4
arrendaments	5 241	5,6	445	4,7	2 430	6,0	2 071	5,6	295	5,1
reparacions ordinàries	5 411	5,8	373	4,0	2 494	6,1	2 320	6,2	225	3,9
subministraments	7 520	8,1	777	8,2	3 384	8,3	2 910	7,8	448	7,7
altres serveis (4)	9 457	10,1	614	6,5	3 718	9,1	4 150	11,2	975	16,8
Total despeses	93 195	100,0	9 425	100,0	40 824	100,0	37 128	100,0	5 818	100,0

(1) Despeses ordinàries.

(2) Cotitzacions a la Seguretat Social i altres despeses de personal a càrrec de l'empresa.

(3) Béns de consum i reposició + altres aprovisionaments.

(4) Primes d'assegurances, publicitat i propaganda, comissions bancàries i altres serveis.

6.15 Despeses dels establiments hotelers. 1991.

Segons la seva classe i la superfície dels terrenys (metres quadrats).

Milions de pessetes

	Total (1)		Menys de 1 000		De 1 000 a 6 000		De 6 001 a 20 000		Més de 20 000	
	despeses	% sobre sector	despeses	% sobre sector	despeses	% sobre sector	despeses	% sobre sector	despeses	% sobre sector
Despeses de personal	38 659	41,5	12 934	40,0	17 302	42,1	6 893	42,4	1 530	43,9
sous i salaris bruts	29 631	31,8	9 852	30,4	13 220	32,2	5 377	33,0	1 181	33,9
càrregues socials (2)	9 028	9,7	3 082	9,5	4 082	9,9	1 516	9,3	349	10,0
Compres de béns (3)	26 907	28,9	9 424	29,1	11 704	28,5	4 676	28,7	1 103	31,6
Serveis exteriors	27 628	29,6	10 016	30,9	12 056	29,4	4 703	28,9	853	24,5
arrendaments	5 241	5,6	2 299	7,1	2 165	5,3	696	4,3	81	2,3
reparacions ordinàries	5 411	5,8	1 829	5,6	2 384	5,8	1 050	6,4	148	4,2
subministraments	7 520	8,1	2 851	8,8	3 316	8,1	1 106	6,8	247	7,1
altres serveis (4)	9 457	10,1	3 037	9,4	4 191	10,2	1 852	11,4	376	10,8
Total despeses	93 195	100,0	32 375	100,0	41 062	100,0	16 272	100,0	3 485	100,0

(1) Despeses ordinàries.

(2) Cotitzacions a la Seguretat Social i altres despeses de personal a càrrec de l'empresa.

(3) Béns de consum i reposició + altres aprovisionaments.

(4) Primes d'assegurances, publicitat i propaganda, comissions bancàries i altres serveis.

6.16 Despeses dels establiments hotelers. 1991.

Segons la seva classe i la superfície de les construccions (metres quadrats).

Milions de pessetes

	Total (1)		Menys de 800		De 800 a 2 000		De 2 001 a 10 500		Més de 10 500	
	despeses	% sobre sector	despeses	% sobre sector	despeses	% sobre sector	despeses	% sobre sector	despeses	% sobre sector
Despeses de personal	38 659	41,5	2 923	31,3	6 832	39,9	19 992	41,5	8 912	48,1
sous i salaris bruts	29 631	31,8	2 099	22,5	5 217	30,5	15 420	32,0	6 894	37,2
càrregues socials (2)	9 028	9,7	824	8,8	1 615	9,4	4 572	9,5	2 018	10,9
Compres de béns (3)	26 907	28,9	4 045	43,3	5 862	34,2	13 116	27,2	3 884	21,0
Serveis exteriors	27 628	29,6	2 378	25,4	4 439	25,9	15 097	31,3	5 714	30,9
arrendaments	5 241	5,6	497	5,3	649	3,8	3 514	7,3	580	3,1
reparacions ordinàries	5 411	5,8	443	4,7	1 003	5,9	2 933	6,1	1 031	5,6
subministraments	7 520	8,1	807	8,6	1 385	8,1	3 827	7,9	1 501	8,1
altres serveis (4)	9 457	10,1	631	6,8	1 401	8,2	4 822	10,0	2 602	14,1
Total despeses	93 195	100,0	9 346	100,0	17 133	100,0	48 206	100,0	18 510	100,0

(1) Despeses ordinàries.

(2) Cotitzacions a la Seguretat Social i altres despeses de personal a càrrec de l'empresa.

(3) Béns de consum i reposició + altres aprovisionaments.

(4) Primes d'assegurances, publicitat i propaganda, comissions bancàries i altres serveis.

6.17 Despeses dels establiments hotelers. 1991.

Segons la seva classe i el personal ocupat.

Milions de pessetes

	Total (1)		Menys de 5		De 5 a 19		De 20 a 49		50 i més	
	despeses	% sobre sector	despeses	% sobre sector	despeses	% sobre sector	despeses	% sobre sector	despeses	% sobre sector
Despeses de personal	38 659	41,5	986	27,4	7 654	35,5	14 170	42,7	15 850	45,5
sous i salaris bruts	29 631	31,8	639	17,7	5 791	26,9	10 892	32,8	12 309	35,3
càrregues socials (2)	9 028	9,7	347	9,6	1 863	8,7	3 278	9,9	3 540	10,2
Compres de béns (3)	26 907	28,9	1 442	40,1	8 084	37,5	9 132	27,5	8 248	23,7
Serveis exteriors	27 628	29,6	1 171	32,5	5 799	26,9	9 887	29,8	10 771	30,9
arrendaments	5 241	5,6	266	7,4	1 100	5,1	1 949	5,9	1 927	5,5
reparacions ordinàries	5 411	5,8	244	6,8	1 132	5,3	2 034	6,1	2 001	5,7
subministraments	7 520	8,1	412	11,5	1 786	8,3	2 694	8,1	2 627	7,5
altres serveis (4)	9 457	10,1	249	6,9	1 780	8,3	3 212	9,7	4 216	12,1
Total despeses	93 195	100,0	3 599	100,0	21 537	100,0	33 190	100,0	34 869	100,0

(1) Despeses ordinàries.

(2) Cotitzacions a la Seguretat Social i altres despeses de personal a càrrec de l'empresa.

(3) Béns de consum i reposició + altres aprovisionaments.

(4) Primes d'assegurances, publicitat i propaganda, comissions bancàries i altres serveis.

6.18 Despeses dels establiments hotelers. 1991.

Segons la seva classe i el volum d'ingressos (milions de pessetes).

Milions de pessetes

	Total (1)		Menys de 20		De 20 a 99		De 100 a 249		250 i més	
	despeses	% sobre sector	despeses	% sobre sector	despeses	% sobre sector	despeses	% sobre sector	despeses	% sobre sector
Despeses de personal	38 659	41,5	2 289	35,1	9 213	37,4	12 017	42,1	15 140	45,2
sous i salaris bruts	29 631	31,8	1 618	24,8	6 959	28,3	9 255	32,4	11 799	35,2
càrregues socials (2)	9 028	9,7	671	10,3	2 255	9,2	2 762	9,7	3 341	10,0
Compres de béns (3)	26 907	28,9	2 273	34,9	8 843	35,9	8 762	30,7	7 028	21,0
Serveis exteriors	27 628	29,6	1 958	30,0	6 573	26,7	7 789	27,3	11 308	33,8
arrendaments	5 241	5,6	463	7,1	1 186	4,8	1 336	4,7	2 255	6,7
reparacions ordinàries	5 411	5,8	374	5,7	1 425	5,8	1 680	5,9	1 933	5,8
subministraments	7 520	8,1	666	10,2	1 917	7,8	2 379	8,3	2 558	7,6
altres serveis (4)	9 457	10,1	455	7,0	2 045	8,3	2 394	8,4	4 562	13,6
Total despeses	93 195	100,0	6 520	100,0	24 630	100,0	28 569	100,0	33 476	100,0

(1) Despeses ordinàries.

(2) Cotitzacions a la Seguretat Social i altres despeses de personal a càrrec de l'empresa.

(3) Béns de consum i reposició + altres aprovisionaments.

(4) Primes d'assegurances, publicitat i propaganda, comissions bancàries i altres serveis.

7. Macromagnituds del sector hoteler. 1991

7.01 Macromagnituds del sector hotel·er. 1991.

Valor de la producció i la seva composició segons la categoria de l'establiment.

Milions de pessetes

	Total		Ingressos per allotjament		Altres ingressos ordinaris (2)	
	producció (1)	% sobre sector	total	% sobre fila	total	% sobre fila
Estrelles d'or	138 086	84,8	87 016	63,0	51 069	37,0
5 i 4 estrelles	45 589	28,0	30 319	66,5	15 270	33,5
3 estrelles	51 648	31,7	30 742	59,5	20 906	40,5
2 estrelles	25 669	15,8	16 272	63,4	9 397	36,6
1 estrella	15 180	9,3	9 683	63,8	5 496	36,2
Estrelles d'argent	24 766	15,2	12 970	52,4	11 796	47,6
3 i 2 estrelles	12 705	7,8	7 012	55,2	5 692	44,8
1 estrella	12 061	7,4	5 958	49,4	6 104	50,6
Total	162 852	100,0	99 987	61,4	62 865	38,6

(1) Valor de la producció = ingressos per activitats ordinàries + variació d'existències.

(2) Inclou: ingressos per restaurant, bar o cafeteria, sala de festes, sala de reunions, instal·lació esportiva i altres ingressos ordinaris i variació d'existències.

7.02 Macromagnituds del sector hotel·er. 1991.

Valor de la producció i la seva distribució segons la categoria de l'establiment.

Milions de pessetes

	Total		VAB pm (2)		Consum intermedi	
	producció (1)	% sobre sector	total	% sobre fila	total	% sobre fila
Estrelles d'or	138 086	84,8	93 246	67,5	44 840	32,5
5 i 4 estrelles	45 589	28,0	32 070	70,3	13 519	29,7
3 estrelles	51 648	31,7	35 024	67,8	16 623	32,2
2 estrelles	25 669	15,8	16 599	64,7	9 071	35,3
1 estrella	15 180	9,3	9 554	62,9	5 626	37,1
Estrelles d'argent	24 766	15,2	15 070	60,9	9 696	39,1
3 i 2 estrelles	12 705	7,8	7 654	60,2	5 051	39,8
1 estrella	12 061	7,4	7 416	61,5	4 645	38,5
Total	162 852	100,0	108 316	66,5	54 535	33,5

(1) Valor de la producció = valor afegit brut a preus de mercat + consum intermedi.

(2) Valor afegit brut a preus de mercat.

7.03 Macromagnituds del sector hotel·er. 1991.

VAB a preus de mercat i la seva composició segons la categoria de l'establiment.

Millions de pessetes

	Total		VAB cf (2)		Impostos – subvencions	
	VAB pm (1)	% sobre sector	total	% sobre fila	total	% sobre fila
Estrelles d'or	93 246	86,1	91 172	97,8	2 074	2,2
5 i 4 estrelles	32 070	29,6	31 256	97,5	814	2,5
3 estrelles	35 024	32,3	34 470	98,4	554	1,6
2 estrelles	16 599	15,3	16 151	97,3	448	2,7
1 estrella	9 554	8,8	9 295	97,3	258	2,7
Estrelles d'argent	15 070	13,9	14 699	97,5	371	2,5
3 i 2 estrelles	7 654	7,1	7 458	97,4	196	2,6
1 estrella	7 416	6,8	7 241	97,6	175	2,4
Total	108 316	100,0	105 871	97,7	2 445	2,3

(1) Valor afegit brut a preus de mercat = valor afegit brut a cost dels factors + (impostos – subvencions).

(2) Valor afegit brut a cost dels factors.

7.04 Macromagnituds del sector hotel·er. 1991.

VAB a cost dels factors i la seva distribució segons la categoria de l'establiment.

Millions de pessetes

	Total		Excedent brut d'explotació		Despeses de personal	
	VAB cf (1)	% sobre sector	total	% sobre fila	total	% sobre fila
Estrelles d'or	91 172	86,1	57 160	62,7	34 012	37,3
5 i 4 estrelles	31 256	29,5	18 681	59,8	12 575	40,2
3 estrelles	34 470	32,6	22 698	65,8	11 772	34,2
2 estrelles	16 151	15,3	10 076	62,4	6 075	37,6
1 estrella	9 295	8,8	5 706	61,4	3 590	38,6
Estrelles d'argent	14 699	13,9	10 052	68,4	4 647	31,6
3 i 2 estrelles	7 458	7,0	4 988	66,9	2 469	33,1
1 estrella	7 241	6,8	5 064	69,9	2 178	30,1
Total	105 871	100,0	67 212	63,5	38 659	36,5

(1) Valor afegit brut a cost dels factors = excedent brut d'explotació + despeses de personal.

7.05 Macromagnituds del sector hotel·er. 1991.

Consum intermedi i la seva composició segons la categoria de l'establiment.

Millions de pessetes

	Total		Compres de béns (2)		Serveis exteriors (3)	
	consum intermedi (1)	% sobre sector	total	% sobre fila	total	% sobre fila
Estrelles d'or	44 840	82,2	20 869	46,5	23 970	53,5
5 i 4 estrelles	13 519	24,8	4 822	35,7	8 697	64,3
3 estrelles	16 623	30,5	7 979	48,0	8 644	52,0
2 estrelles	9 071	16,6	4 860	53,6	4 210	46,4
1 estrella	5 626	10,3	3 207	57,0	2 419	43,0
Estrelles d'argent	9 696	17,8	6 038	62,3	3 658	37,7
3 i 2 estrelles	5 051	9,3	2 974	58,9	2 077	41,1
1 estrella	4 645	8,5	3 064	66,0	1 581	34,0
Total	54 535	100,0	26 907	49,3	27 628	50,7

(1) Consum intermedi = compres de béns + serveis exteriors.

(2) Inclou: béns de consum i reposició, aprovisionaments.

(3) Inclou: arrendaments, subministraments; reparacions, altres.

7.06 Macromagnituds del sector hotel·er. 1991.

Despeses de personal i la seva composició segons la categoria de l'establiment.

Millions de pessetes

	Total		Sous i salaris		Càrregues socials (2)	
	despeses de personal (1)	% sobre sector	total	% sobre fila	total	% sobre fila
Estrelles d'or	34 012	88,0	26 241	77,2	7 772	22,8
5 i 4 estrelles	12 575	32,5	9 840	78,2	2 735	21,8
3 estrelles	11 772	30,5	9 063	77,0	2 709	23,0
2 estrelles	6 075	15,7	4 606	75,8	1 469	24,2
1 estrella	3 590	9,3	2 732	76,1	858	23,9
Estrelles d'argent	4 647	12,0	3 390	73,0	1 257	27,0
3 i 2 estrelles	2 469	6,4	1 831	74,2	638	25,8
1 estrella	2 178	5,6	1 559	71,6	619	28,4
Total	38 659	100,0	29 631	76,6	9 028	23,4

(1) Despeses de personal = sous i salaris + càrregues socials a càrrec de l'empresa.

(2) Inclou: càrregues socials i altres despeses de personal a càrrec de l'empresa.

7.07 Macromagnituds del sector hotel·er. 1991.

Formació bruta de capital fix i les classes de béns segons la categoria de l'establiment.

Millions de pessetes

	Total		Immobilitzat material (2)		Immobilitzat immaterial (3)	
	FBCF (1)	% sobre sector	total	% sobre fila	total	% sobre fila
Estrelles d'or	22 654	88,5	20 999	92,7	1 655	7,3
5 i 4 estrelles	5 672	22,2	5 182	91,4	490	8,6
3 estrelles	10 897	42,6	9 910	90,9	987	9,1
2 estrelles	5 207	20,3	5 097	97,9	110	2,1
1 estrella	877	3,4	809	92,3	68	7,7
Estrelles d'argent	2 946	11,5	2 779	94,3	167	5,7
3 i 2 estrelles	1 729	6,8	1 670	96,6	60	3,4
1 estrella	1 217	4,8	1 110	91,2	108	8,8
Total	25 600	100,0	23 778	92,9	1 822	7,1

(1) Formació bruta de capital fix = increments nets d'immobilitzat material + increments nets d'immobilitzat immaterial.

(2) Inclou: terrenys, construccions i instal·lacions, mobiliari, maquinària, elements de transport, etc.

(3) Inclou: concessions administratives, drets de traspàs, valor de drets sobre béns de l'asing, etc.

8. Comptes econòmics. 1991

8.01 Comptes econòmics. Total sector hotel·er. 1991.

Milions de pessetes

	Total	Estrelles d'or		Estrelles d'argent	
		total	%	total	%
1. Ingressos activitats ordinàries	162 785	138 039	84,8	24 747	15,2
1.1. allotjaments	99 987	87 016	87,0	12 970	13,0
1.2. altres serveis	62 799	51 022	81,2	11 776	18,8
2. Consum intermedi	54 535	44 840	82,2	9 696	17,8
2.1. compres de béns	26 907	20 869	77,6	6 038	22,4
2.2. serveis exteriors	27 628	23 970	86,8	3 658	13,2
3. Variació d'existències	67	47	70,6	20	29,4
4. VAB a preus de mercat	108 316	93 246	86,1	15 070	13,9
5. Impostos menys subvencions	2 445	2 074	84,8	371	15,2
6. VAB a cost dels factors	105 871	91 172	86,1	14 699	13,9
7. Despeses de personal	38 659	34 012	88,0	4 647	12,0
7.1. sous i salaris	29 631	26 241	88,6	3 390	11,4
7.2. cotitz. SS i càrregues socials	9 028	7 772	86,1	1 257	13,9
8. Excedent brut d'explotació	67 212	57 160	85,0	10 052	15,0
8.1. amortitzacions	5 218	4 773	91,5	445	8,5
8.2. excedent net d'explotació	61 994	52 387	84,5	9 607	15,5

8.02 Comptes econòmics. Hotels estrelles d'or. 1991.

Milions de pessetes

	5 i 4			3		2		1	
	Total	total	%	total	%	total	%	total	%
1. Ingressos activitats ordinàries	138 039	45 595	33,0	51 618	37,4	25 630	18,6	15 196	11,0
1.1. allotjaments	87 016	30 319	34,8	30 742	35,3	16 272	18,7	9 683	11,1
1.2. altres serveis	51 022	15 277	29,9	20 875	40,9	9 358	18,3	5 512	10,8
2. Consum intermedi	44 840	13 519	30,2	16 623	37,1	9 071	20,2	5 626	12,5
2.1. compres de béns	20 869	4 822	23,1	7 979	38,2	4 860	23,3	3 207	15,4
2.2. serveis exteriors	23 970	8 697	36,3	8 644	36,1	4 210	17,6	2 419	10,1
3. Variació d'existències	47	-7	-13,9	30	64,0	39	83,8	-16	-33,8
4. VAB a preus de mercat	93 246	32 070	34,4	35 024	37,6	16 599	17,8	9 554	10,2
5. Impostos menys subvencions	2 074	814	39,2	554	26,7	448	21,6	258	12,5
6. VAB a cost dels factors	91 172	31 256	34,3	34 470	37,8	16 151	17,7	9 295	10,2
7. Despeses de personal	34 012	12 575	37,0	11 772	34,6	6 075	17,9	3 590	10,6
7.1. sous i salaris	26 241	9 840	37,5	9 063	34,5	4 606	17,6	2 732	10,4
7.2. cotitz. SS i càrregues socials	7 772	2 735	35,2	2 709	34,9	1 469	18,9	858	11,0
8. Excedent brut d'explotació	57 160	18 681	32,7	22 698	39,7	10 076	17,6	5 706	10,0
8.1. amortitzacions	4 773	1 867	39,1	1 727	36,2	821	17,2	359	7,5
8.2. excedent net d'explotació	52 387	16 814	32,1	20 971	40,0	9 255	17,7	5 346	10,2

8.03 Comptes econòmics. Hotels estrelles d'argent. 1991.

Millions de pessetes

	Total	3 i 2		1	
		total	%	total	%
1. Ingressos activitats ordinàries	24 747	12 712	51,4	12 035	48,6
1.1. allotjaments	12 970	7 012	54,1	5 958	45,9
1.2. altres serveis	11 776	5 699	48,4	6 077	51,6
2. Consum intermedi	9 696	5 051	52,1	4 645	47,9
2.1. compres de béns	6 038	2 974	49,3	3 064	50,7
2.2. serveis exteriors	3 658	2 077	56,8	1 581	43,2
3. Variació d'existències	20	-7	-35,6	27	135,6
4. VAB a preus de mercat	15 070	7 654	50,8	7 416	49,2
5. Impostos menys subvencions	371	196	52,9	175	47,1
6. VAB a cost dels factors	14 699	7 458	50,7	7 241	49,3
7. Despeses de personal	4 647	2 469	53,1	2 178	46,9
7.1. sous i salaris	3 390	1 831	54,0	1 559	46,0
7.2. cotitz. SS i càrregues socials	1 257	638	50,8	619	49,2
8. Excedent brut d'explotació	10 052	4 988	49,6	5 064	50,4
8.1. amortitzacions	445	306	68,7	139	31,3
8.2. excedent net d'explotació	9 607	4 683	48,7	4 924	51,3

9. Indicadors per a l'anàlisi. 1991

9.01 Indicadors per a l'anàlisi. Valor de la producció i VAB cf per local i per ocupat. 1991.

Segons la categoria de l'establiment.

Milers de pessetes

	Valor de la producció		VAB a cost dels factors	
	per local	per ocupat	per local	per ocupat
Estrelles d'or	151 410	7 765	99 970	5 127
5 i 4 estrelles	562 826	9 508	385 876	6 519
3 estrelles	198 645	7 854	132 577	5 242
2 estrelles	99 494	6 849	62 601	4 310
1 estrella	48 497	5 697	29 697	3 489
Estrelles d'argent	22 953	5 338	13 623	3 168
3 i 2 estrelles	26 304	5 379	15 440	3 158
1 estrella	20 237	5 296	12 150	3 180
Total	81 794	7 263	53 175	4 722

9.02 Indicadors per a l'anàlisi. Despeses de personal i EBE per local i per ocupat. 1991.

Segons la categoria de l'establiment.

Milers de pessetes

	Despeses de personal		Excedent brut d'explotació	
	per local	per ocupat	per local	per ocupat
Estrelles d'or	37 294	1 999	62 675	3 214
5 i 4 estrelles	155 251	2 629	230 626	3 896
3 estrelles	45 277	1 836	87 300	3 452
2 estrelles	23 548	1 723	39 053	2 689
1 estrella	11 469	1 562	18 229	2 142
Estrelles d'argent	4 307	1 488	9 316	2 167
3 i 2 estrelles	5 112	1 496	10 328	2 112
1 estrella	3 654	1 480	8 496	2 223
Total	19 417	1 919	33 758	2 998

9.03 Indicadors per a l'anàlisi. Valor de la producció i VAB cf per local i per ocupat. 1991.

Segons el nombre d'ocupats.

Milers de pessetes

	Valor de la producció		VAB a cost dels factors	
	per local	per ocupat	per local	per ocupat
Menys de 5	9 459	4 291	5 726	2 840
De 5 a 19	46 077	6 391	24 212	3 865
De 20 a 49	174 639	7 357	93 543	4 929
50 i més	557 740	8 539	276 002	5 313
Total	81 794	7 263	53 175	4 722

9.04 Indicadors per a l'anàlisi. Despeses de personal i EBE per local i per ocupat. 1991.

Segons el nombre d'ocupats.

Milers de pessetes

	Despeses de personal		Excedent brut d'explotació	
	per local	per ocupat	per local	per ocupat
Menys de 5	1 296	1 426	4 462	2 213
De 5 a 19	9 684	1 615	15 921	2 541
De 20 a 49	43 012	1 877	59 477	3 134
50 i més	143 255	2 213	169 408	3 261
Total	19 417	1 919	33 758	2 998

9.05 Indicadors per a l'anàlisi. Valor de la producció i VAB cf per local i per ocupat. 1991.

Segons les places hoteleres.

Milers de pessetes

	Valor de la producció		VAB a cost dels factors	
	per local	per ocupat	per local	per ocupat
Menys de 50	20 503	5 355	12 105	3 162
De 50 a 200	90 234	6 880	57 897	4 414
De 201 a 800	304 135	8 510	206 500	5 778
Més de 800	905 026	9 345	593 334	6 126
Total	81 794	7 263	53 175	4 722

9.06 Indicadors per a l'anàlisi. Despeses de personal i EBE per local i per ocupat. 1991.

Segons les places hoteleres.

Milers de pessetes

	Despeses de personal		Excedent brut d'explotació	
	per local	per ocupat	per local	per ocupat
Menys de 50	3 695	1 516	8 411	2 197
De 50 a 200	21 612	1 789	36 285	2 767
De 201 a 800	75 961	2 153	130 539	3 653
Més de 800	237 216	2 449	356 118	3 677
Total	19 417	1 919	33 758	2 998

10. Àrees turístiques a Catalunya. 1991

10.01 Distribució dels hotels segons la categoria dels establiments. 1991. Per àrees turístiques.

Tant per cent

	Pirineu– Pre–pirineu	Costa Brava	Maresme	Barcelona– Garraf	Costa Daurada	Interior
Estrelles d'or	41,0	49,0	62,0	43,0	53,0	31,0
5 i 4 estrelles	3,0	2,0	1,0	11,0	3,0	2,0
3 estrelles	8,0	16,0	6,0	13,0	24,0	7,0
2 estrelles	15,0	15,0	20,0	6,0	16,0	11,0
1 estrella	15,0	17,0	35,0	13,0	11,0	10,0
Estrelles d'argent	59,0	51,0	38,0	57,0	47,0	69,0
3 i 2 estrelles	39,0	17,0	15,0	25,0	22,0	36,0
1 estrella	21,0	34,0	23,0	32,0	25,0	34,0
Total hotels	241	692	172	405	197	284

10.02 Distribució dels hotels segons els mesos d'activitat l'any. 1991. Per àrees turístiques.

Tant per cent

	Pirineu– Pre–pirineu	Costa Brava	Maresme	Barcelona– Garraf	Costa Daurada	Interior
Menys de 5	8,4	26,7	18,6	2,7	10,9	5,4
5 i 6	7,3	38,3	43,2	5,4	26,6	5,9
De 7 a 11	38,7	21,5	22,8	13,2	21,2	21,5
12	45,7	13,5	15,4	78,7	41,3	67,2
Total hotels	241	692	172	405	197	284

10.03 Distribució dels hotels segons la dimensió per places hoteleres. 1991.

Per àrees turístiques.

Tant per cent

	Pirineu- Pre-pirineu	Costa Brava	Maresme	Barcelona- Garraf	Costa Daurada	Interior
Menys de 50	57,6	44,1	26,8	54,3	40,4	69,4
De 50 a 200	36,9	44,5	44,0	39,5	38,2	30,1
De 201 a 800	5,5	11,2	28,6	5,7	18,1	0,5
Més de 800	0,0	0,2	0,7	0,5	3,2	0,0
Total hotels	241	692	172	405	197	284

10.04 Distribució dels hotels segons el personal ocupat. 1991.

Per àrees turístiques.

Tant per cent

	Pirineu- Pre-pirineu	Costa Brava	Maresme	Barcelona- Garraf	Costa Daurada	Interior
Menys de 5	51,7	34,3	19,3	44,0	30,6	44,6
De 5 a 19	34,2	41,9	42,9	34,5	41,6	43,2
De 20 a 49	9,8	19,2	33,2	15,3	14,4	9,1
50 i més	4,3	4,6	4,6	6,2	13,4	3,2
Total hotels	241	692	172	405	197	284

10.05 Distribució dels hotels segons el volum d'ingressos (milions de pessetes). 1991. Per àrees turístiques.

Tant per cent

	Pirineu- Pre-pirineu	Costa Brava	Maresme	Barcelona- Garraf	Costa Daurada	Interior
Menys de 20	63,7	58,3	34,9	51,0	41,4	53,5
De 20 a 99	23,4	30,0	47,4	27,0	33,6	34,1
De 100 a 249	9,1	9,8	16,9	12,3	17,4	9,0
250 i més	3,8	2,0	0,8	9,6	7,5	3,4
Total hotels	241	692	172	405	197	284

10.06 Distribució del volum d'ingressos segons la forma de viatjar i la de contractació. 1991. Per àrees turístiques.

Tant per cent

	Pirineu- Pre-pirineu	Costa Brava	Maresme	Barcelona- Garraf	Costa Daurada	Interior
Forma de viatjar	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
individual	89,1	62,1	33,5	77,2	52,2	90,4
grup organitzat	10,9	37,9	66,5	22,8	47,8	9,6
Forma de contractació	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
directa	80,7	47,5	22,4	68,4	39,6	87,5
per agència de viatges	14,0	36,7	49,0	26,4	35,2	10,6
per "tour operator"	5,3	15,8	28,6	5,2	25,1	2,0

(1) Aquest volum d'ingressos correspon a una part dels ingressos ordinaris.

10.07 Distribució dels principals indicadors. 1991.

Per àrees turístiques.

Milers de pessetes

	Pirineu- Pre-pirineu	Costa Brava	Maresme	Barcelona- Garraf	Costa Daurada	Interior
Per local						
valor de la producció	62 891	59 833	76 953	137 282	100 174	62 334
VAB a cost de factors	38 813	38 627	46 345	94 382	64 973	37 948
despeses de personal	14 169	13 488	18 545	35 634	22 485	13 573
excedent brut explotació	24 643	25 139	27 800	58 747	42 487	24 374
Per ocupat						
valor de la producció	5 923	6 546	6 567	8 796	7 347	7 041
VAB a cost de factors	3 655	4 226	3 955	6 047	4 765	4 286
despeses de personal	1 549	1 643	1 689	2 487	1 794	1 836
excedent brut explotació	2 321	2 750	2 372	3 764	3 116	2 753

1. Marc metodològic

L'*Estadística i comptes de l'hoteleria* forma part del conjunt d'estadístiques, sobre el sector serveis, que porta a terme l'Institut d'Estadística de Catalunya en col·laboració amb l'Instituto Nacional de Estadística (INE) per tal de conèixer les característiques bàsiques d'aquest sector.

Es tracta d'una estadística plurianual, és a dir, d'una periodicitat superior a l'any. La primera enquesta feta als establiments hotelers es va dur a terme l'any 1988 amb referència a l'any 1987. Des d'aleshores s'ha detectat un canvi en la demanda d'aquest sector cosa que dóna més rellevància a aquesta estadística.

Aquesta nova aproximació permet analitzar si els esmentats canvis en la demanda han influït en les característiques estructurals de l'oferta, ja que el seu objectiu principal és recollir les característiques bàsiques sobre l'estructura dels establiments hotelers. A l'efecte de l'enquesta, s'entén per elements estructurals aquelles variables físiques i comptables que representen el sector i permeten generar un patró de comparabilitat amb la resta dels sectors d'activitat de l'economia.

El qüestionari va estructurar les preguntes en diferents parts que indicaven els objectius de l'enquesta. En una primera part de variables es van recollir característiques estructurals dels establiments hotelers com ara categoria i localització geogràfica, capacitat, temporada d'obertura, règim de tinença, organització, superfície i serveis prestats. La segona part d'informació contenia les característiques de les empreses de les quals formava part l'establiment, com són la seva identificació, naturalesa jurídica i participació de capital. També es recollia, en una tercera part, informació sobre el personal ocupat en l'establiment, el tipus d'ocupació, relació laboral i sexe. Finalment, se sol·licitava informació relativa a l'activitat desenvolupada per l'establiment durant 1991: compres i despeses, vendes i ingressos, operacions de capital, amortitzacions i distribució dels ingressos dels hotels segons la forma de viatjar de l'hoste i la forma de contractació de l'estada. Per tal de facilitar als informants l'emplenament d'aquesta part de variables en el disseny del qüestionari es va seguir el Pla general de comptabilitat.

També es van adoptar, en la redacció del projecte, les directrius i definicions recollides del *Manual metodològic de estadísticas sobre empresas de servicios* elaborat per l'Oficina d'Estadística de les Comunitats Europees (EUROSTAT), en col·laboració amb els dotze estats membres, per tal d'homogeneïtzar, per a l'àmbit europeu, la producció estadística en el sector dels serveis.

Pel que fa a la comparabilitat dels resultats d'aquest treball es pot dir que l'estadística d'establiments i places és compatible amb la informació que es troba en el *Directori d'allotjaments hotelers* del Departament de Comerç, Consum i Turisme. La informació relativa a ocupats i a les dades econòmiques són coherents amb la informació de caràcter comptable que elabora l'Institut d'Estadística de Catalunya. Per aquesta raó els resultats poden ser comparats amb els que, sobre els sectors industrials, del comerç i altres, ha publicat l'Institut.

2. Àmbit de la investigació

L'àmbit de l'enquesta es defineix respecte a la població investigada, al temps i a l'espai.

2.1 Àmbit poblacional

La població objecte d'estudi està formada pel grup 55.1 "Hotels" de la *Clasificación nacional de actividades económicas 1993* (CNAE-93). Aquest grup comprèn la provisió d'allotjament, mitjançant el pagament, per a estades curtes en hotels, hotels-apartament, motels, fondes i pensions. També comprèn els possibles serveis associats a l'hotel com ara restaurants, sales de reunions o congressos, etc.

En la CNAE-93 queden exclosos d'aquest grup el lloguer d'immobles per a habitatge sense finalitats turístiques i les activitats de multipropietat.

S'exclouen, també, a l'efecte de l'enquesta les pensions, fondes i cases d'hostes que no estiguin classificades per la Secretaria General de Turisme, com a establiments hotelers amb estrelles d'or o d'argent encara que pertanyin al grup 55.1 de la CNAE-93, esmentada abans.

2.2 Àmbit temporal

El període de referència de l'enquesta és l'exercici econòmic de l'any 1991.

2.3 Àmbit geogràfic

L'enquesta s'estén a tots els establiments hotelers ubicats en territori català. Com a tal, la majoria de capítols de la publicació n'ofereixen dades per a Catalunya però davant la possibilitat de dividir el territori en àrees turístiques, en el capítol 10 es fa una estadística més exhaustiva atenent aquestes zones. Aquesta divisió del territori, feta pel Departament de Comerç, Consum i Turisme de la Generalitat, atén a característiques homogènies d'infraestructura, oferta i recursos turístics dels municipis de cadascuna de les zones. Les àrees turístiques definides que es poden veure en el mapa i el quadre següents, són:

- Zona Pirineu i Pre-pirineu
- Zona Costa Brava
- Zona Costa del Maresme
- Zona Barcelona-Garraf
- Zona Costa Daurada
- Zona de l'Interior

Zones turístiques

- Interior
- ▒ Costa del Maresme
- ▒ Pirineu i Pre-pirineu
- ▒ Costa Daurada
- ▒ Costa Brava
- ▒ Barcelona-Garraf

ZONA PIRINEU I PRE-PIRINEU

Val d'Aran

Alta Ribagorça

Pallars Sobirà

Cerdanya

Ripollès

Pallars Jussà, llevat de:

Tremp
Abella de la Conca
Llimiana
Isona i Conca Dellà
Gavet de la Conca
Castell de Mur
Sant Esteve de la Sarga
Talam
Salàs de Pallars

Alt Urgell, llevat de:

Fígols i Alinyà
Bassella

Peramola

Coll de Nargó

Oliana

Organyà

Berguedà:

Guardiola de Berguedà
Castellar de n'Hug
Gósol
Bagà
Gisclareny

Garrotxa, llevat de:

Sant Feliu de Pallerols
Vall d'en Bas, la
Planes d'Hostoles, les
Sant Aniol de Finestres

Alt Empordà:

Agullana
Jonquera, la
Lladó
Maçanet de Cabrenys

Masarac

Mollet de Peralada

Navata

Albanyà

Cantallops

Rabós

Sant Climent Sescebes

Espolla

Biure

Sant Llorenç de la Muga

Cabanelles

Pla de l'Estany:

Banyoles

Serinyà

Sant Miquel de Campmajor

Crespià

Cornellà de Terri

Gironès:

Sant Julià de Ramis

ZONA COSTA BRAVA

Baix Empordà

Alt Empordà, llevat de:

Agullana
Jonquera, la
Lladó
Maçanet de Cabrenys
Masarac
Mollet de Peralada
Navata
Albanyà
Cantalóps
Rabós
Sant Climent Sescebes
Espolla
Biure
Sant Llorenç de la Muga
Cabanelles
Bascarà

Pla de l'Estanty:

Porqueres
Esponellà
Vilademuls
Fontcoberta

Gironès:

Llagostera
Viladasens
Sant Jordi Desvalls
Flaçà

Selva:

Lloret de Mar
Maçanet de la Selva
Sils
Tossa de Mar
Vidreres
Blanes

ZONA COSTA DEL MARESME

Maresme

Selva:

Fogars de Tordera

Vallès Oriental:

Santa Maria de Palautordera
Vilalba Sasserra
Llinars del Vallès
Vallromanes
Vallgorguina

ZONA BARCELONA-GARRAF

Barcelonès

Garraf

Alt Penedès:

Avinyonet del Penedès
Gelida
Granada, la
Olèrdola
Sant Cugat Sesgarrigues
Sant Sadurní d'Anoia
Santa Fe del Penedès
Subirats
Vilafranca del Penedès

Baix Llobregat, llevat de:

Collbató
Esparreguera
Olesa de Montserrat

Vallès Occidental:

Montcada i Reixac
Cerdanyola del Vallès
Ripollet
Sant Cugat del Vallès

ZONA COSTA DAURADA

Baix Penedès

Montsià

Tarragonès

Baix Camp:

Riudoms
Riudecanyes
Vandellòs
Vilanova d'Escornalbou
Vinyols i els Arcs
Cambrils
Mont-roig del Camp
Reus
Montbrió del Camp
Pratdip

Baix Ebre, llevat de:

Alfara de Carles
Paüls
Benifallet

Ribera d'Ebre:

Móra la Nova
Móra d'Ebre
Rasquera
Tivissa

ZONA DE L'INTERIOR

Alt Camp

Anoia

Bages

Conca de Barberà

Garrigues

Segarra

Noguera

Osona

Pla d'Urgell

Priorat

Segrià

Solsonès

Terra Alta

Urgell

Alt Empordà:

Bàscara

Alt Penedès, llevat d':

Avinyonet del Penedès
Gelida
Granada, la
Olèrdola
Sant Cugat Sesgarrigues
Sant Sadurní d'Anoia
Santa Fe del Penedès
Subirats
Vilafranca del Penedès

Alt Urgell:

Figols i Alinyà
Bassella
Peramola
Coll de Nargó
Oliana
Organyà

Baix Camp, llevat de:

Riudoms
Riudecanyes
Vandellòs
Vilanova d'Escornalbou
Vinyols i els Arcs
Cambrils
Mont-roig del Camp
Reus
Montbrió del Camp
Pratdip

Baix Ebre:

Alfara de Carles
Paüls
Benifallet

Baix Llobregat:

Collbató
Esparreguera
Olesa de Montserrat

Berguedà, llevat de:

Guardiola de Berguedà
Castellar de n'Hug
Gósol
Bagà
Gisclareny

Garrotxa:

Sant Feliu de Pallerols
Vall d'en Bas, la
Planes d'Hostoles, les
Sant Aniol de Finestres

Gironès, llevat de:

Sant Julià de Ramis
Llagostera
Viladasens
Sant Jordi Desvalls
Flaçà

Selva, llevat de:

Lloret de Mar
Maçanet de la Selva
Sils
Tossa de Mar
Vidreres
Blanes
Fogars de Tordera

Pallars Jussà:

Tremp
Abella de la Conca
Llimiana
Isona i Conca Dellà
Gavet de la Conca
Castell de Mur
Sant Esteve de la Sarga
Talarn
Salàs de Pallars

Pla de l'Estany:

Camós
Palol de Revardit

Ribera d'Ebre, llevat de:

Móra la Nova
Móra d'Ebre
Rasquera
Tivissa

Vallès Occidental, llevat de:

Montcada i Reixac
Cerdanyola del Vallès
Ripollet
Sant Cugat del Vallès

Vallès Oriental, llevat de:

Santa Maria de Palautordera
Vilalba Sasserra
Llinars del Vallès
Vallromanes
Vallgorguina

3. Unitats estadístiques

En les enquestes de serveis de caràcter estructural s'utilitza l'empresa com a unitat estadística bàsica, però en el cas dels hotels això no és així.

Com que el component geogràfic és fonamental en les característiques de l'activitat hotelera, l'establiment hotelier serà la unitat estadística bàsica en aquesta enquesta.

Establiment hotelier

Es considera que un establiment és hotelier quan la seva activitat principal és l'allotjament d'hostes, independentment de l'activitat principal que dugui a terme l'empresa a la qual pertany. Per tant, és possible que es desenvolupin altres activitats secundàries, per exemple, la venda de menjars o begudes per consumir en el mateix establiment, presentació d'espectacles o explotació d'instal·lacions esportives.

Empresa

S'entén per empresa una organització definida jurídicament, amb balanç independent, dirigida per una autoritat rectora i constituïda per exercir una o diverses activitats de producció de béns i serveis en un o diferents llocs.

Les empreses s'integren en les diferents enquestes de serveis segons l'activitat principal que desenvolupen en relació amb la CNAE-93.

Una altra raó de la substitució de l'empresa per l'establiment en aquesta enquesta és l'existència d'un directori d'establiments hotelers, permanentment actualitzat a través de l'enquesta de moviment de viatgers, que constituïa el marc més idoni per a la selecció de la mostra.

Aquesta substitució no ha presentat excessius inconvenients perquè els poders de decisió i l'administració estan sovint descentralitzats en el sector hotelier. Això suposa que, generalment, els establiments disposen d'un sistema comptable complet que els permet facilitar directament la informació requerida de caràcter econòmic.

4. Definició de conceptes

Característiques estructurals de l'establiment

Identificació

L'establiment s'identifica per les següents característiques:

- Denominació de l'establiment.
- Adreça postal completa.
- Codi de l'establiment idèntic al que fa servir l'enquesta de moviment de viatgers en establiments hotelers.

Categoria

Els establiments hotelers es classifiquen seguint la normativa de la Secretaria General de Turisme en hotels amb estrelles d'or (cinc, quatre, tres, dues, una) i estrelles d'argent (tres, dues i una).

Capacitat

Ve donada pel nombre de places i habitacions que té un establiment.

L'habitació es defineix com la cambra o conjunt de cambres que, constituint una unitat indivisible, es destina a ser llogada en un establiment hotelier.

El nombre d'habitacions és aquell que l'establiment manté normalment disponible per a la seva utilització per part dels hostes, ja siguin viatgers o residents permanents.

El nombre de places d'un establiment equival al nombre de persones que poden passar la nit en llits instal·lats permanentment. No s'inclouen els supletoris que es poden instal·lar a petició de l'hoste; els llits de matrimoni es comptabilitzen com a dues places.

Aquesta variable s'acostuma a utilitzar com a indicador de la capacitat de producció de l'establiment.

Activitat principal

S'ha considerat que tots els establiments que estan en el directori d'hotels de la Secretaria General de Turisme tenen com activitat principal l'allotjament d'hostes, tot i que desenvolupin altres activitats secundàries com el servei de menjars o begudes per consumir en el mateix establiment, la presentació d'espectacles o l'explotació d'instal·lacions esportives.

Inici de l'activitat

S'entén per inici de l'activitat el moment en el qual l'establiment va començar a donar serveis d'allotjament o hostalatge.

Activitat durant el període de referència

És el nombre de mesos que l'establiment va estar obert al públic durant l'any de referència de l'enquesta.

Altres serveis prestats per l'establiment

Les altres activitats exercides en l'establiment que no tinguin el caràcter d'auxiliars, es consideren activitats secundàries i poden donar lloc als següents serveis:

- Restaurant.
- Bar o cafeteria.
- Discoteca o sala de festes.
- Sales de reunions, de congressos o d'exposicions.
- Instal·lacions esportives.
- Altres (bingo, botigues de regal, perruqueria, etc.).

Dels serveis prestats per l'establiment es diferencien els que són explotats directament per l'empresa gestora d'aquest, dels que són explotats per altres empreses.

Aquestes activitats secundàries poden desenvolupar-se en locals específics de l'establiment.

Organització

Amb aquesta enquesta es pretén investigar el sistema organitzatiu del sector hotel·ler, on cada cop és més freqüent la pertinença dels establiments a cadenes hotel·leres.

Règim de tinença

És la relació que existeix entre l'empresa que explota l'establiment hotel·ler i els edificis i altres instal·lacions que el formen. Pot ser propietat, arrendament o altres règims.

Superfície

Es considera la superfície de les construccions i dels terrenys que ocupa l'establiment. La superfície dels terrenys inclou les zones enjardinades, les dedicades a instal·lacions esportives i qualsevol altra superfície de l'establiment hotel·ler.

Característiques de l'empresa

Identificació

- Nom o raó social: l'empresa propietària de l'establiment s'identifica pel nom i dos cognoms si està regida per una persona física i per la raó social completa quan es tracta de persones jurídiques.
- NIF.
- Adreça postal completa.

Natural·lesa jurídica

És la forma jurídica sota la qual actua l'empresa. Es consideren les següents categories:

- Persona física
Empreses explotades per una persona física o per diverses persones en comú sense que consti en un document legal la formalització de la societat o agrupació.
- Persona jurídica
Empreses consistents en corporacions, associacions, fundacions i societats en general a les quals la llei concedeix capacitat per exercir drets i assumir obligacions. Se n'estableixen les següents modalitats dins d'aquesta categoria: societat anònima, societat de responsabilitat limitada, societat col·lectiva, comanditària o comunitat de béns i altres formes jurídiques com són cooperatives i fundacions.

Participació en el capital

És un objectiu d'aquesta enquesta conèixer com està participat el capital de l'empresa distingint si els socis són residents espanyols, de la Comunitat Europea o de la resta del món.

Personal ocupat

Es considera personal ocupat el total de persones que contribueix, mitjançant l'aportació del seu treball, a la producció de béns i serveis a l'establiment durant el període de referència de l'enquesta.

No s'hi inclou, com a personal ocupat en l'establiment, les persones que efectuen treballs de reparació o manteniment per compte d'una altra empresa, les que es troben en situació d'excedència o llicència il·limitada, jubilats o fent el servei militar. Segons l'activitat que desenvolupi el personal ocupat es classifica en directius, empleats en servei d'allotjament i empleats d'altres serveis.

Personal remunerat

Es considera personal remunerat totes les persones ocupades en l'establiment que tenen un contracte de treball i són retribuïdes amb quantitats fixes o periòdiques, encara que cobrin, a més, comissions.

Es classifiquen en homes i dones i, segons el tipus de contracte de treball, en fixos, fixos-discontinus i eventuais.

Personal no remunerat

En el personal no remunerat s'inclou els propietaris i socis, gerents autònoms i familiars que treballen en l'establiment sense remuneració reglamentària.

S'exclouen, d'aquesta categoria, els socis capitalistes i els membres de la família del propietari que no participen en l'activitat de l'establiment.

També es distingeix entre homes i dones.

Despeses

S'hi inclouen els aprovisionaments de mercaderies i altres béns adquirits per l'empresa. També comprèn les despeses fetes durant el període de referència, incloent-hi les adquisicions de serveis i de materials consumibles, les compres de materials no consumits que s'hagin incorporat a les existències i les pèrdues extraordinàries.

Despeses de personal

Les despeses de personal es desglossen en: sous i salaris bruts, cotitzacions de l'empresa a la Seguretat Social, prestacions socials a càrrec de l'empresa i indemnitzacions.

Es consideren sous i salaris bruts tots els pagaments en diners o en espècie amb els quals es retribueix el treball dels assalariats, incloent-hi les retencions de l'IRPF i les quotes de la Seguretat Social a càrrec dels treballadors.

Es consideren cotitzacions a la Seguretat Social a càrrec de les empreses els pagaments que aquestes fan a favor dels organismes de la Seguretat Social per les diverses prestacions que proporcionen.

Es consideren aportacions socials a càrrec de l'empresa les aportacions fetes per aquesta als plans de pensions o altres sistemes semblants de cobertura de situacions de jubilació, invalidesa o mort, en relació amb el personal de l'empresa. També s'hi inclouen despeses de naturalesa social fetes en compliment d'una disposició legal o voluntàriament per l'empresa com subvencions a econòmats i menjadors, beques d'estudi o primes per contractes d'assegurances sobre vida.

Es consideren indemnitzacions, les quantitats lliurades al personal per rescabalar-se d'un dany o perjudici en el marc de la política laboral de l'empresa. S'hi inclouen específicament les indemnitzacions per acomiadament i les jubilacions avançades.

Compres de béns

Inclou totes les despeses originades per la compra de béns necessàries per desenvolupar l'activitat normal de l'establiment, distingint-ne entre:

- Béns de consum i reposició entre els quals s'inclouen aliments, begudes i altres béns corrents i també la reposició de l'equipament destinat al servei d'habitacions, restaurant, bar o cafeteria, durant el període de referència de l'enquesta.
- Altres aprovisionaments, com la despesa en combustibles emmagatzemables i material d'oficina.

Es valoren sense incloure l'IVA suportat i el deduïble.

Despeses per serveis exteriors

Són pagaments per serveis adquirits per l'establiment els quals estan classificats segons la seva naturalesa en:

- Arrendaments (immobles, mobiliari i equipament divers).
- Reparacions ordinàries, tant dels béns propis com dels arrendats.
- Primes d'assegurances llevat de les que es refereixen al personal de l'empresa.
- Publicitat i propaganda
- Subministraments d'aigua, electricitat, gas i qualsevol altre proveïment no emmagatzemable.
- Comissions bancàries les quals no tinguin consideració de despeses financeres
- Altres serveis no esmentats anteriorment.

Es valoren sense incloure l'IVA suportat i deduïble.

Existències

Es tracta de conèixer les variacions entre les existències finals i les inicials corresponents als béns i aprovisionaments que figuren en l'apartat anterior.

Amortitzacions

Es tracta de conèixer el total de dotacions fetes durant el període de referència, és a dir, l'import de la depreciació anual efectivament produïda per les diferents categories de béns mobles i immobles inventariables, llevat dels terrenys i contenint de forma totalitzada l'amortització de les despeses de l'establiment i de l'immobilitzat immaterial i material.

Tributs

S'inclouen, en aquest apartat, aquells pagaments obligatoris fets a les administracions públiques que graven l'activitat de l'establiment i la utilització dels factors de producció. No s'hi inclou cap impost directe (IRPF, impost de societats). Es distingeix entre:

- IVA transferit (repercutit): impost indirecte sobre el preu dels serveis prestats per l'establiment i que varia segons el percentatge associat a la categoria de l'establiment.
- IVA suportat i deduïble: quantitat d'IVA pagat per l'establiment a l'hora de comprar béns i serveis, quantitat que és reemborsada a l'establiment sobre el pagament de la quantitat d'IVA transferit als clients.
- Altres tributs indirectes com ara la llicència fiscal, impost de radicació, impost de publicitat.

Despeses extraordinàries

Es consideren despeses extraordinàries les originades per fets o transaccions que, tenint en compte el sector d'activitat en el qual opera l'establiment, compleixen les dues condicions següents: no s'espera que es donin amb freqüència i estan fora de l'activitat típica de l'establiment (inundacions, incendis, sancions i multes fiscals).

Ingressos

Comprèn els procedents de la prestació de serveis i alienació de béns que són objecte de l'activitat ordinària de l'establiment, els ingressos extraordinaris i les subvencions d'explotació.

Es consideren activitats ordinàries dels establiments hotelers els serveis d'allotjament, restaurant, bar i cafeteria, discoteca i sala de festa, sala de reunions i congressos, les instal·lacions esportives i altres serveis.

També s'ha investigat la distribució dels ingressos segons la forma de viatjar dels hostes i la forma de contractació de l'estada.

Respecte a la forma de viatjar dels hostes s'estableixen dues classes: individual i en grup. Es considera que el viatge és individual quan es fa per compte propi i de forma independent. El viatge és en grup quan en la seva manera de plantejar-se, ja sigui organitzat per associacions o agències entre altres formes, sigui tractat així.

Respecte a la contractació de l'estada es distingeixen tres procediments: directament amb l'establiment, a través d'agències de viatge o utilitzant *tour operators*.

Es consideren ingressos extraordinaris els obtinguts per aquelles activitats que estan fora de l'activitat típica de l'establiment i no passen amb freqüència.

Les subvencions a l'explotació són les concedides per les administracions públiques, empreses o particulars amb el fi d'aconseguir una rendibilitat mínima o compensar el dèficit d'explotació.

Operacions de capital

Es considera el valor de les compres i vendes de béns inventariables o de capital fix fetes durant el període de referència, independentment del moment en què s'efectuï la despesa o es rebi l'ingrés. Dins de l'apartat "compres" s'inclouen, també, les reformes realitzades en els béns de capital de l'establiment durant el període de referència, sempre que hagi suposat una modificació important d'aquests béns.

En el cas d'existir edificacions en curs, es considera el valor de l'obra executada, durant el període de referència, com a despesa de capital.

La classificació establerta per a les operacions de capital és la següent:

Immobilitzat immaterial

- Concessions administratives, drets de traspàs, marques i rètols.
- Drets sobre béns adquirits en règim d'arrendament financer o lasing.

Immobilitzat material

- Terrenys: comprèn la superfície total sobre la qual està l'establiment i que està ocupada per la urbanització, edificis de l'establiment o instal·lacions esportives i similars.
- Construccions i instal·lacions: comprèn els edificis destinats a l'activitat hotelera incloent-hi les instal·lacions i elements fixos existents units de forma permanent a l'estructura de l'edifici com ara instal·lacions d'aigua o gas. També s'hi inclou el conjunt de serveis i instal·lacions situats dins del recinte del terreny i no compresos en els edificis com ara vials, aparcaments, instal·lacions d'aigua i gas, jardins o parcel·les per llogar.

Altres immobilitzats materials

Comprèn el mobiliari, la maquinària i el material de transport, qualsevol bé immoble no inclòs en terrenys, edificis o urbanitzacions i béns immobles inventariables diferents del mobiliari o la maquinària i el material de transport.

Els béns adquirits s'han valorat a preu d'adquisició (incloent-hi despeses d'instal·lació, impostos especials, etc.) sense considerar l'IVA suportat i deduïble i les despeses financeres. Les vendes d'actius fixos s'han considerat segons el preu de venda (exclòs l'IVA).

Valor de la producció

És el valor de l'activitat econòmica consistent a produir serveis hotelers. En termes de comptabilitat nacional, la producció d'aquests serveis es mesura pel valor dels ingressos per allotjament i altres ingressos lligats amb l'activitat hotelera.

La producció bruta es valora a preus de mercat perquè a la suma de tot hi trobem les subvencions d'explotació i no s'han comptabilitzat els impostos sobre l'activitat productiva (IVA i altres impostos indirectes facturats als clients, llicència fiscal i altres).

Valor afegit a cost de factors

Representa la riquesa generada durant el període considerat, és a dir, la diferència entre el valor d'allò que s'ha produït i el valor dels consums intermedis utilitzats. Si en el còmput del valor de la producció no es consideren ni la repercussió dels impostos lligats a l'activitat productiva ni les subvencions, es parla de valor afegit a preus de sortida de fàbrica. I al contrari, si s'inclou la incidència d'aquests dos conceptes, s'obté el valor afegit a cost de factors. Donada l'existència de l'Administració pública, aquest darrer és el concepte rellevant per procedir a la redistribució de la riquesa generada entre els factors productius del treball (els costos de personal) i el capital (excedent brut d'explotació).

Consum intermedi

Representa el valor de tots els béns i serveis consumits per desenvolupar l'activitat hotelera. S'hi inclouen compres per naturalesa, treballs, subministraments, serveis exteriors i despeses diverses.

Despeses de personal

Correspon als pagaments efectuats per l'establiment al seu personal en concepte de remuneracions de treball. S'hi inclouen els sous i salaris, les càrregues socials i altres despeses de personal.

Sous i salaris

Aquesta partida comprèn totes les quantitats, obligatòries o voluntàries, pagades en diners o en espècie per l'empresa al seu personal assalariat de tot tipus, fix o eventual, en concepte de remuneració del treball dut a terme, abans de fer les deduccions corresponents a la Seguretat Social i a l'impost sobre la renda de les persones físiques a càrrec dels treballadors.

Càrregues socials i altres costos

Inclou els pagaments de treballadors a domicili que treballen amb material subministrat per l'empresa; les cotitzacions socials a càrrec de l'establiment, tant si són de caràcter obligatori (cotitzacions al sistema de la Seguretat Social) com si són de caràcter voluntari (quotes pagades a companyies d'assegurances i caixes de pensions); sense oblidar altres tipus de prestacions atorgades pels organismes asseguradors amb la finalitat de cobrir els càrrecs que per als treballadors suposa l'aparició o existència de riscos (malaltia, atur, maternitat, acomiadament, accident, etc.); beques, subvencions per a men-

jadors, guarderies, etc. són altres despeses que s'han de tenir en compte i que no es poden assignar a cap de les categories abans esmentades.

Excedent brut d'explotació

Correspon a la diferència entre el valor afegit a cost de factors i les despeses de personal. Indica l'excedent resultant una vegada deduïdes les despeses indirectes d'explotació. Inclou les amortitzacions, les despeses financeres i els beneficis empresarials.

Formació bruta de capital fix

Es recull el valor de les inversions en béns de capital fix efectuades per l'empresa durant el període de referència, menys el valor de les vendes d'aquests béns durant el mateix període. Aquests béns, que poden ser nous o usats, han d'haver estat adquirits durant l'exercici per ser utilitzats per l'empresa i la seva vida útil estimada ha d'ésser superior a un any. S'hi inclouen les ampliacions, modificacions i millores que prolonguin la vida útil o la capacitat productiva del capital fix existent. No s'hi inclouen, però, les despeses corrents de reparació i manteniment.

5. L'enquesta sobre l'estructura dels establiments hotelers

En aquesta enquesta sobre l'activitat hotelera la unitat de mostreig i observació és l'establiment hotel·ler. Es considera que un establiment és hotel·ler quan la seva activitat principal és l'allotjament d'hostes, independentment de l'activitat principal que exerceixi l'empresa a la qual pertany.

Disseny de la mostra

S'ha utilitzat com a marc per al disseny de la mostra el *Directori* de la Secretaria General de Turisme, constituït pels establiments hotelers existents classificats per categories (estrelles d'or i estrelles de plata). En aquest *Directori* hi ha també el període d'obertura, nombre de places i nombre d'habitacions de cada establiment.

Pla de mostreig

S'ha fet un mostreig estratificat, sent les variables d'estratificació la província i la categoria de l'hotel.

En aquells estrats amb un alt nombre d'establiments s'ha seleccionat una mostra independent de forma sistemàtica. La resta dels estrats s'ha investigat de forma exhaustiva.

La dimensió de la mostra es va fixar en 1.244 establiments.

Recollida de la informació

La recollida de la informació es va fer mitjançant un sistema mixt de correu i visites dels entrevistadors als establiments hotelers. Es va dur a terme entre els mesos d'abril i juny de 1992.

Dels 1.244 establiments hotelers seleccionats per la mostra se'n van trobar 125, un 10,05% del total, amb algun tipus d'incidència que els feia no enquestables. Les incidències considerades van ser les següents: establiment tancat, baixa, dedicat a altres finalitats, duplicat en el *Directori* i il·localitzable o desconegut.

La col·laboració dels empresaris informants va ser bona com indica l'obtenció d'una taxa de resposta del 94,37% per als 1.119 establiments hotelers considerats com a enquestables.

En la següent taula es recullen les incidències presentades i les taxes de resposta:

Enquestables	1.119
Enquestades	1.056
No resposta	63
Taxa de resposta	94,4%

6. Estimació dels resultats poblacionals

L'estimació dels valors poblacionals a partir de les dades mostrals es fa mitjançant l'elevació de les dades mostrals. El procés consisteix a replicar els diferents individus de la mostra amb uns factors d'elevació que determinen a quants individus de la població representa l'individu mostral.

El procés d'elevació de les dades de l'enquesta sobre l'estructura dels establiments hotelers ha estat complex. S'hi poden diferenciar tres fases. Primerament, cada establiment té un factor d'elevació derivat del disseny i de l'execució de la mostra. Una segona fase d'elevació ha estat necessària per ajustar el nombre d'establiments al donat pel *Directori d'allotjaments hotelers*. Finalment, el problema de l'eventualitat de l'ocupació en el sector hotelier ha obligat a generar una tercera família de factors d'elevació per fer l'estimació de totals més versemblant.

Factors d'elevació mostrals

Els factors d'elevació mostrals són dos. En primer lloc cal considerar un factor d'elevació o de rèplica de l'individu mostral calculat a partir de la probabilitat de la seva selecció. En concret, aquest factor es calcula com la inversa de la probabilitat de l'elecció de l'individu a partir del *Directori* fet servir com a marc del mostreig. Lògicament els individus escollits amb certesa tenen un factor d'elevació unitari. La resta d'individus, és a dir d'hotels, tenen una elevació dependent de l'estimació de la probabilitat amb la qual formen part de la mostra.

$$F1(h,k) = \frac{1}{P(h,k)}$$

on P és la probabilitat de l'establiment de la província h i categoria k , de sortir a la mostra.

Factors d'elevació per a les taules d'establiments

Una vegada aplicat el factor d'elevació $F1$, a les taules d'establiments hotelers (capítol 3) es produïa un desajust entre els resultats que donava inicialment i els del *Directori d'allotjaments hotelers*. Per tant, va ser necessari fer un càlcul del nou factor d'elevació $F2$ tenint en compte aquestes dades. Així doncs,

$$F2(h,k) = \frac{N(h,k)}{n(h,k)}$$

on N és el nombre d'hotels de la província h i categoria k que hi ha al *Directori d'allotjaments hotelers*, i n és el nombre d'hotels de la província h i categoria k que hi ha a la mostra.

Com que es tracta d'una estadística als establiments hotelers, aquest factor d'elevació serà aplicat a les taules de tots els capítols.

Factors de correcció per a les taules d'ocupació

El caràcter estacional del sector hotelier dóna lloc a una certa eventualitat de l'ocupació. Això produeix una distorsió en els primers resultats, ja que aquests reflecteixen el nombre d'ocupats en la data de referència de l'enquesta (30 de juny de 1991), però no la seva equivalència a ocupat-any que seria la real en termes de costos.

Es tracta de convertir els treballadors que no treballen tot l'any, personal fix discontinu i personal eventual, en treballadors ocupats durant l'any. Per tant, com a factor de correcció $F3$ aplicarem la part proporcional de mesos treballats al factor d'elevació general $F2$. És a dir,

$$F3(i) = F2(h,k) \times \frac{t(i)}{12}$$

on $t(i)$ són els mesos d'activitat de l'empresa (i) .

És important recordar que aquest factor de correcció només s'aplicarà sobre el nombre total d'ocupats amb caràcter discontinu (personal fix discontinu i personal eventual).

Factor de correcció d'ajust de totals

Les estimacions dels ingressos derivades de l'enquesta van presentar resultats força diferents de fonts complementàries com ara la *Contabilidad regional de España* (CRE) o la taula *input-output* (TIOC). Els motius d'aquesta infravaloració s'han de buscar en la pròpia informació facilitada pels establiments. A més, s'haurà de tenir en compte les productivitats de la resta de sectors que formen part dels serveis (restauració, comerç, reparació i recuperació).

La correcció d'aquest problema implica la definició d'un nou factor de correcció d'ajust de totals que constitueix la darrera fase d'elevació de la informació mostral. Aquest nou factor de correcció s'aplica només sobre els ingressos, ja que es considera que les despeses s'ajusten als valors reals.

7. Qüestionari de l'enquesta sobre l'estructura dels establiments hotelers

Enquesta sobre l'estructura dels establiments hotelers 1991

Generalitat de Catalunya
Institut d'Estadística
de Catalunya

Encuesta sobre la estructura de los establecimientos hoteleros 1991

Identificació de l'establiment		Identificación del establecimiento	
Prov. / Prov.	Municipi / Municipio	N. de sèrie / N. de serie	N. d'ordre / N. de orden
Nom o raó social / Nombre o razón social			
Adreça postal / Dirección postal			
C. Postal / C. Postal	Municipi / Municipio	Província / Provincia	
Categoria / Categoría	Places / Plazas	Habitacions / Habitaciones	

Modificacions a la informació que conté la identificació de l'establiment Modificaciones a la información contenida en la identificación del establecimiento

Nom o raó social / Nombre o razón social			
Adreça postal / Dirección postal			
C. Postal / C. Postal	Municipi / Municipio	Província / Provincia	
Categoria / Categoría	Places / Plazas	Habitacions / Habitaciones	

Persona a qui cal adreçar-se per a consultes, aclariments o modificacions del qüestionari Persona a quien dirigirse para consultas, aclaraciones o modificaciones sobre el cuestionario

Sr. / Sr. D.	
Càrrec o lloc de treball / Cargo o puesto	Telèfon / Teléfono

Segell de l'establiment
Sello del establecimiento

DOCUMENT PROTEGIT
DOCUMENTO PROTEGIDO

IN
e
PEL SECRET ESTADÍSTICO
POR EL SECRETO ESTADÍSTICO

I. Identificació de l'empresa propietària de l'establiment
Identificación de la empresa propietaria del establecimiento

Nom o raó social/ Nombre o razón social

NIF/ NIF

Adreça postal/ Dirección postal

Municipi/ Municipio

Província/ Provincia

L'activitat principal de l'empresa és l'hoteleria?/ ¿La actividad principal de la empresa es la hostelería?

Sí/ Sí ☐ 1

No/ No ☐ 6

II. Informació de l'empresa propietària de l'establiment
Información de la empresa propietaria del establecimiento

1. Naturalesa jurídica
Naturaleza jurídica

Persona física/ Persona física ☐ 1

Persona jurídica/ Persona jurídica

Societat Anònima ☐ 2
Sociedad Anónima

Societat de responsabilitat limitada ☐ 3
Sociedad de responsabilidad limitada

Societat col·lectiva, comanditària ☐ 4
Sociedad colectiva, comanditaria

Altres/ Otras(especifiqueu/ especificar): ☐ 5

2. Participació en el capital de l'empresa
Participación en el capital de la empresa

1. En el capital de l'empresa participen altres empreses?
¿En el capital de la empresa participan otras empresas?

Sí/ Sí ☐ 1 No/ No ☐ 6 Passeu a III/ Pasar a III

2. Indiqueu el percentatge de participació d'altres empreses
Indique el porcentaje de participación de otras empresas

1. Empreses nacionals/ Empresas nacionales

2. Empreses ubicades a països de la CEE
Empresas ubicadas en países de la CEE

3. Empreses no ubicades a països de la CEE
Empresas no ubicadas en países de la CEE

III. Informació de l'establiment (Les valoracions dels apartats 7, 8, 11, 12, 13, 14 s'han d'anotar sense incloure-hi l'IVA)
Información del establecimiento (Las valoraciones de los apartados 7, 8, 11, 12, 13, 14, se anotarán sin incluir IVA)

1. Activitat/ Actividad

1. (Any en què va començar amb aquesta activitat/ Año en que comenzó con esta actividad)

Abans de 1975/ Antes de 1975 ☐ 1

De 1986 a 1990/ De 1986 a 1990 ☐ 3

De 1976 a 1985/ De 1976 a 1985 ☐ 2

Posterior a 1990/ Posterior a 1990 ☐ 4

2. Nombre de mesos en què l'establiment va estar obert l'any 1991

Número de meses que estuvo abierto el establecimiento durante 1991

2. Tipus d'organització/ Tipo de organización

Forma part d'una cadena hotelera?/ ¿Forma parte de una cadena hotelera?

Sí/ Sí ☐ 1 No/ No ☐ 6 Passeu a 3
Passar a 3

Nom de la cadena de la qual forma part/ Nombre de la cadena de la qual forma parte:

3. Règim de tinença/ Régimen de tenencia

Propietat/ Propiedad ☐ 1

Arrendament/ Arrendamiento ☐ 2

Altres/ Otros(especifiqueu/ especificar): ☐ 3

4. Superfície (m²)/ Superficie (m²)

1 - Dels terrenys/ De los terrenos

2 - De les construccions/ De las construcciones

5. Serveis de l'establiment / *Servicios del establecimiento*

1. L'establiment disposa dels serveis següents:

El establecimiento dispone de los siguientes servicios:

- Restaurant / *Restaurante* ☐ 1
 Bar o cafeteria / *Bar o cafetería* ☐ 2
 Discoteca o sala de festes / *Discoteca o sala de fiestas* ☐ 3
 Sala de reunió, congressos / *Sala de reunión, congresos* ☐ 4
 Instal·lacions esportives / *Instalaciones deportivas* ☐ 5
 Altres (bingo, botigues, etc.) / *Otros (bingo, tiendas, etc.)* ☐ 6

2. D'aquests serveis indiqueu els que són explotats per l'empresa propietària de l'establiment

De estos servicios indique los que son explotados por la empresa propietaria del establecimiento

- Restaurant / *Restaurante* ☐ 1
 Bar o cafeteria / *Bar o cafetería* ☐ 2
 Discoteca o sala de festes / *Discoteca o sala de fiestas* ☐ 3
 Sala de reunió, congressos / *Sala de reunión, congresos* ☐ 4
 Instal·lacions esportives / *Instalaciones deportivas* ☐ 5
 Altres (bingo, botigues, etc.) / *Otros (bingo, tiendas, etc.)* ☐ 6

6. Personal ocupat a l'establiment (data de referència: 30 de juny de 1991)

Personal ocupado en el establecimiento (fecha de referencia 30 de junio de 1991)

Personal / <i>Personal</i>	No remunerats <i>No remunerados</i>		Remunerats / <i>Remunerados</i>					
			Fixos / <i>Fijos</i>		Fix discontinu <i>Fijo discontinuo</i>		Eventuals <i>Eventuales</i>	
	Homes <i>Varones</i>	Dones <i>Mujeres</i>	Homes <i>Varones</i>	Dones <i>Mujeres</i>	Homes <i>Varones</i>	Dones <i>Mujeres</i>	Homes <i>Varones</i>	Dones <i>Mujeres</i>
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1 Directius / <i>Directivos</i>								
2 Empleats en servei d'allotjament <i>Empleados en servicio de alojamiento</i>								
3 Empleats d'altres serveis <i>Empleados de otros servicios</i>								

7. Compres i despeses de l'establiment

Compras y gastos del establecimiento

Pesettes / Pesetas

1 Despeses de personal / *Gastos de personal*

- 1 Sous i salaris bruts i indemnitzacions / *Sueldos y salarios brutos e indemnizaciones* _____
 2 Cotitzacions a la Seguretat Social a càrrec de l'empresa
Cotizaciones a la Seguridad Social a cargo de la empresa _____
 3 Aportacions a sistemes complementaris de pensions i altres despeses socials
Aportaciones a sistemas complementarios de pensiones y otros gastos sociales _____

2 Compres de béns / *Compras de bienes*

- 1 Béns de consum i reposició / *Bienes de consumo y reposición* _____
 2 Altres aprovisionaments / *Otros aprovisionamientos* _____

3 Serveis exteriors / *Servicios exteriores*

- 1 Arredaments (locals, mobiliari, etc.) / *Arrendamientos (locales, mobiliario, etc.)* _____
 2 Reparacions ordinàries / *Reparaciones ordinarias* _____
 3 Primes d'assegurança / *Primas de seguro* _____
 4 Publicitat i propaganda / *Publicidad y propaganda* _____
 5 Comissions bancàries / *Comisiones bancarias* _____
 6 Subministraments (aigua, gas, electricitat, etc.) / *Suministros (agua, gas, electricidad, etc.)* _____
 7 Altres / *Otros* _____

8. Existències / *Existencias*

- 1 Valor de les existències a 1 de gener de 1991 / *Valor de las existencias a 1 de enero de 1991* _____
 2 Valor de les existències a 31 de desembre de 1991 / *Valor de las existencias a 31 de diciembre de 1991* _____

9 Amortitzacions / *Amortizaciones*

- 1 Valor de les amortitzacions del període (inclou l'immobilitzat immaterial i material)
Valor de las amortizaciones del periodo (incluye inmovilizado inmaterial y material) _____

10. Tributs / Tributos

Pessetes / Pesetas

- 1 IVA repercutit / IVA repercutido _____
- 2 IVA suportat / IVA soportado _____
- 3 ITE / ITE _____
- 4 Altres impostos indirectes / Otros impuestos indirectos _____

11. Despeses extraordinàries / Gastos extraordinarios

Valoració de les despeses extraordinàries del període (incendis, inundacions, etc.)
 Valoración de los gastos extraordinarios del periodo (incendis, inundaciones, etc.)

12. Ingressos de l'establiment / Ingresos del establecimiento**1. Activitats ordinàries / Actividades ordinarias:**

- 1 Allotjament / Alojamiento _____
- 2 Restaurant / Restaurante _____
- 3 Bar i cafeteria / Bar y cafetería _____
- 4 Discoteca o sala de festes / Discoteca o sala de fiestas _____
- 5 Sala de reunió i/o congressos / Sala de reunión y/o congresos _____
- 6 Instal·lacions esportives / Instalaciones deportivas _____
- 7 Altres / Otros _____

2. Subvencions d'explotació / Subvenciones de explotación**3. Activitats extraordinàries / Actividades extraordinarias****13. Distribució dels ingressos segons la forma de contractació i la manera de viatjar (valoració en ptes.)****Distribución de los ingresos según forma de contratación y forma de viajar (valoración en ptas.)**

Manera de viatjar / Forma de viajar	Forma de contractació / Forma de contratación		
	Directa / Directa (1)	Agen. viatges / Agen. viajes (2)	T. Operadors / T. Operadores (3)
1 Individual / Individual	_____	_____	_____
2 En grup organitzat / En grupo organizado	_____	_____	_____

14. Operacions de capital / Operaciones de capital

	Compres (Ptes.) / Compras (Ptas.) (1)	Vendes (Ptes.) / Ventas (Ptas.) (2)
1. Immobilitzat immaterial / Inmovilizado inmaterial:		
1 Concessions administratives, drets de traspasos, marques Concesiones administrativas, derechos de traspasos, marcas	_____	_____
2 Valor dels drets sobre béns adquirits en règim d'arrendament financer (Leasing) / Valor de los derechos sobre bienes adquiridos en régimen de arrendamiento financiero (Leasing)	_____	_____
2. Immobilitzat material / Inmovilizado material:		
1 Terrenys / Terrenos	_____	_____
2 Construccions i instal·lacions / Construcciones e instalaciones	_____	_____
3 Mobiliari, equips, elements de transport, maquinària, etc. Mobiliario, equipos, elementos de transporte, maquinaria, etc.	_____	_____

**Llei de la Funció Estadística Pública
de 9 de maig de 1989****Article 10.2**

Totes les persones físiques i jurídiques que subministren dades, tant si la seva col·laboració és obligatòria com si és voluntària, han de contestar d'una manera veraç, exacta, completa i dins d'aquest termini a les preguntes ordenades de manera escaient per part dels serveis estadístics.

Article 13.1

Seràn objecte de protecció i quedaran emparats pel secret estadístic les dades personals que obtinguin els serveis estadístics tant directament dels informants com per mitjà de fonts administratives.

**Ley de la Función Estadística Pública
de 9 de mayo de 1989****Artículo 10.2**

Todas las personas físicas y jurídicas que suministran datos tanto si su colaboración es obligatoria como voluntaria deben contestar de forma veraz, exacta, completa y dentro de plazo a las preguntas ordenadas en la debida forma por parte de los servicios estadísticos.

Artículo 13.1

Serán objeto de protección y quedarán amparados por el secreto estadístico los datos personales que obtengan los servicios estadísticos tanto directamente de los informantes como a través de fuentes administrativas.

